

BIBLE – HAGIOGRAPHHA

Codex Berlin Or. Qu. 680 – Codex New York, JTS 510

ONE OF THE EARLIEST EXTANT BIBLE MANUSCRIPTS, OF
PARTICULAR IMPORTANCE DUE TO ITS ANCIENT BABYLONIAN
TEXT, MASSORAH AND VOCALISATION

THE MAJOR PORTION OF THE MANUSCRIPT IS IN THE STAATS-
BIBLIOTHEK, BERLIN, WHILE THE MINOR PART OF THE
MANUSCRIPT IS IN THE LIBRARY OF THE JEWISH THEOLOGICAL
SEMINARY, NEW YORK.

With an Introduction

by

ISRAEL YEIVIN

The Hebrew Language Academy, Jerusalem – The Hebrew University, Jerusalem

MAKOR PUBLISHING LTD.

Jerusalem 1972

A BABYLONIAN MANUSCRIPT OF THE HAGIOGRAPHHA

INTRODUCTION

by

Y. Yeivin

The manuscript hereby published (Ec 1) is the longest extant Bible manuscript containing the ancient Babylonian text, vocalisation and massorah. Although somewhat longer manuscripts exist with a Babylonian vocalisation, such as Codex Leningrad B 3 of the Prophets (916 c.e.) and certain Yemenite manuscripts, none of these truly retained the original Babylonian version of the text, but were rather influenced to a very great extent by the Tiberian school of Biblical tradition. Codex Ec 1 alone may be regarded as a purely Babylonian text, and in this lies its extreme importance to the various aspects of Biblical scholarship.

At the beginning of the twentieth century little was known of the ancient Babylonian bible tradition; even those texts supposedly containing Babylonian tradition were corrupted to a great degree. This situation was radically changed with the publication of a dissertation by P. Kahle describing our manuscript.¹ Kahle's 108 pages contain a brilliant summary of all that was known at the time of Babylonian tradition, as well as a precise linguistic analysis of Codex Ec 1, describing the various Babylonian elements preserved in the text.

Subsequent sources of Babylonian vocalisation were published by Weerts² and Kahle³, and the latter eventually arranged and described all the known biblical texts and fragments containing Babylonian vocalisation.⁴ This list is considered even today the standard catalogue of Babylonian bible texts.

Codex Ec 1 of the Hagiographa contains 101 pages. Of these, 94 are in the Staatsbibliothek, Berlin (Or. Qu. 680). The manuscript was brought from Yemen to Europe, and was purchased in 1879 by H. Strack for the Berlin library.

Seven pages of the same manuscript are in the Jewish Theological Seminary Library, in New York (JTS 510). Kahle was unaware of these seven pages while writing his dissertation, but they were included in his list published in 1928.

It appears that the manuscript originally contained all of the Hagiographa in 210 pages. One of the interesting aspects of the manuscript is the order of the book: Ruth, Psalms, Job, Proverbs, Ecclesiastes, Song of Songs, Lamentations, Daniel, Esther, Ezra and Nehemia. This order coincides precisely with the order of the Hagiographa cited in the Babylonian Talmud (Baba Bathra 14b; and apparently also with the Babylonian version referred to in Sefer Ha-Hillufim), and is thereby yet another sign of the original Babylonian tradition preserved so well in our manuscript.

1. P. Kahle, *Der Masoretische Text des Alten Testaments nach der Ueberlieferung der babylonischen Juden*, Leipzig 1902 (Hildesheim 1966).
2. J. Weerts, *ZAW* 26(1906) 49-84.
3. P. Kahle, *Masoreten des Ostens*, Leipzig 1913.
4. P. Kahle, *Die hebräischen Biblehandschriften aus Babylonien*, *ZAW* 46(1928) 113-137; for an up to date discussion and bibliography cf. A. Díez Macho, *Manuscriptos Hebreos etc.*, Roma 1971.

כתב־היד הוא בן 101 דף. 94 מהם בספריית ברלין, Or. Qu. 680. 7 מהם בספריית בית־המדרש
לרבנים באמריקה, ניו יורק, JTS 510.

דפים 1—8. ברלין Or. Qu. 680, 1—8	— תה' כ, ב—לה, יד ; לז, יט—מא, ז
9—10. ניו יורק, JTS 510, 1—2	— תה' מא, ח—מו, ח
11—28. ברלין, Or. Qu. 680, 9—26	— תה' סג, א—סו, א ; פט, מה—קד, ד ; קו, יד—קז, ז ; קז, יח—ל ; קז, מא—קח, י ; איוב ג, ז—ט, לב ; יב, ד—כב, יד
29—30. ניו יורק, JTS 510, 3—4	— איוב כב, טז—כז, יג
31—98. ברלין, Or. Qu. 680, 27—94	— איוב כט, ט—לח, טו ; לט, כ—מא, ב ; איוב מב, טו—מש' ו, כג ; מש' ח, ו—הסוף ; קה' א, א—ח, ט ; קה' י, ז—הסוף ; שה"ש ; איכה א, א—ד, ג ; דנ' א, ח—ב, מט ; ד, כא—ז, ז ; ח, יא—ט, טו ; אס' ב, יד—ה, יג ; עז' ח, לב—י, ח ; דה"א ב, כד—יא, כח ; יב, ל—טז, ג ; כג, יח—כה, ב ; כו, יב—כז, יח ; דה"ב ב, יו, א ; ט, יא—יג, יט ; טז, א—יח, לד ; כ, כב—כד, כב
99—101. ניו יורק, JTS 510, 5—7	— דה"ב כה, כג—כט, ל.

ההוצאה והעורך מביעים תודתם להנהלת הספרייה העירונית בברלין, המחלקה המזרחנית, וכן
להנהלת הספרייה של בית־המדרש לרבנים שבאמריקה (ניו יורק) על רשותם האדיבה לפרסום
תצלומי כתב־היד הבבלי של הכתובים שברשותם.

The manuscript contains 101 folios. 94 of these folios are in the Berlin Library (Or. Qu. 680) and 7 folios in the Library of the Jewish Theological Seminary, New York (JTS 510).

The publishers and editor wish to thank the directors of the Staatsbibliothek, Berlin (Oriental Dept.), and the directors of the Jewish Theological Seminary Library, New York, for their kind permission to publish facsimiles of the Babylonian Manuscript of the Hagiographa in their possession.

כתב־יד בבלי של ספרי הכתובים

מבוא

מאת

ישראל ייבין

במאמרים ובפרסומים שונים, שתיארו את נוסחו, סימניו ואת הדקדוק המשתקף בניקודו, לפי שנתשב בזמנו משקף את המסורת הבבלית. נוסחו הושווה לכל מה שהיה ידוע על המסורת הבבלית ועל החילופים בינה למסורת הטברנית, נערכו ריונים על יחסי המסורות הבבלית והטברנית, איזו קדמה לחברתה ואיזו השפיעה על חברתה, וכיו"ב.

לאמתו של דבר, כפי שאנו יודעים היום, אין כ"י מב 13 משקף את המסורת הבבלית, לא בנוסחו, לא בניקודו ובהטעמתו, ולא במסורתו. ניקודו אינו הניקוד הבבלי הפשוט העתיק, אלא הניקוד המורכב, ולא זו בלבד אלא משקף שלב מאוחר בהתפתחות ניקוד זה. רוב תופעות ההגייה המשתקפות בניקודו טברניות הן, ולא בבליות. מבין התופעות הבבליות המעטות שבניקודו: משמש בו סימן אחר בהקבלה לפתח וסגול הטברניים; גשטמרה תנועת i בהברה סגורה לא מוטעמת גם אחר גרונית, ולא גשטנתה לסגול, כבמסורת הטברנית, היינו מנוקד כגון: אֶבְיוֹן (עמ' ח, ד; במסורת הטברנית: אֶבְיוֹן); ו החיבור לפני בומ"פ מנוקדת בשוא, כבמסורת הבבלית, אבל לפני עיצור שווי מנוקדת בשורק, כבמסורת הטברנית; ומצויים בו במקומות שונים שרידים נוספים של תופעות הגייה בבליות; אך אין אלו אלא שרידים בלבד, ואילו שיטת ההגייה בכללה אינה בבלית.

כתב־יד אחרים בניקוד בבלי שהגיעו לידיעת החוקרים בסוף המאה ה"ט הם כתב־יד מתימן שב־ספריית המוזיאון הבריטי. ג' מרגליות תיאר כתב־יד

1. כתב־היד שתצלומו מתפרסם בספר זה, וש־סימנו המקובל Ec 1 (בסימנים עבריים: אג 1), הוא כתב־יד המקרא הגדול ביותר שבידינו שנוסחו, ניקודו ומסורתו הם בבליים עתיקים. אמנם מצויים כתב־יד גדולים ממנו בהיקפם המנוקדים ניקוד בבלי, כגון כתב־יד לנינגרד B 3 (כתב־יד פטרבורג. סימנו המ־קובל: Kb 13 — מב 13) של הנביאים האחרונים, שנכתב בשנת 916 לסה"ג, וכגון כתב־יד שמוצאם בתימן והמצויים בספריות המוזיאון הבריטי בלונדון, בית־המדרש לרבנים באמריקה שבניו יורק, ספריית בודלי באוקספורד, ספריית הרב קאפח בירושלים, ספריית יהודה לוי נחום בחולון, ועוד — אך כל אלו נוסחם, ניקודם ומסורתם כבר לא בבליים טהורים הם, אלא קלטו הרבה מן הנוסח, הניקוד והמסורת הטברניים. ואילו בכ"י אג 1, במסורתו, בהגייה שעליה מורה ניקודו וכ"י — משתקפת המסורת הבבלית העתיקה. ובכך ייחודו.

עד לגילוי של אג 1, כתב־היד היחידים בניקוד בבלי שהיו ידועים בעולם המדעי היו בעיקר כ"י פטרבורג (מב 13) הנזכר, וכתב־יד אחרים דומים לו באופיים, בעיקר כ"י לנינגרד, פירקוביץ א, 132 (קטעים מן התורה עם תרגום אונקלוס), וכ"י לנינגרד, פירקוביץ א, 133 (קטעי הפטרות עם תרגום יונתן). שלושה כתב־יד אלו נתגלו בידי א' פירקוביץ בשנת 1839. תיאורם בליווי פקסימילי של ספר חבקוק נתפרסמו בקטלוג של פינגער בשנת 1835. דיון מקיף בנוסחו, הטעמתו וניקודו של מב 13 נערך בידי ש' פינסקר, בספרו: מבוא אל הניקוד האשורי או הבבלי, ווין תרכ"ג (1863), ירושלים² תשכ"ח. כ"י זה כולל נתפרסם במהדורת פקסימילי בידי ה' שטראק בשנת 1876.³

כתב־יד מפורסם זה זכה לדיונים מרובים בספרות,

1. E.M. Pinner, Prospectus der der Odessaer Gesellschaft... gehörenden ältesten hebräischen und rabbinischen Manuscripte, Odessa 1845.
2. H.L. Strack, ed., Prophetarum Posteriorum Codex Babylonicus Petropolitanus, Petropoli 1876.

אלו³. אך לפי שהיו אלו מכתבי-היד התימניים שה-
השפעה הטברנית חזקה עליהם ביותר, הרי שעל אף
ניקודם העליון משתקפות בניקודם תכונות בבליות
מעטות ביותר.

2. הידיעות על המסורת הבבלית בתחילת המאה
הכ' היו אפוא דלות למדי; וגם אם נראה היה לחוקרים
שבידיהם כתבי-יד בבליים, הרי כתבי-היד הללו היה
בהם לשקף את המסורת הבבלית העתיקה במידה
לקויה ביותר.

מצב זה נשתנה עם פרסום תיאורו של קאלה את
כ"י אג 1, שיצא לאור כריסטציה בשנת 1902.⁴
ריסטרציה זו, בת 108 עמ', היא בחינת מועט המחזיק
את המרובה. קאלה מתאר את מה שהיה ידוע עד
זמנו על המסורת הבבלית; מתאר את כתב-היד מבר-
חינה חיצונית; דן בעניינים עיקריים אחרים בדקדוק
המסורת הבבלית של העברית: התנועות, השוא, ניקוד
ו החיבור, שיטת ניקוד הגרוניות, דיגוש וריפוי; בחלק
המודפולוגי הוא ממין את הצורות העיקריות של
הפועל, לבנייניו, גזרותיו וזמניו, ומתאר את התופעות
המיוחדות בניקוד שמות-עצם, מלות ושמות פרטיים.
הוא מקדים סקירה על המסורה הבבלית ומונחיה,
השוואה בין נוסח כתב-היד לנמסר בשם מונחא,
תיאור מערכת הטעמים, שינויי נוסח באותיות ובניקוד.
לסוף מפרסם קאלה בספר זה את המסורה הגדולה של
אג 1 לספר משלי, ומעתיק מתוכו את תה' צ—קג;
שה"ש; איכה א.

3. בספר זה של קאלה הונחו היסודות להכרת
התופעות הדקדוקיות העיקריות של המסורת הבבלית
של העברית. מקורות עתיקים נוספים בניקוד בבלי
נתפרסמו בידי וירץ⁵, שפרסם את קטע פידקוביץ ב,
1546 (4 דפים מספר איוב); קאלה גופו הוציא לאור
תיאור ופרסום של עשרות קטעי גניזה עתיקים בניקוד
בבלי⁶. עוד חשוב מאמרו של קאלה⁷, שבו פרסם
רשימה, מיון ותיאור של כל כתבי-היד והקטעים של
המקרא בניקוד בבלי שהיו ידועים לו — מיון שהוא
מקובל עד היום בכל הפרסומים העוסקים במסורת
הבבלית. גם אחרי קאלה נתפרסמו טקסטים נוספים
בניקוד בבלי מן הגניזה וממקורות אחרים⁸, אך אלו
רק הוסיפו פרטים והרחיבו את הידיעה, שעיקרה וי-
סודותיה כבר הונחו במ"ט. ואף על פי שבגניזה נתגלו

קטעי מקרא בניקוד בבלי שהם עתיקים במקצת מכ"י
אג 1, הרי עדיין עומד כ"י זה בחשיבותו, לפי שהוא
כתב-היד הבבלי העתיק המקיף ביותר.

4. אג 1 הוא כתב-יד של ספרי הכתובים המתחזק
101 דף. חלקו העיקרי, 94 דף, נמצא בספרייה העי-
רונית בברלין, וסימנו Or. Qu. 680. מתואר בקטלוג
מ' שטיינשניידר, מס' 127b. כתב-היד הובא על ידי
שפירא מתימן לאירופה, ונרכש בידי ה' שטראק בשנת
1879 עבור הספרייה המלכותית בברלין. 7 דפים אחר-
ים, שהם חלק מאותו כתב-יד, נמצאים בספרייה
בית-המדרש לרבנים באמריקה, ניו יורק, JTS 510.
בזמן שחיבר קאלה את מ"ט לא ידע על 7 דפים אלו,
אך הם כבר נכללו ברשימה הכלולה בחיבור הנזכר
למעלה, הערה 7 (שנת 1928).

מסתבר שבמקורו החזיק כתב-יד זה את כל ספרי
הכתובים, ולפי אומדן שערך קאלה, מ"ט, 8—9, כל
כתב-היד בשלמותו 210 דפים בקירוב, ב-21 קונטרסים.
19 הקונטרסים הראשונים בני 10 דפים כל אחד,
קונטרס אחד בן 8 דפים והקונטרס האחרון בן 12
דף. גודל הדפים 19.4x25.4 ס"מ. 23 שורות בדף.
רוחב השורות 13.5—14 ס"מ. השוליים העליונים וה-
פנימיים בני 2.5 ס"מ, התחתונים 4 ס"מ והחיצוניים
3—3.5 ס"מ. מתוך אותם 210 דפים בקירוב נשתמרו
101 דף, היינו קצת פחות ממחצית כתב-היד.

פרט לפרסום קטעים מן הטקסט והמסורה של
אג 1 בספרו מ"ט, פרסם קאלה קטעים מתוך אג 1
גם בספרו מ"א, בעיקר במקום שהתכוון לערוך השוואה

3. G. Margoliouth, Proceedings of the Society of
Biblical Archaeology 15 (1893), 164-205

4. P. Kahle, Der masoretische Text des Alten Testa-
ments nach der Ueberlieferung der babyloni-
schen Juden, Leipzig 1902. מהדורת תצלום: Hildes-
heim 1966 (להלן מ"ט).

5. J. Weerts, ZAW 26 (1906), 49-84

6. P. Kahle, Masoreten des Ostens, Leipzig 1913
(להלן: מ"א).

7. P. Kahle, Die hebräischen Bibelhandschriften aus
Babylonien, ZAW 46 (1928), 113-137

8. תיאור מצב המחקר ופרטים ביבליוגרפיים בספרו של דיאס
מאצ'ו: A. Díez Macho, Manuscritos hebreos y
arameos de la Biblia, Roma 1971, 41-60 et passim

בין נוסח כ"י זה לנוסח כתבי־יד בבליים אחרים, שפרסם באותו ספר. קטעים מתוך אג 1 מצויים בספר זה במס' 35, 38, 39, 40, 42, 43, 44, 45, 48, 50, 52. שם, לוח 2, נתפרסם תצלום דף 36 של כתב־היד (איוב לו, יז—לח, טו).

קאלה השתמש בכ"י אג 1, כמו גם בשאר כתבי־היד וקטעי הגניזה הבבליים, באפאראט למהדורת *Biblia Hebraica*³, ושם מובא מבחר שינויי נוסח מתוך כתב־היד, על פי רוב בהקדמת הציון: Ec 1. דרך משל, לתיבת "עֶצֶב" (מש' טו, א) נדפסה במהדורה זו הערה: "עֶצֶב Ec 1", היינו, בכ"י אג 1 ע מגוקדת בחולם; לתיבת "יִנְאֵץ" (מש' טו, ה) מצויה הערה: "יִנְאֵץ Ec 1", וכיו"ב.

קטע מספר דניאל ה, כא—ז, ו פורסם כאחד הטקסטים (בשם כ"י J), המצורפים לספר דקדוק הא־רמית של שטראק למהדורותיו השונות.⁴

5. פרט לגוף הטקסט, מחזיק כתב־היד ניקוד, טעמים ומסורה בבליית.

ותחילה ראוי לעמוד על סדר ספרי המקרא בכתב־היד. אמנם מגילת רות לא נשתירה בו כלל, וגם סדר הדפים בכתב־היד, לפני שחקר אותו קאלה, היה מעורר־בב, וקאלה הוא זה שסידר את דפיו וקבע את מספריהם; אך סימנים שונים מאפשרים לקבוע בוודאות את סדר הספרים המקורי בכתב־היד. מתברר שסדר זה היה: רות, תהלים, איוב, משלי, קהלת, שה"ש, איכה, דניאל, אסתר, עזרא (ונחמיה), דה"י. סדר זה הוא הוא "סדרן של כתובים", שנאמר בבבלי בבא בתרא יד, ב. רמז נוסף לכך שסדר זה הוא הסדר הבבלי, השונה מן הסדר הארץ־ישראלי, מצוי ב"ספר החילופים", מהדורת א' ליפשיץ, ירושלים תשכ"ח, מא, המתאר תחילה את הסדר המקובל בארץ־ישראל ובו דה"י בראש הכתובים, ומוסיף: "פאמא אהל אלעראק וגירהם פאנהם גירו הדא אלחרתיב ושושוה וקום געלו אדם שת אנוש אכר אלכתאב וקום געלו רות קבל תהלות וקום אחרון געלו מגלת אסתר אכר כל ש"י, היינו: ואנשי בבל וזולתם החליפו סדר זה ושיבשוהו, מהם שמו את דה"י בסוף הכתובים, מהם שמו רות לפני תהלים ואחרים שמו את אס' בסוף כל דבר. סדר ספרים דומה לזה שבכ"י אג 1 מצוי בכתבי־יד אחרים, רובם מתימן, כפי שמזכיר כ"ד גינצבורג ב"מבוא" שלו¹⁰, עמ' 6, וטור I בלוח שבעמ'

7. אבל אג 1 הוא כתב־היד העתיק ביותר שבידינו, שבו באים ספרי הכתובים בסדר זה. לפי האמור בבבלי ולפי הנאמר בחילופים מסתבר להניח, שסדר ספרים זה הוא הסדר הבבלי, או על כל פנים אחד הסדרים שהיו נהוגים בבבל.

6. אחד מקני־המידה שבעזרתם אפשר לקבוע שייכותו של כ"י מקרא למסורת ארץ־ישראל ("מערבאי") או למסורת בבל ("מדנחאי") הוא רשימת החילופים שבין מערבאי למדנחאי. השוואה של נוסח אג 1 לנאמר ברשימת חילופי מערבאי—מדנחאי ערך קאלה, מ"ט, 18—22. אחד הקשיים בעריכתה של השוואה מעין זו הוא, שמצויה רשימה אחידה של חילופים בין מערבאי למדנחאי, שענינם שינויי מסורת שונים באותיות המקרא, וחלק ניכר מהם הערות כתיב־קרי; רשימה זו מצויה בכתבי־יד אחרים, בהבדלים מועטים ביותר בין מסירה אחת לחברתה, אך עדיין לא נתפרסמה במהדורה מדעית. נוסחה הטוב ביותר הוא זה שפרסם כ"ד גינצבורג¹¹, על פי הרשימה שבסוף כ"י לגינגרד, פירקוביץ א, B 19a של המקרא, משנת 1009; אך סימנים מרובים מעידים על כך, שגם בנוסח זה יש טעויות מרובות. נוסף על רשימה אחידה זו, מצויות במקורות שונים ידיעות על חילופים נוספים; בעיקר באות ידיעות כאלו בהערות־מסורה בגליונות כתבי־יד של המקרא. בין חילופים "חיצוניים" אלו, שידיעות עליהם באות במקורות שמחוץ לרשימה האחידה, יש רבים שאפשר לסמוך על נוסחם ואין להטיל בו ספק, אך יש אחרים שנוסחם חשוד, ואי אפשר לסמוך עליו.

קאלה, בספרו מ"ט, השווה את נוסח אג 1 לחילופי מערבאי—מדנחאי משני המקורות הללו, אלו שברשימה האחידה ואלו שנמסרו במקורות אחרים. אך לשם הפש־טות והאחידות נראה רצוי יותר להשתמש לשם בדיקה רק בהשוואה לרשימה האחידה. לכשאנו עורכים הש־וואה כזו מתברר, ש־53 חילופים יש להם עדות בכ"י

9. H.L. Strack, *Grammatik des Biblisch-Aramäi-* schen, München⁶ 1921 ובמהדורות אחרות.

10. C.D. Ginsburg, *Introduction to the Massoretico-* Critical Edition of the Hebrew Bible, London 1897; New York² 1966

11. C.D. Ginsburg, *Recueil des travaux rédigés en* mémoire de... M. D. Chwolson, Berlin 1899, 149-188

אג 1; ב-31 מהם נוסח כתב-היד כנוסח הנמסר ברשימה בשם מדנחאי, לגבי 2 מהם יש ספק וב-2 נוסחו מתאים לאחר תיקון (הנוסח המקורי כמערבאי); ב-22 מקומות נוסח כתב-היד כנוסח מערבאי, לגבי 3 מהם ספק ומקום אחד לאחר תיקון (הנוסח המקורי כמדנחאי). היינו: ב-60% בקירוב נוסחו כנמסר בשם מדנחאי, וב-40% כנמסר בשם מערבאי.

ברוב המקומות נוסח אג 1 הוא אפוא כנמסר בשם מדנחאי; אף על פי כן, אחוזי אי-ההתאמה גבוה למדי. אפשר להסביר אי-ההתאמה זו בשתי דרכים: א. נוסח הרשימה האחידה אינו מוסמך, ומה שנרשם בה כנוסח מדנחאי צריך להיות כמערבאי, ולהפך; ב. נוסח הרשימה האחידה אינו משובש, אך אין הוא משקף אלא כתב-יד מסוימים בלבד מתוך האסכולה הבבלית, ש-לפיהם נערכה הרשימה; כתב-יד אלו משקפים אסכולה בבליית אחת, אך לא את האסכולה הבבלית בכללותה.

כאשר משווים את נוסחם של קטעי הגניזה העתיקים של המקרא, המנוקדים ניקוד בבלי, שנמצאו בגניזה, אל הנמסר ברשימה האחידה של חילופי מערבאי—מדנחאי, ובודקים את מידת התאמתם לנמסר בשם מדנחאי, התוצאות דומות לאלו שעלו מהשוואת אג 1: בשני שלישי המקומות בקירוב נוסח קטעי הגניזה כנמסר בשם מדנחאי, ובשליש המקומות כנמסר בה בשם מערבאי. מבחינה זו אג 1 מתאים לקטעי הגניזה הבבליים.

מצד אחר, השוואת נוסחו של כתב-יד טברני טיפוס, כגון כ"י לנינגרד הנזכר או כ"י קאהיר, אל הנמסר ברשימה האחידה של חילופי מערבאי—מדנחאי, מעלה, שב-80% בקירוב נוסחם כנמסר בה בשם מערבאי, ואילו ב-20% בקירוב נוסחו כנמסר בשם מדנחאי.

משתי השוואות אלו של הרשימה האחידה, לכתב-יד בבליים ולכתב-יד טברניים, מסתבר שאין לבקש התאמה של 100%, או קרוב לכך, בין הנמסר ברשימה לבין מסורת זו או זו, ומכאן הפקוק במהימנותה של הרשימה כקנה-מידה מוחלט. מצד אחר, אם לא נבקש התאמה באחוז כה גבוה, אלא התאמה של רוב פשוט בלבד, עשויה הרשימה להיות קנה-מידה לקביעת מסורת בבליית או טברנית.

7. הניקוד. כתב-היד מנוקד ניקוד עליון בבלי

פשוט. הניקוד הוא חלקי מרובה, כמעט מלא, אך לעתים קרובות אותיות שונות, ואף תיבות שלמות, בעיקר מן המצויות ביותר, אינן מנוקדות. בדרך כלל המקורות הבבליים העתיקים הניקוד שבהם אינו מלא, וברובם הוא מועט מזה שבכ"י אג 1. בכתב-היד משמשים סימני דגש, רפה ומפיק, וכן סימן לסין שמאלית — כל אלו מסומנים בלא קביעות, אבל בדרך כלל לעתים קרובות יותר מברוב כתב-היד הבבליים העתיקים. מסומנים בעיקר שוואים נעים (לא בקביעות), אך גם נחים. ואלו סימני הניקוד:

ב — חירק	ב — שוא
ב — צירי	ה — מפיק
ב — פתח	ב — דגש (ריגשא)
ב — קמץ	ב — רפה (קיפאי)
ב — חולם	ש — סין שמאלית
ב — שורק	ש — שין ימנית

8. הקושי העיקרי בחקירתו של כ"י אג 1 הוא בכך שכתב-יד זה מתוקן הוא, היינו: סימני הניקוד העתיקים שבו, שתחילה שיקפו את ההגייה הבבליית המקורית, תוקנו לסימנים צעירים, המשקפים הגייה טברנית. תיקונים מסוג זה שכיחים בכתב-יד עבריים מנוקדים. במקום שכתב-יד, שנוקד והוטעם לפי מבטא מסוים שנהג בדורו, עבר לרשותו של בן אסכולה אחרת, או במקום שנשתנה במשך הזמן מבטאם של אלו שהחזיקו בכתב-היד, ושוב לא התאימו הסימנים שבו למבטא החדש, נמסר כתב-היד לידיו של מנכד נוסף, שתיקן את סימני הניקוד שבו והתאימם לסימנים המשקפים מבטא חדש זה. כ"י אג 1 נכתב, נוקד והוטעם לצורך בני האסכולה הבבליית העתיקה. במשך הדורות נשתנה מבטאם של המחזיקים בו למבטא התימני, הקרוב בתכונותיו למסורת הטברנית. מסתבר שנמסר לידיו של מנכד תימני, שמחק את הסימנים שלא התאימו למבטאו והוסיף סימנים אחרים, המתאימים לו. תיקונים אלו נערכו בכל מקום בניקוד, אך לא בטעמים ולא בהערות-המסורה. יש להניח שהטעמים הבבליים והערות-המסורה הבבליית כבר לא היו מובנים למנכד התימני, אך לא הפריעו לו, ולכן לא הטריח עצמו לתקנם; מה שאין כן סימני הניקוד הבבליים; הם היו מובנים לו, אך שיקפו מבטא שונה משלו, ועל כן ראה חובה לעצמו לתקנם.

תיקון מקיף זה של סימני הניקוד העתיקים מקשה ביותר על מחקרו של המבטא המקורי המשתקף בכתב־היד, שהרי בסקירה שטחית נראה כתב־היד מנוקד בהתאם למבטא התימני, ויש לעמול קשה כדי לגלות את אופיו הבבלי. מצד אחר יש להניח, שדווקא תיקון זה של סימני הניקוד הוא שהציל כ"י זה מכליה, שכן רק על ידי אותו תיקון עשוי היה כתב־היד לשמש את קוראיו, ובלעדיו היה נפסל לשימוש ולא היה מגיע לידינו.

קאלה מונה שני סימנים, שלפיהם אפשר להכיר אם סימני הניקוד הם עתיקים ומקוריים, או חדשים, שנכתבו כדי לתקן את המקוריים: א. הסימנים העתיקים כתובים בדיו בהירה תומה־ארמדמה, ואילו החדשים בדיו שחור; ב. הסימנים העתיקים כתובים, כפי שנהוג בניקוד הבבלי, מעל לרווח שבין שתי אותיות, ואילו הסימנים החדשים רשומים באמצע מעל האותיות. בכמה מקומות נותרו, מחמת שכחת המנקד התימני, הסימנים העתיקים כמו שהם, ולא תוקנו.

על אף שיטה זו להיכר בין סימני הניקוד המקוריים ובין המאוחרים, פענוח הניקוד המקורי קשה ביותר; ובמקומות מרובים, שבהם הסימנים המקוריים נגדרו ללא זכר — אינו באפשר כלל. עבודתו של קאלה בספר מ"ט, שבו תיאר יפה את הניקוד המקורי שבכתב־היד ואת ההגייה הבבלית המשתקפת בניקוד מקורי זה, ראויה לשבח מיוחד. עד כמה קלע תיאורו לאמת מעידים קטעי הגניזה שנתגלו שנים אחרות לאחר מכן, שניקודם מתואר במ"א. ההגייה המשתקפת בניקודם המקורי, שנשמר כפי שהוא ולא חלו בו ידי מתקנים, אישרה את רובן ככולן של התופעות הרקדוקיות הבבליות שהסיק קאלה על יסוד שחזור הנוסח המקורי של אג 1.

בכ"י אג 1 רק סימני הניקוד מתוקנים, ואילו אותיות הטקסט וכן סימני הטעמים והערות־המסורה הם מקוריים ואינם מתוקנים. לפיכך עשויה בדיקת התצלום במהירות המוגשת בזה לפני הקודא להעמידו על הטקסט של כ"י אג 1, על מערכת הטעמים שבו וכן על מערכת הערות־המסורה. ואילו כדי לעמוד על הניקוד המקורי של כתב־היד ועל ההגייה המשתקפת בניקוד זה על הקורא ללמוד להכיר את שיטת כתב־היד, ורק על פיה ידע מה מקורי ומה מתוקן.

8. להלן תרגיל לדוגמה להבחנה בין סימני הניקוד המקוריים, של היד הראשונה, ובין הסימנים החדשים, של היד השנייה. נעיין נא בעמ' 15 ב (תה' קא, א—קב, יא. עמוד זה נכלל בין העמודים שפרסם קאלה, מ"ט, 96—98).

סימני הניקוד בשורה 3: "בדרך תמים מתי תבוא אלי" (תה' קא, ב) כולם מקוריים, פרט לסימני הדגש הטברניים, השוא שמעל ב "בדרך" ופרט לסימני הרפה על ד "בדרך", ת "מתי", ב "תבוא". לא קשה להבחין בין סימני הרפה המקוריים, הזקופים, ובין סימני הרפה החדשים, הנמוכים והנטויים; דרך משל, בשורה 6, בתיבת "ורחב" (קא, ה) מעל ר רפה מקורי, זקוף, ואילו מעל ב רפה צעיר, נמוך ונטוי. סימני רפה מקוריים נוספים מצויים, למשל, מעל תיבות "בולד", "גג" (שורה 4 מלמטה; קב, ח). הסימן שמעל ג הראשונה ב"גג" הוא דגש; סימני דגש נוספים בשורה זו באים מעל ת "בשקדתי" וכן פ "בכצפור"; בשורה שלפני זו (קב, ו) סימן הרפה מעל כ שנייה ב"ככוס" הוא מקורי, ואילו סימני הרפה מעל ב, ת ב"חרבות" הם חדשים.

תיקונים בניקוד הגרוניות: בתיבת "פעלי" (שורה 10; קא, ח) פתח מקורי מעל ע ש"נשכח" על ידי המנקד ולא תוקן; פתח מקורי אחר ע תוקן לשוא צעיר בתיבות "עשה" (שורה 4; קא, ג), "ענני" (קב, ג); צירי מקורי מעל א תוקן לשוא צעיר בתיבות "אומרה" (שורה 1; קא, א), "מאכל" (קב, ה). תיקונים מקיפים יותר בניקוד הגרוניות: בתיבת "יעטף" (קב, א) הניקוד המקורי (פרט לחולם) הוא פתח אחר ע; פתח מקורי זה תוקן לשוא צעיר, ונוסף פתח צעיר מעל י, היינו: יעטף, תוקן אל: יעטף. בתיבת "בנאמני" (שורה 7; קא, ו) הפתח שאחר א מקורי; חירק עתיק מעל ב הוארך לפתח צעיר מעל ג, ונוסף שוא מעל ב, היינו: בנאמני, תוקן אל: בנאמני.

תיקוני ניקוד אחרים: בשורה 3, בתיבת "אתהלך" (קא, ב) הפתח מעל א אינו מקורי, והוא כנראה תיקון של חירק (כך קאלה); הרפה מעל ת צעיר; הצירי מעל ל (לפניה) הוא צעיר, ונמחק פתח עתיק אחר ל (היינו: אחד ל פתח תוקן לצירי). בתיבה הבאה, "בתם", חולם מקורי מעל ת תוקן לקמץ; בתיבת "אונך" (קב, ג) שורק מקורי מעל א תוקן (ברשלנות)

לקמץ; בתיבת "חסתר" (קב, ג) הציירי מעל ת השנייה אינו מקורי, וגם מקומו אינו כראוי, אלא שנגרד פתח עתיק מעל ת השנייה (שרידיו ניכרים במקצת) ונכתב צירי חדש לימין הגרד; בתיבת "וקצפך" (בשורה האחרונה; קב, יא) החירק שמעל ק הוא חדש, והוא רשום לימינו של פתח עתיק שנגרד; גם השוא שמעל ו הוא צעיר, וכך, כמובן, סימן הדגש הטברני בפ'; בתיבת "גבה" (שורה 6; קא, ה) מעל ב חולם מקורי (שעדיין ניכר יפה) תוקן לשוא צעיר; מעל ג דגש מקורי ואחריה שוא מקורי, ואילו הרפה מעל ב וכן סימני הדגש והמפיק הטברניים בג' ובה' צעירים הם.

סימנים שנוספו: בתיבת "ארץ" (שורה 7; קא, ו) ניכר יפה שהפתח הראשון הוא עתיק והשני צעיר, היינו: הניקוד המקורי היה חלקי בלבד; בתיבות "ושועתי" (קב, ב), "ביום" (קב, ג) השוואים הם צעירים; בשתי תיבות "כל" (קב, ח) סימני הקמץ הם צעירים; במקורן תיבות אלו לא היו אפוא מנוקדות כלל.

יש שסימני הניקוד מתוקנים, אך קשה לדעת מה היו הסימנים המקוריים. דרך משל, בתיבת "מלושני" (שורה 6; קא, ה) הקמץ מעל ל צעיר, ונמחק סימן מעל ו, אך קשה לדעת בוודאות מה היה סימן זה (קאלה רשם חולם); בתיבת "לבקרים" (קא, ח) נמחק סימן ניקוד מעל ב, וקשה לדעת מה היה (קאלה רשם חולם); בתיבת "ורחב" (שורה 6; קא, ה) השורק מעל ו והפתח מעל ח צעירים, נראה שעל ו היה חירק עתיק ועל ח חולם (היינו: וֹרָחַב).

בשורה 4 (קא, ג), בתיבות "עשה", "שנאתי" הסימנים שמעל ש הם: שֹׁ, היינו: סין.

9. מבחינת ההגייה המשתקפת בכ"י אג 1, הרי היא בבליית עתיקה, הן בתופעות שבפוניטיקה: השיטה המיוחדת לניקוד הגרוניות בתנועות מלאות האפיינית למסורת הבבליית; תפוצת התנועות הקצרות בהברות סגורות, שהיא שונה בבבליית מזו שבטברנית, וכיו"ב, והן בתופעות שבמורפולוגיה. בהשוואה לכתב-יד בב" ליים עתיקים אחרים (בעיקר קטעי הגניזה) מסתבר שכ"י אג 1 הוא מן העתיקים שבכתב-יד של המסורת הבבליית, אף על פי שבניקודו מצויות תופעות צעירות אחדות, שאינן מצויות בדרך כלל בכתב-יד העתיקים.

בין התופעות הבבלייות העתיקות המצויות בכ"י זה יש לציין:

א. דיגוש וריפוי של ר. סימני דגש ורפה באים, לעתים רחוקות, מעל ר (והם ניכרים יפה גם במהדורה זו). יש בידנו ידיעות ממקורות שונים על הגייה כפולה של ר²². מהן התולות את שני סוגי הגיית ר בקרבחם של עיצורים מסוימים (זרטסצ"ת, ג"ל), ומהן המצטרפות ר עם בגדכפ"ת לעניין דיגוש וריפוי. למרות מציאות יוצאים אחדים מן הכלל, הרי כללי הריפוי והדיגוש של ר במסורת הבבליית דומים לכללי הדיגוש והריפוי של בגדכפ"ת, ועל כך כבר עמדו קאלה ומורג. סימני דיגוש וריפוי של ר מצויים רק במקצתם של כתב-יד הבבליים העתיקים; ובעניין זה אג 1 לא בלבד נמנה בין כתב-יד העתיקים ביותר, אלא גם משמש אחד המקורות העיקריים, אם לא המקור העיקרי, לידיעת עניין זה של דיגוש וריפוי ר במסורת הבבליית.

ב. בכ"י אג 1 מצוי סימון פתח אחר ע בסוף תיבה, כגון: ואגֹלֶע (איוב יג, יט), לֶעֱ (תה' צד, יג), להֲרִיעֶ (דה"ב יג, יב). גם סימון פתח זה היא תופעה המצויה רק בכתב-יד הבבליים העתיקים ביותר.

תופעות "צעירות" בכ"י אג 1:

א. במסורת הבבליית העתיקה אין הגרוניות א, ע מנוקדות בשוא. במקום שביסודן הן שוואות, מנוקדות הן בתנועה מלאה. ניקודן של גרוניות בשוא היא תופעה צעירה במסורת הבבליית. בכ"י אג 1 הגרוניות א, ע מנוקדות בדרך כלל בתנועה מלאה (מ"ט, 30 ואילך), וגם במקום שהן נראות כמנוקדות בשוא, בדרך כלל סימני הניקוד הם מתוקנים, ותנועה מלאה מקורית, פתח או צירי, תוקנה לשוא צעיר. אף על פי כן יש תיבות מעטות, שבהן מעל א, ע שוא הנראה מקורי, כגון: אֲחִימֶלֶךְ (דה"א ה, לד), אֲסִמְלֶךְ (מש' ג, י), עֲבָדִים (דה"ב י, ז), וּמֵאֲדָמָה (איוב ה, ו).

ב. במקורות בבליים עתיקים י בראש תיבה שֹׁ ביסודה היא שוואת, גולד אחריה חירק, כגון: יִסֹד (וי' ד, כה, ל); במקורות כאלו יש תיבות שבהן י כזו אינה מנוקדת כלל, ויש שהיא מנוקדת בחירק, אבל אין י מנוקדת בהם בשוא. בכ"י אג 1, לעתים י חרוקה, כגון בתיבות שמביא קאלה, מ"ט, 26 (כגון: יִרְאֵ, מש' ג, ז), אבל על פי רוב י שוואת, כגון: יִלֹד.

12. פ' קאלה, מ"ט, 38 ואילך; ש' מורג, "שבע כפולות בגד כפרת", ספר טורסיני, ירושלים תש"ך, 207 ואילך.

(איוב טו, יד), יִמְנֶנּוּ (תה' צח, א); וזו שיטת ניקוד המצויה בכתב־יד צעירים.

ג. תנועת־עוז בהברה הקודמת לטעם, הנולדת אחר הראשון משני עיצורים שוואים רצופים (צורר עיצורים), נדירה בכ"י אג 1. קאלה, מ"ט, 26, מביא תיבות אחדות שתנועת־עוז מצויה בהן, כגון: מַמְלָכֹת (תמורת: מַמְלָכֹת, דה"ב כ, כט), מַפְרָשִׁי (תמורת: מַפְרָשִׁי, איוב לו, כט); תנועת־עוז מצויה בכ"י אג 1 בתיבות בודדות נוספות, כגון: אֲזַרְעָה (איוב לא, ח), אֲבָחָה (איוב ט, יד), וְהַפְרַעֲוֹ (מש' א, כה); אבל בדרך כלל אין מסומנת תנועת־עוז בכ"י זה, גם בתיבות שברוגמתן מסומנת תנועת־עוז בכתב־יד בבליים עתיקים אחרים, כגון: וְיִשְׁרָפוּ (דה"ב טו, יד), יִקְרְאוּ (דה"א ו, נ), נְפִלְאוֹת (איוב לו, יד).

אין נראה להניח, על יסוד שלוש תכונות "צעירות" אלו, שכ"י אג 1 לא עתיק, צעיר, הוא. שהרי רוב תכונותיו, אלו שנוכרו תחילה ושאר התופעות הדקדוקיות שבו, מורות על שלב עתיק במסורת הבבלית. אפשר משתקף בניקודו מבטא של אזור מסוים, שבו נתגלו התכונות ה"צעירות" הנזכרות כבר בתקופה עתיקה ביותר. מעניין שגם בכתב־יד וטיקן 66 של הספרא, המנוקד ניקוד בבלי, שאף הוא עתיק ביותר, מצויות התכונות ה"צעירות" הנזכרות. אפשר אפוא שמקומם וזמנם של שני כתב־יד אלו דומים. כ"י הספרא הוא כנראה בן המאות ה'—ה'.

בגלל היקפו הגדול של כ"י אג 1, ויש צורות מרובות שאין בידינו שום עדות אחרת להן פרט לעדותו של כ"י זה, הרי הוא עד היום מקור חשוב ביותר לידיעתנו על המסורת של העברית בניקוד בבלי ודקדוקה, ויש עניינים אחדים, ובעיקר דיגוש וריפוי בכלל (וביניהם דיגוש וריפוי המשמשים להבחנה, דיגוש וריפוי של ר), שבהם כ"י זה הוא המקור העיקרי לידיעתנו עליהם במסורת הבבלית.

10. הטעמים. בכ"י אג 1 מצויה מערכת טעמים בבליים. מבחינים שלבים שונים בהטעמה הבבלית.¹³ לפי המיון שערך שפניר, שם, 88 ואילך, ההטעמה בכ"י אג 1 שייכת לשלב העתיק ביותר של ההטעמה הבבלית, ושיטתה דומה פחות לשיטת ההטעמה הסברית. גית משדומה לה שיטת ההטעמה של השלבים האחרים. בשיטת ההטעמה הבבלית משמשים רק טעמים

מפסיקים, וטעמים מחברים אין כלל. ולא זו בלבד אלא שלא כל הטעמים שבפסוק מסומנים, וטעמים שהקורא יכול לדעתם בלא קושי — אינם מסומנים כלל. סימני הטעמים הם בדרך כלל אותיות, על פי רוב האות הראשונה בשמו של הטעם. הם נרשמים מעל התיבה במקום כלשהו, ולא דווקא בהברה המוטעמת שבה, כך שמקום סימון הטעם אין בו ללמד דבר על מקום ההברה המוטעמת, כפי שהדבר הוא בהטעמה הסברנית.

בעוד בשיטות ההטעמה הסברנית והארץ־ישראלית יש שתי מערכות הטעמה לכ"א ספרים ולספרי אמ"ת, ובאחת משמשים טעמים שאינם משמשים בחברתה, הרי בשיטת ההטעמה הבבלית מערכת הטעמים לכל המקרא אחת היא; אלא לפי שבספרי אמ"ת הפסוקים בדרך כלל קצרים יותר, משמשים פחות טעמים, ויש כאלו שאינם באים בספרי אמ"ת כלל. ההטעמה בכ"י אג 1 מתוארת בידי קאלה, מ"ט, 45—50; שפניר, שם, 88 ואילך. להלן סקירה קצרה.

בסוף הפסוק מסומנות נקודתיים, אך אין סימן טעם. במחצית הפסוק בא אתנח, שסימנו [^], ולפניו הטעם ^v (רימא), המקביל לטפחא שלפני האתנח בהטעמה הסברנית. שני טעמים אלו מסומנים לעתים רחוקות בלבד בכתב־היד. ברוב הפסוקים שניהם אינם מסומנים כלל, ולעתים הרימא מסומן והאתנח אינו מסומן. מסתבר שמקום מחצית הפסוק היתה מובנת מאליה לקוראי כתב־היד, ולפיכך לא ראו חובה לעצמם לסמנו במפורש. האתנח הסברני המסומן מתחת לתיבה ברוב הפסוקים אינו מקורי, אלא תוספת מאוחרת, והוא סימן הטעם היחיד שנוסף בקביעות בכתב־היד.

בספרי אמ"ת הצירוף רימא—אתנח נדיר, והוא בא על פי רוב במקום שבהטעמה הסברנית בא הטעם עולה-ויורד, שכוח הפסקתו, כידוע, גדול משל האתנח בספרי אמ"ת. במחצית הפסוק שם בא הזקף (אוקומי, זיקפא), שסימנו [^], והוא מצוי ברוב הפסוקים.

בתחום הזקף משמשים המפסיקים ⁿ — (תיברא, תביר), [—] (מפסיק שאין שמו וכינויו ידועים). צירופי המפסיקים המצויים ביותר הם: ⁿ — ⁿ — ⁿ —, או אף ⁿ — ⁿ — ⁿ —. מפסיקים אחרים המשמשים בתחום

A. Spanier, Die massoretischen Akzente, Berlin 13 1927, 86-109

הזקף הם — (חור, רביע), — (טרס, גרש), והם באים
בנפרד או בצירוף: —^ט. אחת התכונות המיוחדות
את השלב העתיק בהטעמה הבבלית, המצויה בכ"י
אג 1 וכתב-יד נוספים (לפי שפאנייר, 88), היא שהטעם
—^ה, המקביל לרביע טברני, כוח הפסקתו קטן משל —^ה,
המקביל לתביר הטברני, היינו: יחס הפוך מן המצוי
בהטעמה הטברנית. בתחום הזקף בהטעמה הבבלית
החצייה מסומנת אפוא בתביר, בעוד בהטעמה הטברנית
היא מסומנת ברביע.

טעמים הבאים רק בכ"א ספרים הם — (ניגדא,
לגרמיה), — (ניחלא, זרקא), — (שיריא, סגול). לעתים
רחוקות בא צירוף שלוש, ועל פי רוב באים רק אחד
או שניים מהם, ואין ברור אם יש להטעים גם את
החסרים, אלא שלא ראה הנקדן חובה לעצמו לסמנם,
או שאין להטעים אלא את הטעמים המסומנים. רק
לעתים רחוקות מקבילים הם לזרקא—סגול הטברניים,
והוא אחד מסימני עתיקותה של שיטת ההטעמה.

לעתים רחוקות מצוי טעם הנקרא, על שם צורתו,
"חצי טית" —^ל. הוא בא בתחום הצירוף הנזכר לאחרונה.

הטפחא שלפני הסילוק אינו מסומן כמעט לעולם,
ובמקום שהוא מסומן משמש שם הטעם —^ד, —^ד, ולא
סימנו (—). סימן זה, —^ט, מצוי פעמים בודדות, ודווקא
במחציתו הראשונה של הפסוק, היינו מעין הדחי הטברני
שבהטעמת ספרי אמ"ת, אך לפי שטעם זה נדיר ביותר,
קשה לעמוד על טיבו.

קאלה ושפאנייר הבהירו עניינים רבים בהטעמת
אג 1; עם כל זאת נשארו בשיטת ההטעמה בכללה
ובפרטיה הרבה דברים סתומים. לפי שכ"י זה גדול
בהיקפו, עשוי מחקר מקיף של הטעמתו לתרום הרבה
להכרת ההטעמה הבבלית של כ"א ספרים ושל ספרי
אמ"ת.

11. המסורה. רוב כתב-היד בניקוד בבלי אין
בהם הערות-מסורה כלל או שבהם הערות-מסורה יחידות
בלבר. רק כתב-יד מעטים יש בהם הערות-
מסורה מרובות, ורובם כתב-יד של ספרי הכתובים.
אג 1 הוא אחד מכתב-היד המשופעים ביותר בהערות-
מסורה, ולפי שהיקפו גדול, הרי שהוא המקור הראשון
במעלה לידיעתנו את המסורה הבבלית. הערות-המסורה
שבכתב-היד אין בהן תיקונים, ונשתמדו ככתיבתן במ-
קורן; לפיכך מהדרורה זו עשויה לאפשר לקורא ידיעה

של המסורה הבבלית לפרטיה. על המסורה ומונחיה
עיין קאלה, מ"ט, 15 ואילך.¹⁴

גם המסורה הבבלית, כטברנית, מתחלקת למסורה
גדולה ולמסורה קטנה. הערות המסורה הגדולה נכתבות
בתחתית הדף, כטברנית. הערות המסורה הקטנה אינן
נכתבות בגליון, אלא בין השורות, באותיות זעירות
מעל לתיבות שאליהן הן מכוונות; אם הערה מכוונת
לצירוף של תיבות אחדות, מסומן ביניהן ומעליהן קו
מאוזן, כגון: ארצות יהודה (דה"ב יא, כג).

בדרך כלל המסורה הבבלית דלה יותר ומפותחת
פחות מן הטברנית. המסורה הקטנה מעירה בעיקר על
כתיבת התיבה, בלא להוסיף את מספר התיבות הכתובות
בשורה; היינו: היא מתארת יותר מאשר
מונה. במסורה הגדולה בא פירוט מקצת הערות
המסורה הקטנה, בדרך כלל בשורה אחת או בשתיים.

ג' וייל (שם, עמ' 106—107) מזכיר שתי הערות-
מסורה מעניינות מתוך אג 1. בהערה לקה' ד, יז,
נזכר במסורה השם ר' שמואל; והרי הזכרת שמות
במסורה הבבלית נדירה ביותר. בהערת-מסורה לאיכה
ב, יט באה הבחנה בין: רני, מלרע, ובין: רני, מלעיל,
ובתיבות אלו מקום ההברה המוטעמת מסומן בנקודה
תחתית. שיטת סימון זו חשובה להכרת תולדות המונחים
"מלעיל" ו"מלרע"¹⁵, אך לא נתגלתה עוד שכמותה
בשום מקום אחר במסורה הבבלית.

המסורה הבבלית שונה במקצת במונחיה מן המסורה
הטברנית. לשונה על פי רוב ארמית ומשמשים בה
קיצורים, על פי רוב בלי הנקודה המורה על קיצור.
להלן עיקרי המונחים ודוגמות לשימושם:

דק (קיצור מן: דקון — שקוראים) — יחידאי
(מקביל למונח "ל" במסורה הטברנית). נצד (איוב
ז, כ) "דק וחס" — יחידאי, וכתוב חסר ו; ושהדי (איוב
טז, יט) "דק ובהי" — יחידאי וכתוב בה; פרחח
(איוב ל, יב) "דק בחית תרוי" — יחידאי ובשתי ח;
ישר (איוב לג, כז) "דק בריש" — יחידאי בכתיב
ד; מלפנ (איוב לה, יא) "דק וחס וקיפ" — יחידאי,
ובכתיב חסר י (אחד פ) ורפה (פ); אף (איוב לו, יג)
"דק באוקומי" — יחידאי (בקמץ) בזקף; אפים (דה"א

14. ועיין G.E. Weil, Textus 2 (1962), 103 ss.

15. עיין Textus 2, שם, עמ' 106, בהערת ח' רבין.

ב, ל—לא) "הלן ב דק בגברי" — בשני מקומות
אלו בלבד באה התיבה במשמעות שם אדם; משל,
עברון (דה"א ו, גט) "דק במת" — שמות אלו יחידאים
במשמעות שם עיר (במתואתא).

של (קיצור מן: שלם, שלמא) — כתיב מלא
(מקביל אל: מל במסורה הטברנית; ואילו כתיב חסר
נקרא: חס, כבמסורה הטברנית). ותשמור (איוב יג,
כו) "דק ושל" — יחידאי ובכתיב מלא; ילוד (איוב
יד, א) "כול של" — תיבה זו כתובה תמיד בכתיב
מלא.

בע (קיצור מן: בעלמא, מונח שמשמעותו אינה
ברורה) — בצורה זו(?). שופך (איוב יב, כא) "של
בע" — כתיב מלא בצורה זו; ופא (איוב לח, יא)
"אלף בע" — כתוב בא' בצורה זו.

כת — כתוב כך. תסתירני (איוב יד, יג) "כת
כול" — בכל המקומות התיבה כתובה כך; עֲדָנוֹ
(איוב ח, יב) "כת בע" — כך כתוב בתיבה זו; יִכְיָחַד
(איוב כב, ד) "כת בע ודק ודיג" — כך כתוב בתיבה
זו, והיא יחידאית, ויש בה דגש (ך דגושה). "דיג"
הוא גם קיצור של "דיגרא" — מלרע, כגון: רָצוּ (תה'
קב, טו) "דק בדיג" — יחידאי בהטעמת מלרע; הטעמת
מלעיל נקראת "ניג" ("ניגרא"), כגון: וקוֹמָה (תה'
לה, ב) "ניג" — מלעיל.

בכתי (בכתיביא) — בספרי הכתובים. ויעבר (איוב
יג, יג) "בכתי" — (יחידאי) בספרי הכתובים.

בסיפ (בסיפרא) — בספר. ויעמד (איוב לד, כד)
"בסיפ" — (יחידאי) בספר זה (איוב).

פול — פולגים, חולקים. התמני (איוב כב, א)
"חס בע ופול" — כתיב חסר (י) בצורה זו, ויש חולקים
על כך.

מיש — משתבשים. צדוקים (תה' לו, כט) "ריש
פסו דמ" — בראש הפסוק ומשתבשים בה (יש קוראים
"וצדיקים"); לעֲשִׂיר (מש' כב, טו) "מיש" — יש
משתבשים (קוראים: לעֲשִׂיר ?); ושם השני צלפחד
(דה"א ו, טו) "השני דחוי ליה השנית" — תיבת
"השני" שסבירין שראוי להיות "השנית" (אך טועים).
המונחים "דחוי ליה" ו"מיש" במסורה הבבלית מקבילים
אל המונחים "סבירין" ו"מטעין" הטברניים.

בין המונחים המשמשים במסורה ראוי להזכיר
עוד סימני תנועות: במפתח פומא, בפיתחא (פתח),
במיצף פומא (קמץ); האסכולות הנזכרות הן: סוראי
ונהרדעי, כגון: מֵאוֹמָה (איוב לא, ז) "כת לב" —
כך כתוב לפי נהרדעי.

הערות כתיב-וקרי כתובות בדרך כלל בצורה זו:
בגוף הטקסט באה צורת הכתיב, והיא מנוקדת לפי
ניקוד הקרי; בגליון בא הקרי מנוקד, מעל לו
האות כ (כתיב) ותחתיו: ק (קרי), כגון: בטקסט
(מש' יט, טז): יֹמֶת, בגליון: יֹמֶת; בטקסט (תה' קב,
כד): כָּחוֹ, ובגליון: כָּחִי.

תנ"ך (כתובים)

כתב יד ברלין On Qu. 680. גיו יורק J.T.S. 510.

BIBLE - HAGIOGRAPHHA

Codex Berlin Or. Qu. 680 — Codex New York, JTS 510

שֶׁכֶּךָ שֶׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב

וּמִצִּיּוֹן יִשְׁעֶךָ

וְעֹלָתְךָ תִּשְׁמַע

כִּי לֹא עֲרֹגָה

בְּדָבָר וּבְשֵׁם אֱלֹהֶיךָ

חַיֵּי וְכִידֹה מִי

שֶׁעִימָנוּ

שֶׁיְהוָה אֱלֹהֵינוּ

יִהְיֶה וְיִשְׁעֵנוּ

בְּ

תִּשְׁמַע לְדַעֲתֵנוּ

תִּשְׁמַע לְדַעֲתֵנוּ

אֵיךְ יִמְנָה עֲלֵנוּ

הוֹד וְהִדָּר תִּשְׁמַע עֲלֵנוּ

תַּחֲדָהּ בְּשִׂמְחָה אֶת פִּיךָ

וּבְחֶסֶד עֲלֵינוּ בְּלִי יָמוּס

יִמְנָךְ תִּמְנָה שְׂמִיךְ

בְּאֵפֶי יִבְעֵם וְתִאֲכֹלֶם אֶשׁ

וְהָעֵם שֶׁבֶנִי אֵלֶיךָ

חֲשִׁבוּ מִימָה בֶּל יִכְלֹךְ

בְּמִיתְרֶיךָ תִּכְוֹנוּ עַל כִּלְיֵיךָ

וְיִשְׁמַע לְדַעֲתֵנוּ

וְיִשְׁמַע לְדַעֲתֵנוּ

אֵיךְ יִמְנָה עֲלֵנוּ

הוֹד וְהִדָּר תִּשְׁמַע עֲלֵנוּ

תַּחֲדָהּ בְּשִׂמְחָה אֶת פִּיךָ

וּבְחֶסֶד עֲלֵנוּ בְּלִי יָמוּס

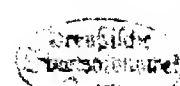
יִמְנָךְ תִּמְנָה שְׂמִיךְ

בְּאֵפֶי יִבְעֵם וְתִאֲכֹלֶם אֶשׁ

וְהָעֵם שֶׁבֶנִי אֵלֶיךָ

חֲשִׁבוּ מִימָה בֶּל יִכְלֹךְ

בְּמִיתְרֶיךָ תִּכְוֹנוּ עַל כִּלְיֵיךָ

בְּכָל יְהוָה וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְלֹא הָיָה
בְּכָל יְהוָה וְהוֹדוּ לִיהוָה

וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה

וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה

וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה

וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה
וְהוֹדוּ לִיהוָה

ה'תש"ח

28 יהוה בצדק וצדק
יהוה בקדושת קדש
אל הכבוד והדעים
אל יהוה בפה קול יהוה בגד
ישבד יהוה את ארצי הלבע
לבעז ושריון כמובן ראמי
קול יהוה יחול מדבר
קול יהוה יחולל אולות
ובהיכל כלומר צדק
ושב יהוה מלך לעולם
יהוה יברך את עמו בשלום

ביתנו שיר הברית ליהוה

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

קול יהוה שבר ארצות
 ויחזקו ימים עמו
 קול יהוה חזק להבות אש
 ויחזקו ימים עמו
 ויחזקו ימים עמו
 ויחזקו ימים עמו
 ויחזקו ימים עמו

דער זינגער יחזקאל ביי אונז

[illegible]

בְּרַחֲמֵי
 אֱלֹהֵינוּ
 מִלִּפְנֵי
 לִבְיָנוּ

בְּרַחֲמֵי
 הוּא לִי
 בְּמִלְכִי
 תוֹרַתִּי
 כִּי אֲנִי
 וְאֵלֵינוּ
 אֱלֹהֵינוּ
 וְאֵלֵינוּ
 וְאֵלֵינוּ
 וְאֵלֵינוּ
 וְאֵלֵינוּ
 וְאֵלֵינוּ
 וְאֵלֵינוּ

אֱלֹהֵינוּ
 אֱלֹהֵינוּ
 אֱלֹהֵינוּ
 אֱלֹהֵינוּ
 אֱלֹהֵינוּ
 אֱלֹהֵינוּ
 אֱלֹהֵינוּ
 אֱלֹהֵינוּ
 אֱלֹהֵינוּ
 אֱלֹהֵינוּ
 אֱלֹהֵינוּ
 אֱלֹהֵינוּ
 אֱלֹהֵינוּ
 אֱלֹהֵינוּ
 אֱלֹהֵינוּ

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע
 ה' אֱלֹהֵינוּ
 שִׁירָנוּ וְשִׁיר
 כִּי יִשְׁמַע דְּבַר יְהוָה
 אֲדָבָר עֲדִיקָה וְלֹא שֶׁ
 בְּזֶרֶק הַיָּד שְׂמִי בְּזֶרֶק
 בָּנִים בְּלִי שִׁמְשֵׁן
 וְיִהְיֶה כִּי יִשְׁמַע ה' אֱלֹהֵינוּ
 כִּי הוּא אֵלֵינוּ וְיִהְיֶה
 יְהוָה הַפִּיר עֲצֵת גִּוִּים
 עֲצֵת יְהוָה לְעוֹלָם תִּעֲמָד
 אֲשֶׁר־יִהְיֶה אֵלֵינוּ אֱלֹהֵינוּ
 מִשְׁמֵי הַגִּבּוֹר יִהְיֶה
 מִשְׁמֵי הַגִּבּוֹר יִהְיֶה
 הַיָּד הַיָּד הַיָּד

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע
 ה' אֱלֹהֵינוּ
 שִׁירָנוּ וְשִׁיר
 כִּי יִשְׁמַע דְּבַר יְהוָה
 אֲדָבָר עֲדִיקָה וְלֹא שֶׁ
 בְּזֶרֶק הַיָּד שְׂמִי בְּזֶרֶק
 בָּנִים בְּלִי שִׁמְשֵׁן
 וְיִהְיֶה כִּי יִשְׁמַע ה' אֱלֹהֵינוּ
 כִּי הוּא אֵלֵינוּ וְיִהְיֶה
 יְהוָה הַפִּיר עֲצֵת גִּוִּים
 עֲצֵת יְהוָה לְעוֹלָם תִּעֲמָד
 אֲשֶׁר־יִהְיֶה אֵלֵינוּ אֱלֹהֵינוּ
 מִשְׁמֵי הַגִּבּוֹר יִהְיֶה
 מִשְׁמֵי הַגִּבּוֹר יִהְיֶה
 הַיָּד הַיָּד הַיָּד

Handwritten text in Hebrew script, appearing to be a manuscript page. The text is arranged in two columns, with significant damage and staining visible, particularly on the right side. The script is dense and appears to be from a historical or religious document.

רעוונע
עצמות
זרע רעו
היה רעו

לח

לח

החיות מן החיה והחיה מן החיה

אמר לנפשי ישרעת
יסגור אחור ויחפרו חשבוני
ומלאך יהיה רוחה
ומלאך יהיה רוחה
חנם חפרו לנפשי
תבונה לא ידע ודעתו אשר טמן תלבוז בשווא ילצה
תשיש בישועתו
מעיל עני מחזק ממנו
יקומון עדי חמם
ישראל מני רעה תחת טובה
ואני בחלונות לבושי שק
ואתפלתו עב חיקי תשוב
כאבל אם קורר שחורתי

וכבר לקראת רדפי
יבשו אומותי ויבשו נפשי
היו כפץ לבי רוח
הי דורבם חשך וחלקלקות
כי חנם נמנו לו שחתי רשתם
תבונה לא ידע ודעתו אשר טמן תלבוז בשווא ילצה
תשיש בישועתו
מעיל עני מחזק ממנו
יקומון עדי חמם
ישראל מני רעה תחת טובה
ואני בחלונות לבושי שק
ואתפלתו עב חיקי תשוב
כאבל אם קורר שחורתי

בְּיָמֵינוּ
 חַיֵּינוּ מִתְּחִלָּה
 וְעַתָּה עֲלֵנוּ דְאִשִּׁי
 חֲבָאֵנוּ מִקֶּדֶם חֲבָאֵנוּ
 מִלְּפָנֶיךָ שְׂחָתִי עַד מְאֹד
 כִּי כִסְּתָה מִלְּאֵל מִקְלָה
 נִפְגַּעְתִּי וְנִיכְלִיתִי עַד מְאֹד
 אֲדִיבִי נִגְדִּי כִּי תִאֲוֶרֶתִי
 לִבִּי סִתְּחָר עֲזָבָה לִּי
 אֲדִיבִי מִנְּגִיד נִגְעִי יַעֲמֶד
 יִתְּשֵׁנוּ מִכְּקִשִּׁי נִפְשִׁי וְדִרְשִׁי דַּעְתִּי דִּבְרוּ הַזֹּת וּמִדְּמִיתָם
 וְאֵנִי כִּדְרִשִּׁי אֲשֶׁר שָׁמַע
 וְאֵהוּ כִּאִישׁ אֲשֶׁר לֹא שָׁמַע
 כִּי לִךְ יִדְוֶה הַחֹלֶתִי
 כִּי אֲסִדֶּנִּי פֶן יִשְׁמַחוּ לִי
 כִּי אֶפְלֵלָה נִכְוִי
 כִּי יִשְׁתֶּה אֶנְדִּי
 וְאִיבִי חַיִּים עֲצָמוּ
 וְיִשְׁלָמִי דַּעַת תַּחַת טוֹבָה
 אֲדִיבִי תַעֲבֹדֶה יְהוָה
 חֲשֵׁה לִי צִדִּיק

בְּיָמֵינוּ
 וְאֵין מִי
 שְׂאֲגִתִּי מִלְּפָנֶיךָ
 וְאֲנִי מִמֶּךָ לֹא נִ
 וְאִנִּי עֲלֵי גֵם הָאֵל
 וְקִרְבִּי מִלְּחָק
 וְיִתְּשֵׁנוּ מִכְּקִשִּׁי נִפְשִׁי וְדִרְשִׁי דַּעְתִּי דִּבְרוּ הַזֹּת וּמִדְּמִיתָם
 וְאֵנִי כִּדְרִשִּׁי אֲשֶׁר שָׁמַע
 וְאֵהוּ כִּאִישׁ אֲשֶׁר לֹא שָׁמַע
 כִּי לִךְ יִדְוֶה הַחֹלֶתִי
 כִּי אֲסִדֶּנִּי פֶן יִשְׁמַחוּ לִי
 כִּי אֶפְלֵלָה נִכְוִי
 כִּי יִשְׁתֶּה אֶנְדִּי
 וְאִיבִי חַיִּים עֲצָמוּ
 וְיִשְׁלָמִי דַּעַת תַּחַת טוֹבָה
 אֲדִיבִי תַעֲבֹדֶה יְהוָה
 חֲשֵׁה לִי צִדִּיק

1990

השטענדיג ווארען
אלעמען ווארען
אלעמען ווארען
אלעמען ווארען

חיי ציור יהודה

וְעַל כֵּן מִצִּדְדֵי הַיָּם
וְיָתֵר בְּפִי שִׁיר הַדָּשׁ

וְיִלְאָו וַיִּבְטְחוּ בִּדְהָהָ

לפיכך נראה כי

פולחן ופולחן

7-000000000000000000

1977-1978

הידברות

במקרה זה:

דג על אפרח

פשוט ואלהים אחד

וְיִשְׁמְעֵנִי לִחְסֵם יְרֵכֶיךָ

וְהָיָה וְאִשְׁכְּנָה עִלְיָה

וְלִי חַיִּים

ג'תתקס"ח

ד"ר שמואל פריד

מִלֵּךְ מִלֵּךְ מִלֵּךְ

Y 707 N 717 B 2001

251

...the ...

החלטתו של בית דין

התאחדות המורים

כו נפשי תעבד אליך אלהים
 שותי תבואה ותרצה פני אלהים
 באמר אלי כל היום אלהיך
 כי אעבד בסוד אלהים
 בקול ויטה ויטה
 הוה לאלהים
 אלהי גלי נפשי תעבד
 וחריבונים מטר מצער
 כל משכרד תלך על עברו
 מידה ענין
 אלהיך אלהיך
 באמר אלי כל היום אלהיך
 כי אעבד בסוד אלהים

בית שמואל יחם

מגדוקים וקדש וסגולה

מנוח הארץ מלחמה

ובשמים כבוד

מפני אורי וזעזוע

ולא שקרית

והט אשרינו נזק

ותכם עלינו בנחמה

ונצחש בפניו לאספר

כי הוא ידע תעלמות

נחשבנו כבאז טבוח

הקיעה אלאדנח לנעח

תשבח שפט וזחצח

היכה לארץ בטנו

ופדנו למען חסדך

משכח שיר

אמר אע מע

יפיד מבני

שבו מידך אלהים

גמור הודך והדיך

והודך וזעזוע

והודך וזעזוע

גדי

גדי

זלש שחיתך

לכנו

לחוס וקדש

לחוס שם אלהינו

לחוס שם אלהינו

לחוס שם אלהינו

לחוס שם אלהינו

לחוס שם אלהינו

לחוס שם אלהינו

לחוס שם אלהינו

לחוס שם אלהינו

לחוס שם אלהינו

לחוס שם אלהינו

לחוס שם אלהינו

לחוס שם אלהינו

לחוס שם אלהינו

לחוס שם אלהינו

לחוס שם אלהינו

לחוס שם אלהינו

לחוס שם אלהינו

לחוס שם אלהינו

1. The first part of the document is a list of names and addresses, which appears to be a directory or a list of subscribers. The names are written in a cursive script, and the addresses are listed below them. The list includes names such as "John Smith", "Jane Doe", and "Robert Johnson", among others.

[illegible]

10-10-52

שבת אלהים קודש וזמן
 חתונתו מלאך בן
 חור שמו בנה ליהוה
 ליהוה בן חור
 יהוה בן חור
 יהוה בן חור

לִימוֹ לְשׁוֹנֶם
וְיָגִידוּ פֶּעַל אֱלֹהֵי
וְחִסָּה בְּוֹ

וְהָלֹה אֱלֹהִים בְּעֵינֶיךָ

פֶּלֶא עֲלֶיךָ

גִּבּוֹרֵי מֶלֶךְ

תִּבְחַר וְתִקְרַב יִשְׁכַּן חֲעֲרִיךְ נִשְׁבַּח וְנִשְׁבַּח קִדְשׁ

וְנִשְׁבַּח עֲלֶיךָ תִּעֲנֶנּוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִצִּנּוֹת כָּל קַעְוָה וְיִסְרָאֵל רַחֲמֵי

בְּכָחוֹ הַיָּמִים בְּכָחוֹ שְׂבִיחַ שְׂאוֹן יָמִים שְׂאוֹן גְּלוּתָם

וְשָׁבוּ קִצּוֹת מִאֲוֶרֶךְ הָאָרֶץ וְתִשְׁקָקֶיהָ

וְהָיָה מִלֵּא מִיָּם הָיָה מִתַּת גְּלוּתָהּ

וְהָיָה מִתַּת גְּלוּתָהּ

וְהָיָה מִתַּת גְּלוּתָהּ

וְהָיָה מִתַּת גְּלוּתָהּ

וְהָיָה מִתַּת גְּלוּתָהּ

וְהָיָה מִתַּת גְּלוּתָהּ

וְהָיָה מִתַּת גְּלוּתָהּ

וְהָיָה מִתַּת גְּלוּתָהּ

וְהָיָה מִתַּת גְּלוּתָהּ

לִי
וְלִי יִשְׂרָאֵל
כָּל
פִּשְׁעֵינוּ אֲתָהּ

וְנִשְׁבַּח וְנִשְׁבַּח קִדְשׁ

וְנִשְׁבַּח עֲלֶיךָ תִּעֲנֶנּוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִצִּנּוֹת כָּל קַעְוָה וְיִסְרָאֵל רַחֲמֵי

בְּכָחוֹ הַיָּמִים בְּכָחוֹ שְׂבִיחַ שְׂאוֹן יָמִים שְׂאוֹן גְּלוּתָם

וְשָׁבוּ קִצּוֹת מִאֲוֶרֶךְ הָאָרֶץ וְתִשְׁקָקֶיהָ

וְהָיָה מִלֵּא מִיָּם הָיָה מִתַּת גְּלוּתָהּ

וְהָיָה מִתַּת גְּלוּתָהּ

וְהָיָה מִתַּת גְּלוּתָהּ

וְהָיָה מִתַּת גְּלוּתָהּ

וְהָיָה מִתַּת גְּלוּתָהּ

וְהָיָה מִתַּת גְּלוּתָהּ

וְהָיָה מִתַּת גְּלוּתָהּ

וְהָיָה מִתַּת גְּלוּתָהּ

וְהָיָה מִתַּת גְּלוּתָהּ

וְכִי תִשָּׂא אֶת אֶרֶץ מִצְרָיִם
 מִיֶּדְיָהּ וּמִכַּנְעָן וְעַד
 מִיַּם סוּף וְעַד הַיָּם הַגָּדוֹל
 וְכִי תִשָּׂא אֶת אֶרֶץ מִצְרָיִם
 מִיֶּדְיָהּ וּמִכַּנְעָן וְעַד
 מִיַּם סוּף וְעַד הַיָּם הַגָּדוֹל

ארץ מעון אדמה
 פתחם הרים ילדו ותחולל
 תשב אנוש עד זבא
 כי אף שנים בעניך כום אתמול כי יעבר
 חיותם שמה היו
 בעקר יעין וחלף
 כי כלום באפך
 שות שותנו לעצך
 בל יחיה פט בעצרתך
 וזה בגבורות שמותם שמה
 בל חיה ועצב
 ומראותך עברותך

כגולד

אחך ימים אשביענהו

מזמור שלח ליהוה שבת

מזב להחיות ליהוה
להצד בצדק חסדך
על עמך ועל כל
כי שמחתני יהוה בפעלך
מהגדל מעשרך יהוה
איש צד לא ירע
בפרד רשעים פני עש
להשמידם שם ע

פסוק

כי הפה אביך יהוה כי הנה איביך יאבדו יתחדדו כל פעלי און
בראם קרני

תבט עיני צדק בקמים על מדעים
לחייך נתמר יפרח
שתולים בבית יהוה
עד ינובון בשיבה
להצד כי ישר יהוה

ורחמי לשונך עליו
ואמונתך בלילות
עלי הצדן בבני
במעשה ידיך ארצ
מאך עמך מחשבתך
וכסול לא יבין את דאח
לעם כל פעלי און
ואתם כלם לעלם יהוה
בלתו בשמן רענו
תשמענה אותי
כאח בלבתי ישר
בחדרות אלהינו יפרחו
רשנים ויעננים חזן
עוד ולא עלתה בן

לש יהוה עז התאמר
נכון כסאך מאד מעולם אתה
שאו נהרות זבים
אדיר בחדות שנת
יהוה לאחך ימים

יהוה מלך גאות לבש
אך תפון תכל כל תפוש
נשא נהרות יהוה נשא נהרות קולם
מקלות מים רבים אדירים משבר
עלתיך נאמנו מאד לצדק נהנה קדש

אל נקמיות יהוה
 : השב גמול על גאים
 : עד מתי רשעים ועלזו
 : יתאמרו כל פעלי און
 : ונחלתך .. יענו
 : ויתמים ורעחו
 : ולא יצין אלהי יעקב
 : ובסילום מתי תשכילו
 : אם יער עין הלא יבוט
 : המלמד אדם דעת
 : כי המה .. הכל
 : ומתורתך תלמדנו
 : עד יכרה לרשע שחת
 : ונחלתו לא יעזב
 : ואחריו כל ישרי לב
 : מייתינבלי עם פעלי און
 : כמעט שכנה דומה נפשו
 : חסדך יהוה יסעדנו
 : תעזומך ישעשע נפשו
 : יער עמל עלי חק
 : ודם נקו ירשית
 : ואלהי לעזי מחסי

אל נקמיות יהוה
 הנשא שופט הארץ
 עד מתי רשעים יהוה
 יבוט יאמרו עתק
 עמך יהוה ידבא
 אלמנה וד יחלצו
 ויאמרו לא יראה ים
 ביט בערים בעם
 הנטע חזק הלא ישמע
 היסר גוים הלא יכזיח
 יהוה ידע מוח שבות אדם
 אשר הגביר אשר תיסרנו יה
 להשקיט לו מימי רע
 כי לא יטש יהוה עמו
 כי עד ערך ישוב משפט
 מי יקום לו עם מדעם
 לולי יהוה עזרתה לו
 אם אמרתו מטה ודג
 ברב שרעפי בקרב
 החברך כסא הוות
 יגדו על נפש עדיק
 ויהי יהוה לו למשגב

ויהי ברכו יודע על כל יסודך גסיפרא

עליהם את אונם וברעתם יענייתם יעמיתם יהוה אלהיכם

נריעה לעור ישעני
במירדות נריע לו
ומלך גדול על כל אלהים
ותועפת הדים לו
ויבשת ידיו יערו
לפע יהוה עשט
כיהוא אלהינו ואנחנו עם מרעיתו ועאו ידו היום אמבקלו תשמע
פיום מסה במדבר
בחנוני גם ראן פעלי
אם יבאון אל מנוחע

שירו ליהוה כל הארץ
בשדו מיום ליום ישועת
בכל העמים נפלאותיו
נורא הוא על כל אלהים
יהוה שמים עשה
עו ותפארת במקדש
הצו יהוה בצוד ועו
שאומנה וצא לחצרותיו
חילו מפעו כל הארץ

לבו נרצנה ליהוה
נקדמה פניו בתודה
פי אל גדול יהוה
אשר בידו מחקרו ארץ
אשר לו הים והוא עשהו
באו נשתחוו ונכרעה נכרעה
כיהוא אלהינו ואנחנו עם מרעיתו ועאו ידו היום אמבקלו תשמע
אל תקשנו לבבכם כמריבה
אשר נפוני אבותיכם
ארבעים שנה אקוט בדור ואמר עם תעו לבבכם והם לא ידעו דרכי
אשר נשבעתי באפי

שירו ליהוה שיר חדש
שירו ליהוה ברכו שמו
פפיו בצנים כבודו
פי גדול יהוה ומה לל מאד
פי כל אלהי העמים אליהם
הוד והודר לפניו
הצו יהוה משפחות עמים
הצו יהוה כבוד שמו
השתחוו ליהוה בהדרת קדש

על כל אלהים גדול כבודו

אף תכונת כל המנוח ידון
 שם במישרים ישתחו השמים ותגל הארץ ירעם הים ומלאו
 שמי שמי תכל אשר בו
 או ורצנו כל עמי יער: לפי יהוה בוצא
 ישפט תכל בעדק ועמים באמונתו

יבנה מלך תגל הארץ
 עניו ערפל סביבו
 ילפניו תלך
 דמיון בדיקון תכל
 הרים בדונג נמשו מלפני יהוה
 תבדו השמים ענין
 בשו כל ענין פסל המתחללים באלילים
 שטעה ותשביח עיון ותגלה בעות יהודה למען משפחת יהוה
 כי אתה יהוה עליון על כל הארץ מאד נעלית על כל אלהים
 אדבי יהוה שנאו רע שמד נפשות חסידיון מיך רשעים יעולג
 מור ורע לעד ידון
 שמחו עדיקים ביהוה
 ויהוה ידבר קולו
 ויהוה ידבר קולו

כחבור שדיו ליהוה
 חשיעה לו ימינו ודור עקדו
 לעיני הגוים גלה עדקותו
 יחאל לאו כל אפסיו ארץ
 שמי יהוה כל הארץ
 שיר חרש כי נפלאות עשה
 הוסיף יהוה ישו עניו
 יצר חסדו ואמתו לבית
 את ישראל ואלה
 פניו ורצנו חסדו

וַיִּמְדּוּ לַיהוָה בַּכֶּנֶר
בַּחֲצֵצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר
יָרַעַם הַיָּם וּמִלֵּאן
נִהְדוּת יִמְחֶאוּ כֶּף
הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט תָּכֵל בַּעֲדָן

וַיִּמְדּוּ לַיהוָה בַּכֶּנֶר
הָרִיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהוּחַ
תָּכֵל וַיִּשְׁבֵּי בָהּ
יַחַד הָרִים יִרְנְנוּ לִפְנֵי יְהוָה כִּי בָא לִשְׁפֹּט
וְעַמִּים בְּמִישְׁדֵּימ

יְהוָה מֶלֶךְ יִרְבִּזוּ עַמִּים
יְהוָה בַּעֲיוֹן גִּדּוֹל
יִדְּוּ שִׁמְךָ גִּדּוֹל וְנוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא
אַתָּה כְּעֹנֶת מִי־שָׁמַיִם
רוֹמְמֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
מִשֶּׁהָ אַהֲרֹן בְּכֹהֵנִי
קִרְאִים אֵל יְהוָה וְהוּא יַעֲנֵם
שִׁמְךָ עֲלֵינוּ וְחֶק נָתַן לָנוּ
אֵל נִשְׂאָה הֵייתָ לָהֶם
רוֹמְמֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוֹנוּ לְהַד קִדְּשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ

יְהוָה מֶלֶךְ יִרְבִּזוּ עַמִּים
יְהוָה בַּעֲיוֹן גִּדּוֹל
יִדְּוּ שִׁמְךָ גִּדּוֹל וְנוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא
אַתָּה כְּעֹנֶת מִי־שָׁמַיִם
רוֹמְמֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
מִשֶּׁהָ אַהֲרֹן בְּכֹהֵנִי
קִרְאִים אֵל יְהוָה וְהוּא יַעֲנֵם
שִׁמְךָ עֲלֵינוּ וְחֶק נָתַן לָנוּ
אֵל נִשְׂאָה הֵייתָ לָהֶם
רוֹמְמֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוֹנוּ לְהַד קִדְּשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ

מִזְמוֹר לְתוֹרָה
עֲבַדוּ אֶת יְהוָה בְּשִׂמְחָה
יֵשׁ כִּי יִתֶּנָּה הָאֵל אֱלֹהֵינוּ הוּא עֲשֵׂנוּ וְלֹא אֲנַחְנוּ עִמּוֹ וְעַתָּה מִרְעִינוּ
בָּא שְׂעִדָּה בְּתוֹרָה הַעֲדִיתִין בְּתוֹרָה הוֹדִין לָנוּ מִדְּבַר שִׁמְךָ כִּי כֹתֵב יְהוָה
לְעוֹלָם חֲסִדוֹ

מִזְמוֹר לְתוֹרָה
עֲבַדוּ אֶת יְהוָה בְּשִׂמְחָה
יֵשׁ כִּי יִתֶּנָּה הָאֵל אֱלֹהֵינוּ הוּא עֲשֵׂנוּ וְלֹא אֲנַחְנוּ עִמּוֹ וְעַתָּה מִרְעִינוּ
בָּא שְׂעִדָּה בְּתוֹרָה הַעֲדִיתִין בְּתוֹרָה הוֹדִין לָנוּ מִדְּבַר שִׁמְךָ כִּי כֹתֵב יְהוָה
לְעוֹלָם חֲסִדוֹ

לְהַד מִזְמוֹר

רוֹמְמֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוֹנוּ לְהַד קִדְּשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ

שָׁפַט יְהוָה
בְּדֶרֶךְ תָּמִים
אֶתְּהִלְךָ בְּתֶם לִבִּי בְּקֶדֶשׁ בֵּיתִי
הִדָּר בְּלֹא עֲשֵׂה מִטִּים שְׁנֵאוֹתִי
לִבִּי עֵקֶשׁ יִסּוֹר מִמֶּנִּי
מִלֹּשְׁנִי בְּסִתֵּר רָעוֹת אֶתֹּו אֶעֱבִית
אֶתֹּו לֹא אוֹכֵל

הִלְךְ בְּדֶרֶךְ תָּמִים
לֹא יִשָּׁב בְּקֶדֶשׁ בֵּיתִי עֲשֵׂה רַמִּיהַ דְּבַר שְׁקָדִים
לְבָקָרִים אֶעֱמִית כֹּל רִשְׁעֵי אֶרֶץ לְחִבְרוֹת מַעִיר יִהְיֶה כֹּל פֶּעַל אוֹזֹ
תְּפִלָּה לֵעֵנִי כִי יִעֲנֶנִי
יְהוָה שִׁמְעֵה תְּפִלָּתִי
אֵל תִּסְתַּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי
וְטָה אֵלֵי אֵינִי
כִּי כָל בַּעֲשׂוֹ יָמִי
וְחִבָּה לַעֲשֵׂב וַיֵּבֶשׁ לִבִּי
מִקּוֹל אֲנָחוֹתִי
דַּמִּיתִי לִקְוֹת מִדְּבַר
שְׁקָרָתִי וְאֶהְיֶה
כֹּל הַיּוֹם חֲרוֹמוֹנִי אוֹיְבִי
כִּי אֶפֶר בְּלֹאֵם אֲבִלְתִּי
בִּמְנֵי זַעֲמָךְ וְקִצְפֶּךָ

וְיִשְׁמַח

לֵךְ יְהוָה אֲזַמְּדָה
מִתֵּי תִבְרֹא אֵלֵי
לֹא אֲשִׁית לִנְגָד עֵינִי
לֹא יִדְבֹק בִּי
רָע לֹא אֲדַע
גְּבִהָ עֵינַיִם וְדַחֵב לִבִּי
עֵינֵי בְנֵי אֲמֵנִי אֶרֶץ לִשְׁבַת עַמִּדִּי

הוּא יִשְׁדָּתֵנִי
לֹא יִשָּׁב בְּקֶדֶשׁ בֵּיתִי עֲשֵׂה רַמִּיהַ דְּבַר שְׁקָדִים
לְבָקָרִים אֶעֱמִית כֹּל רִשְׁעֵי אֶרֶץ לְחִבְרוֹת מַעִיר יִהְיֶה כֹּל פֶּעַל אוֹזֹ
וְלִפְנֵי יְהוָה יִשְׁפֹךְ שִׁוְחוֹ
וְשִׁוְעָתִי אֵלֶיךָ תִּבְרֹא
בְּיוֹם עַד לִי
בְּיוֹם אֶקְרָא מִהֵרָ עֲנֵנִי
וְעַעֲמוֹתִי כִּמְנוֹ קֹדֶשׁ נִחְדָּו
כִּי שִׁבְחָתִי מֵאֲכִל לֶחֶמִי
לְבָקָה עַעֲמִי לְבָשָׂר
הַיּוֹת כְּלוֹם חֲרִבּוֹת
כַּעֲפֹר בּוֹדֵד עַל גֶּגֶז
מִהוֹלֵל כִּי נִשְׁבַּע
וְשִׁקּוּיִי בִּבְכוֹ מִקְדָּתִי
כִּי נִשְׁאֲתֵנִי וְתִשְׁחִיבֵנִי

בּוֹדֵד גְּמִיז
בְּהִי דָוָא

מי בעד נעו
ואתה יהיה לעולם תשפ
אתה תקום תרחי עיו
כירעו עבדיך את אבעה
וייראו גוים את שם יהוה
פי בנה יהוה עיו
פנה אל תפלת העלער
תכתב זאת לדור אחרון
כי השקיף ממדום קדשו
לשמע אנקת אסיר
לספר בעיון שם יהוה
בהקבץ עמים יחדו וממלכות
ענה בדרך כחו קעד ימי
בדד דודים שנותך
ומעשה ידיך שמים : המה יאבדו ואתה תעמד וכלם כבד יבן
כלבוש תחליפם ויחלפו
בני עבדיך ישכנו

פריכי נפשי את יהוה
בדכי נפשי את יהוה
המלך לכל עונכי
הגואל משחת חייכי
המשלם גות עיניך

וזכרך לדר ודר
כי עת לרחנה כי בא מועד
ואת עפירה יחננו
וכל מלכי הארץ את כבודך
ניראה בכטלון
ולא בזה את תפוחים
ועם נכדא יהל יה
יהוה משמים אל ארץ הביט
לפתח בני תמותה
ותהלת בירושלם
לעבד את יהוה
אמר אלי אל תעלני בחצי ימי
לפנים הארץ יסדה
המה יאבדו ואתה תעמד וכלם כבד יבן
ואתה הוא ושנותך לא יתמו
וזרעם לפנך יבנו

וכל קרבי את שם קדשו
ואל תשכח כל גמולין
הרפא לכל תחולתיכי
המעטדכי חסד זרחמים
תתחדש בנשר נעוריוכי

וכל מלכי הארץ
דר כספ

וכא לימות
הגואל

כיון למשה

יהוה ותנו יהוה

לא לנעם ירוב

לא כחטאיו עשה לנו

ט כגבה שמים על הארץ

כלחך מרחם ממעבד

כרחם אב על בנים

פי הוא ילע יצרנו

אנוש כחציר ימין

כורוח עלה בן ואינו

וחסד יהוה מעולם ועד עולם על יראיו

לשבתיו צריחו

יהוה בשמים הליו כסאו

ברכו יהוה כל אכיו

לשוע בקול הברו

משחלון גשיו רעונו

כל מקומות מבישלתו

ומשפטים לכל עשוקים

לפני ישראל עלילותיו

ארח אפים ורב חסד

ולא לעולם יטור

חלא בעונותינו גמל עלינו

גבר חסדו על יראיו

הרחיק ממנו את פשעינו

רחם יהוה על יראיו

זכור כי עפר אנו

כעוץ השדה כן יצוץ

ולא יכורנו עוד מקומו

ועדקתו לבני בניו

ולזכרו פק דין לעשותם

ומלכותו בכל משלה

גברו כח עשיו דברו

ברכו יהוה כל יצבאיו

ברכו יהוה כל מעשיו

ברכו נפשו את יהוה

דכח

ברכו נפשו את יהוה יהוה אלהינו יהוה אחד

נוטה אור בשלמה

המלך על כל בשר ודם

משרתיו ודש להט

המלך על כל בשר ודם
המלך על כל בשר ודם
המלך על כל בשר ודם

לשירים

הם בניהם ובעוליהם
ותחנף הארץ בךמים
ויהי במעלה יהם
וילעב את נחלתו
וימשלו בהם שנה יהם
ויענו תחת ידם
וימכו בעונם
ויזכר להם ברוחו
לפני כל שוביהם
וקבעינו מן הגוים
לה שתבח בזה לאתך
מן העולם ועד העולם
אמן הללויה

פולעולם חסדו
אשר גאלם מיד ער
מצפון ומים
עיר מושב לא מעאו
נפשם בהם נתע
ממעון ונחם יעולם
ללכת אל עיר מושב

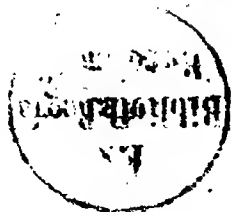
בדגם
אויביהם

לם והמה ימרו בעצתם
בשמעו את רנותם
ויתן אתם לחמים

הינו
היה יקד שך
יהיה אלהי ישראל
ואמ"כ ה"ה

היו לזהו כי טוב
יאמרו גאול יהוה
ומאד צות קדש ומזרח וממערב
תעו במדבר פוש יקד
דעלום גם עמאום
היטח אל יהוה בער להם
ויריבם בדרך ישראל

ויצעו על שיעור מה
 במעקבותיהם ושיעור
 ויכלוט משחיתותם
 ונפלאותיו לבט ארם
 ויספור מעשי ברם
 עשי כל מה ביום רבים
 ונפלאותיו כל שחלה
 ונפלאותיו כל שחלה

ויצעו על שיעור מה
 במעקבותיהם ושיעור
 ויכלוט משחיתותם
 ונפלאותיו לבט ארם
 ויספור מעשי ברם
 עשי כל מה ביום רבים
 ונפלאותיו כל שחלה
 ונפלאותיו כל שחלה

יִשְׁגַּל אֲבִיזֶן מִעוֹ
יִרְאֶן יִשְׁלֹחַם יִשְׁמַח
מִי חֲכָם יִשְׁמַח אֱלֹהִים

שִׁיר מִזְמֹר לְדָוִד

וְכָל עֹמֶה יִשְׁמַח
וְיִתְבַּחֵם וְיִתְפַּאֵס

עֲבֹד לַיהוָה אֱלֹהִים

שִׁיר הַגָּבֹל וְכָל עֹמֶה

אֲדֹרָךְ יִשְׁמַח יִשְׁמַח

פִּי עַל שְׁמֵי שָׁמַיִם חֲסִידֶיךָ

יִתְפַּאֵס עַל שְׁמֵי שָׁמַיִם

אֲשִׁירָה וְאֲזַמְּרָה אֱלֹהִים כְּבֹדִי

אֲשִׁירָה עֲבֹדֶיךָ

וְאֲזַמְּרָךְ בְּלִי אֵין

דַּעַשְׂתִּי שְׁמֵיךָ

וְעַל כָּל הַיָּמִים

וְהוֹדִיתִי

[illegible]

תקח
ואיפה
הרע
ומה
ושם לפנים
ובני
ותקח את שמיך מטה
בגדל תרדמה על אפס
ורב עמלותי השחר
תסמר שערת צעדי
אני עלי דבמה וקה אשמע
אם מעשרו ישרה
ובבל אביו ישם ויהוד
יד אים לשם כל
כחמים לנשואם
בחלום

[illegible]

מחית השדה
ופקדת טרף ולא
תעצב ארך פניו
כעצמות גרש בעתו
שמענו ואחר דע

ויען איוב ויאמר

זהיתי במאזנים ישאן יחד
עלכץ דבורי לש
אם יצעה שור על בללו
אם יש טעם בידר חלמות
הבנה כדור לחם
ותקוות יתו אל זה
יתר ידו ויב עיניו

ומה קצי כי אחר נפי
אם בעשרי כח
ולשניה טיח
יכא את שדו וינ
כח שיק טחום
כח שיק טחום

אשר חקרהו כוהיא
אשר חקרהו כוהיא

אשר חקרהו כוהיא
אשר חקרהו כוהיא
אשר חקרהו כוהיא
אשר חקרהו כוהיא

אשר חקרהו כוהיא
אשר חקרהו כוהיא

אשר חקרהו כוהיא
אשר חקרהו כוהיא

בחנו נדענו ממקומם
יעלו בתרו ויאבדו
הליכות שבה קו למן
בא עליה וחפרו
תרא חותת ומלח
ומכחם שחור בעל
ומיד עתהם תפרו
אמה שגור הבנו
ומה ופח הוכח
ולרוח אמר טא
ותכדו על ריעכם
ועל פעכם אם אכזב
ושבי עת עדיק ביה
אם חכי לא יצא חות
וכינע שביד ימין
ומשכיר יקח פעל
ולילות עמל מנו לו
כ ושבעת נדדים עדי
עדי רבע ומאס
ויבן ביתם

ואת יחבדו נעמית
 ואת אריות דרם
 ואת אריות תמא
 בשן כיבטח
 כי עתה הייתם לא
 הכי אמירות הבו לו
 ומלכות כד ער
 הורוני ואב אחריש
 מהמרעו אכר ישר
 הלהובך מלים ותחשבו
 ואל על ילום תפילו
 יסעה הואלו פכ פ
 שים נא אל ותר עתה
 ויש בלשונך עתה
 הלה עתה לאטש על ארץ
 כעבד ישאף על
 בן הנחלת ל ירחי יסוא
 אם שגבת ואמדותי מות און
 לבשבש ירמה נעש עמר
 דמק ומה אלף

אוז

ז

ואם יסתר עון לביתו
בם חנן לא אחשך כי אדברה בעד רחמי
הים אם הם תעו
כי אמרתי תתחמני ערשיו
ותחתני בחלמות
החלום מחנן נפש
אחמתי לא לעולם אחיה
מה אנוש בי תגדלנו
הלקרם לבקרים
מה לא תשעה ממני
הטאתי מה אפעל לך בעיר האדם ומה שמתני למפגעך ואהיה עלי
למשא: ומה לא תשא פשעי
עוה לעפר אשכב

ולא יפירו עוד מקומי
אשיוחה במד נפשי
כיתשים עלי משמד
ישא בשוחי משכבו
ומחדיות תבטלני
מות מעעמחתי
חול ממני כי הכל ימו
כיתשית אלון לבך
לחעים תבחנו
לא תרפני עד בלעי רחמי
ותעבד את עוני
ושחרתני ואני

ויעז בלדך השוחי ויאמר:

על און תמלל אלה
האל יעוה משפס
אם בנך וטאו לו
אם אתה תשחר אל אל
את יך וישיר אתה כי עתה יעיר עליך
היחידה העיר העיר
ל ואל תבדל
אחמתי

ורוח נביר אמדו פיך
ואם שדי יעוה עוזך
וישלחם ביד פשעם
ואל שדי ותתחנן
ושלם נות עזיך
והחריטך ושתה מאד
וכן להיחידה העיר

לדב

היבחה במה בלא ביעד
 ערע פאמו לא יקצק
 פון אייחות כל שכלו אל
 אשר יקוט כסלו
 ישעו על ביתו ולא יעמד
 רעב הוא לפני שמש
 על כל שרשין יסב
 אם יבלעט ממקובע
 חן הוא משוש הרבו
 חן אל לא ומהם תם
 שר ימלה שחוק פך
 שפאך יבשו בשר

אם יעשו כי כן
 אם יחפץ לריב עמי
 חכם לב ורמיון פה
 שיעצוק היום ולא יחשו
 חסידיו ארץ ממקובע
 חסידיו לחי
 כן שפאך

לדב

ישעו אחו בלו מים
 על העיר יוש
 וחקות חכך תאבד
 ופיתע כוש מבטחו
 יחזיק בו ולא יקום
 ועל גברו יקומו תיעה
 בית אבעם יחזו
 וכאש בו לא יאחזק
 ומעפר אחד יעשהו
 לא יחזיק בית מרעם
 ושפאך ירמיהו
 ואם רשעים אים

עם איוב ויחזק

טו

איוב

מי ואמר אליו מה תעשה
 תחתו שחחו נקדו דהב
 אכחרה וצד עמו
 למשפטו אתחנן
 לא אאמין כי יאזין קדו
 והרבה פעמי דומם
 כי יאזין כי יאזין
 גם למשפט מי יועדני
 תם אני ויעקשני
 אמאס חיו
 תם ורשע הוא מכלה
 למסת נקיים ילעג
 לא אפוא מיהוא
 ברחו לא ראן טובה
 כנשד יטוש עלו אמל
 אעזבה פל ואבליגה
 ידעתי כי לא תנקני
 למחזה הכל אנגע
 והרבה בצד כפי
 שלמוני

חן יחנן מי ישיבני
 אלה לא ישוב אפי
 אף כי אנכי אענני
 אשר אם עדיקת לא אענה
 אם קראתו ויענני
 אשר בשערה ישופני
 לא יתנני השב רוחו
 אם לבח אמשך הנה
 אם אעדיק פו ירשיעני
 תם אני לא אדע נפשי
 אחת היא על כן אמרת
 אם שוט ימות פתאום
 ארץ נתנה ביד רשע פני שפטיה יכסה
 וימו קדו מעי רץ
 חלם עם גנות איה
 מזה אשכבה
 כל ערעתי

תחתו

קדא לאמה ויענה
 לפיכך בזה לעשות שאתן
 ישלח את הלום לשדדית
 לאשר הבוא אלוה ביד
 וענה השמים ויצד לך
 ויספרו לך דג הים
 פיד יהוה עשמה זאת
 ורוח כל בשר איש
 חן אכל יטעם לו
 וארץ ישיב תבוטה
 לו עצה ותבונה
 וסגר על איש ולי לטעם
 וישלחם ויהפכו ארץ
 לו שגב ופישתה
 ויפצו יחול
 ויאמר איור בלעם
 ויפצו יחול
 ויפצו יחול

שחן לרעהו אחיה
 שחן צדק תמים
 נכון למושי רצל
 וצחחות למדבחי אל
 ואולם שאל נא בהמות ותק
 או שיה לארץ ותק
 בילא ידע בכל אלה
 אשר בוחן נפש כל חי
 הלא איז מלון תבחון
 פשישים חכמה
 עמו חכמה וצבורה
 וזו האדם וזה עמו
 הן יעיד בנים ונפש
 עמו וזו עמו
 מולך יועצים שול
 מוקד מלכה פוע
 מולך בהנים שול
 מסיר טפח לכאמנים
 שופך פה על גיבים
 מלה עמקם

איוב

יג

הַיְיָ בְּרִאֲתָהּ עֵינִי
בְּעֵתְכֶם יִדְעֵתִיגַם אֲנִי
אֵלֹהִים אֲנִי אֶל־שֹׁדֵי אֲדֻמִּים
וְדֹחִלִים אַתֶּם טָפְלוּ שִׁקְרָה
מִי יוֹם הָחֹדֶשׁ תַּחֲרִישׁוּן

שָׁמְעוּ נָא תוֹכְחָתִי

וְלֹאֵל תִּדְבְּרוּ עוֹלָה

הַכִּנּוּ תִשְׁאוּן

הַטּוֹב כִּי יִחְקֶה אֶתְכֶם

הוֹכַח יוֹכִיחַ אֶתְכֶם

הֲלֹא יֵצְאוּ תִבְעֵת אֶתְכֶם

יִכְרֹכְכֶם מִשְׁלֹ אֶפְרַיִם

הַחֲדִישׁ מִמֶּנִּי וְאֲדִבֶּיהָ אֲנִי

עַל־מֶה אֲשָׂא בְשָׂרִי בִשְׁנֵי

הַיְיָ יִקְטֹלֵנִי לֹא־אֶחָל

בְּהוֹאֵלִי לִישׁוֹנִי

וְשִׁנִּי שִׁנִּי מִלִּתִּי

וְכֹחַ עֵינֵי מִשְׁכָּנִי

וְיָדִי אֶת־עֵצִי

וְכֹחַ עֵינֵי מִשְׁכָּנִי

שָׁמְעָה אֵינִי וְתִבְּנוּ לָהּ
לֹא נָפַל אֲנִי מִכֶּם
וְהוֹכַח אֵל אֶל־אֲחֹפֶץ
רָפָא אֵלֵל מִלִּכֶם
וְתִהְיֶה לָכֶם לִחְכָמָה
וְרִבּוֹת שְׁפֹתֵי הַקִּישְׁבוּ
וְלֹאֵל תִּדְבְּרוּ רִמְיָה
אִם לֹאֵל תִּרְיֹבוּן
אִם כְּהוֹתֵל בְּאֵשׁ תִּהְיֶה לָכֶם
אִם בְּסֹתֵר פֶּעַם תִּשְׁאוּן
וּפְחָדִיו יִפֹּל עֲלֵיכֶם
לִגְבוֹ חֲמִידִי וְגִיבִיכֶם
וְיַעֲבֹד עֲלֵיכֶם מֶה
וְנִפְשֵׁי אֲשִׁים בְּכַפִּי
אֶךְ דִּרְשׁ אֶל־פָּנָי אוֹכִיחַ
כִּי לֹא לִפְנֵי חֲכָם יָבֹא
וְאֶחָדִי בְּאֵתְכֶם
יִדְעֵתִי כִי אֲנִי אֶעֱדֹק
כִּי עֲטָה אֶחֱרִישׁ וְאֶגֹּעַ
וְאֶת־עֵצִי לֹא אֶסְתֵּר

איוב

כב

למה פניך תסתיר
העלה נדף מעדן
כי תכתב עלי מדרות
ותשם בסד רגלי ותשמוך כל ארחותי על שרשי רגלי תתחקר
והוא מרחב ובלה
אלים ילוד אשה
פעין יצא וימל
אף על יה פקחת עיניך
מי יתן טהור מעמא
אם חרועים ימין מספר חדשיו אהך חקיו עשית ולא יעבר
שעה מעלין ויחלל
פי יש לעץ תקוה אם יפדת ועור יחליף
אם יחקין בארץ שדשו
מדיח מים יפרא
וגבר ימות ויחלש
אחלו מים מלגום

ותח טבני לאוב
זאת קש יבש חרדה
ותקישני עונות מעור
כצד אכלו עש
קער ימים ושבע רגלי
ויברח בעל לא ועמור
ואתו תביא במשפט עמי
לא אחי
חקיו עשית ולא יעבר
שעה מעלין ויחלל
פי יש לעץ תקוה אם יפדת ועור יחליף
אם יחקין בארץ שדשו
מדיח מים יפרא
וגבר ימות ויחלש
אחלו מים מלגום

ואיש שרבו ימים עד בלות שמים לא יקיצו ולא יענו מן המות
תקוה ימים ימים
אם ימים ימים

איוב כד

ואולם הרי פני יבול
 אבנים שהקן מים קשטן סביבה עפר ארץ ותקוות אנוש האבדה
 תתקפהו לצעת ויהקן
 יכערו בבו ואל יחלע
 אך בשח עליו יכאב
 ויבן אל פחותי מעי ויאמר

וימלא קדש בטנו
 ומלס לא יזעיל במ
 ותגרע שיחה לפני אל
 ותבחר לשון ערומים
 ושפתיו יעבו בך
 ולפני צבעות חוללת
 ותגרע אליך חלמה
 תבז ולא עמט הוא
 כביר מאביך ימים
 ודבר לאט עמך
 ומה ידמך עניך
 והעאת מפיו מלון
 וכו יעדיק ילוד אשה
 ושמים לא זכו בעיניו
 עמל

החכם יענה דעת רוח
 הולח בדבר לא יסבין
 אף אתה תפרי יראה
 כהאף פונך פיו
 ידשיעך פיו הלא יע
 הראשון אדם תולד
 הבסור אלוה תשמע
 מה דעת ולא מע
 גם שם גם ישיש לנו
 כמעט כמך תנחומות אל
 קחך לבך
 אל אל יחזק

להם סדרם נתנה הארץ
 כל ימי רשע הוא מתחלה
 קול פחדים באזינו
 לא יאמין שוב מצחשך
 ערד הוא ללחם און
 יבעתהו ער ומעוקה
 כי נפח אף אל ידו
 ירוץ אלון בענאר
 כי כסה פליו בחלבו
 וישכון ערים נכחיות בתים לא ישבו למן אשר התעוררו לעולם
 לא יעסד ולא יקום חילו
 לא יסור מצחשך ינקחו תיבש שלהבת
 אל יאנק בשן נלעה
 בלא יבט תמלא
 חמם נבט בסיו
 כי ערית חנף גלמוד
 הרה ערל חלד און

ולא עבר יד בחובם
 ומספר שנים ענפני ערוץ
 בשלום שוחר יבוא
 ועפי הוא אלי חרב
 ידע כי נכחו בידו יום חשך
 תוקפיהו כמלך עתיד לפודור
 ואל שדיו יתגפר
 בעלי גביו מגבו
 ויעש פומה עליו נסל
 ולא יטה לארץ מניס
 כי שוא תהיה תמורתו
 וכפוט לא רעטו
 וישלך כחות כעצו
 ואש אכילה אהלו שחור
 ובטנה תלכו מאבס

וען איוב ויאמר

שמיטתו כאלה רבות
 והקץ לרובי רחוק

אם אדברה לא יחשיך כאביו
אך עתה הלאני
ותקמטני לעד הוה
אפו טהר וישטמני תרן עליו בשני
פערן עליו בפיהם בהרפה הכו לחי
יסגריני אל אל ענין
שלו חיותי ויפררני ואחז בערפי ויפצעני ויקימני לו למטרה
יסבו עליו רצון יפלה בליותי ולא יחמל
יפרע פדן עלפני פדן
שק תפדני עלי גדיו
פני חמר מדה מעבכי
על לא חמס בכפי
ארץ אל תכסי דמי
גם עתה חנן בלמים עדי
מלועי דעני
דוכח לגדי עם אלה
פ שחור מספח ארעו
הוא חסדו בן נועלו
מי הוא לדי יתקע

ואחר לה מהמם והלך
השמות כל עדותי
ויקם בי כחשי בפע יענה
צרו ולטש עיניו לו
יחד עליו ותמלאו
ועל ידי רשעים ורשע
דיקוחס
ישפך לארץ מדרתי
ירץ עליו כגבור
ועללתי בעפר קרני
ועל עפ עפוי עלמות
ותבלתי זכר
ואל יהי במקום לעקתי
ושחיו במרומים
אל אלוה הלפח עיני
ובן אדם לרעהו
וארח לא אשוב אחלך
קברים לו
ובהמרותם תלז עיני
מי הוא לדי יתקע

ובחן

ושהדי
די ובה

ויער נעל כלם
 ונקו על חנק יתעורר
 וטוהר יללם יסוף אמץ
 ולא אמצא צלם חכם
 כמורש לציב
 אור קרוב מפע חשך
 בחשך רפדת יעווע
 אמי ואחותי לרמה
 ותקורתי מי ישורטה
 אם יחד על עפר נחת

ישן בדרך השחור ואמר:

תבינו ואחרי סבד
 נטמנו בעיניכם
 ויעתק עור ממקמי
 ולא יזה שביב אש
 ונרן עלון ידעך
 ותשליכנו עצות
 ועל שבכנו ותהליך
 תהון עלית אש

דז וקס

ותלה מפעש עיני
 ישמעו ישראלים על זאת
 ויאהז ערוך דרפן
 ואלם כלם תשבו יצאו כח
 ימי עברו ופזתי נתקן
 לילה ליום ושימם
 אם אקוה שאל בתי
 לשחת קראתי אפי אתה
 ואיך אפן תקוות
 בדיו שאל תירדנה

עד אנה תשימני קנעי למלין
 מדוע חשבנו כפחמה
 סוף נפשו באפו הלמעך תעב ארץ
 גם אור רשעים ידעך
 אור חשך באהלן
 יערן עשרי אונן
 פ' שלה ברשת ברדלן
 יאחי בעת הדין
 כמנו בארץ הדין
 תביב בלתי

נח

איוב

ותעבדוהו למלך בלהות
 יורה על גוהו צפרות
 וממעל ימל קצורו
 ולא שם לו על פני חוש
 ומתכל ינדהו
 דאון שריר פמגוריו
 וקלמנים אחזו שער
 וזה מקום לא ידע אל

ויעז איוב ויאמר:

ותפאוננו במלום
 לא תבשו תהכרו לו
 אחי תליץ משותפי
 ותוכחו עליו חרפתי
 ומעורו עליו הקוף
 אשוע ואין משפט
 ועל נתיבותי חשך ישום
 ויסר עטרת ראשי
 ויסע כעץ תקותי
 ויחשבוני לו בעריו
 ויחננו סביב לאהלו
 ויחננו סביב לאהלו

יתקן מאהלם כסח
 תשכנו באהלו מפילזו
 מתחת שרשיו יבשו
 וברו אצל מני ארץ
 יהדפוהו מאור אל חשך
 לא עז לו ולא נכל בעמו
 על ימיו נשמו אחרנים
 אך אלה משפנות עול

עד אנה תגיון נפשי
 יה עשר פעמים תכלימוני
 ואף אמנם שתיתי
 אם אמנם עלי תגדלו
 דע אפו כי אלוה עתני
 הן הענק חמם ולא אענה
 ארחי צרד ולא אענה
 כבודי מעל הפשיט
 יתנו כבודי אלך

על דרכם

לעבדתי קראתני ולא יענה
רוחי זרה לאשותי
גם עוילים מאסו בי
תעלנו כל מדתי סודי
בגדתי ונבשרי ודבתי בעמי
חנני חנפתי אתם רוצו
למה מרדפוני כבן אל
מי יתן אפן ויכתלון מלי
בעיני עפדתי
ואחרי נקבתי ואת
אשתי שפתי לא ונתתי ראשתי
כחשתי לא
קדו לכם מפני חרב כי חלה ענות חרב
יגעו נפשי הנעמתי ויאמר
לכן שעפתי ישיבותי
מוסר בלמתי אשמע
היא את ידיעת מעי ער
פ' לבנה רח

במו פ' אוהבני לו
והטתי לבני צמני
אקומה וידברו בי
וזה אהבתי נהפלו בי
ואת מלטה בעור שני
פ' יד אלוה נגעה בי
ומבשרי לא תשכח
מי יתן בספר
לעיר
ואחרי נקבתי ואת
אשתי שפתי לא ונתתי ראשתי
כחשתי לא
קדו לכם מפני חרב כי חלה ענות חרב
יגעו נפשי הנעמתי ויאמר
לכן שעפתי ישיבותי
מוסר בלמתי אשמע
היא את ידיעת מעי ער
פ' לבנה רח

כ"ב

בְּעוֹד עוֹלָם
עֲבָדוֹתָי מִלֵּא עֲלֹמֵנוּ
אִם תִּמְתִּיק בְּפִי רִגְלִי
יִחַל עֲלֵיהֶם וְלֹא יִעֲבֹד
לִחְמוֹ בְּמַעֲוֵי הַפֶּךְ
לִבִּי וְיִקְרָא
כִּתְּבֵם יִצְחָק
בְּלִגְוֹת
יִבְלֶה

וְעַתָּה בְּטֶנֶן
יְהוָה לֹא כִלּוֹ
אֶת שִׁבְעוֹ וְעַד לָךְ
יְהוָה בְּטֶנֶן וְשִׁלָּה בּוֹ חֲרוֹן אַפִּי
כִּי הוּא מִיָּדְךָ מִיָּד
יְהוָה בְּטֶנֶן וְעַד לָךְ
יְהוָה בְּטֶנֶן וְעַד לָךְ
יְהוָה בְּטֶנֶן וְעַד לָךְ
יְהוָה בְּטֶנֶן וְעַד לָךְ

וְיָדֶיךָ תִּשְׁבֶּה אוֹתוֹ
וְעַמּוֹ עַל עֵצִי תִשְׁכַּב
יִכְחִידָהּ תַּחַת לִשְׁנִי
וְיִמְנַעֶה בְּתוֹךְ חִכּוֹ
מִדּוֹרֵת פִּתְּנֵיךְ בְּקֶרְבּוֹ
מִבְּטָנוֹ יִרְשָׁנוּ אֵל
תִּהְיֶה לִשְׁנִי אִפְעָה
נִהְיֶה לְךָ דָּבָשׁ וְחִמָּאָה
כַּחֲלֵל תִּמְוֹדֶנּוּ וְלֹא יִעֲלֶם
בֵּית גִּזְלֵי וְלֹא יִבְנֶה
בְּחִמְיוֹנוֹ לֹא יִמְלֹךְ
עַל מִן לֹא יִחַד טוֹב
כֹּל יָד עֲמֵל תִּבְלֶה
וְיִמְטֹר עֲלֵיהֶם בְּלִחוֹמֵי
כֶּהוּ קִשְׁתֵּי הַחֹשֶׁה
יִחַד עֲלֵיהֶם אֵשׁ
יְהוָה בְּטֶנֶן וְעַד לָךְ
יְהוָה בְּטֶנֶן וְעַד לָךְ
יְהוָה בְּטֶנֶן וְעַד לָךְ
יְהוָה בְּטֶנֶן וְעַד לָךְ

והאנכי לאדם שיתן
פני אלו והשמיט
ואם זכרתי ונבחרתי
מדוע רשעים יחיו
ורעים נכון לפניהם עמים
בתייהם שלום מפחד
שורו עבד ולא יגמל
ישראלו בעאן עוליהם
ישאו בתך וזכר
יבולו צפוח ימיהם
ויאמרו לאל סור ממנו
מה שדי כי נעבדו
הזלא בידם טובם
כמה כי רשעים ידע ויבא עליהם אדם חבלים יחלק באפו
ולמץ גגלתו סופה
ישלם אלון ודל
ומחמת שדו ישחה
ומספר חלסיו חצע
והוא רמים יפוס
עלו שלא יחיה

ואם מדוע לא תקעד רוחי
ושמו יד על פי
ואחז בשדו פלעות
עתק גם גברו חול
ויבא עמיהם לעיניהם
ולא שבט אלו עליהם
תפלט פדותו לאת עבד
וילייהם ידקדוק
וישמחו לקול עוגב
וברגע שאול יחתו
ודעת דרכך לא חפעת
ומה נועל כי נפגע בו
עצת רשעים רחקה מע
כמה כי רשעים ידע ויבא עליהם אדם חבלים יחלק באפו
ולמץ גגלתו סופה
ישלם אלון ודל
ומחמת שדו ישחה
ומספר חלסיו חצע
והוא רמים יפוס
עלו שלא יחיה

כא

איו

לא בכר

הו ידעתי מחשבתיכם
כי תאמרו איה בית נליב
הלא שחלתם עוצרו דרך
פו ליום איד יחשך לע
מי יגיד על פניו דרכו
והוא לקבצות יובל
מתקו לו וגליו כחל ואחריו כל אדם ימשוך
ואיך תנחמוהו הכל

ומימות עלי תחמסו
ואיה אהל משפנות ישעום
ואותתם לא תנכדו
ליום עברות יובלו
והוא עשה מי ישלם ח
ועל בדיש ושיקוד
ולפניו אין מספר
ולשונותיכם משאר מעל

ויעזו אלופי התמנו ויאמרו

הלא יסכן גבר
החפץ לשדו פו תעצק
המוראתך יחמך
הלא רעתך רבה
כי תחבל אחיך חנם
לא מים עוף תשקה
ואיש חוילו הארץ
אלמנות שלחת ריוחם
על מן סביבותך פחים
ואיש לא יאמר
ואיש לא יגיד

פו יסכן עלימו משכול
ואם בעע כי אתם דרביך
יבוא עמך במשפט
ואיז קץ לעונותיך
אבגיו ערומים תלשיט
ומרעב תמנע לחם
ונשוא פנים יטב בך
ודרעות יתמיו ידעא
ויבה לך פחד פתאום
ושפעת מים תכסך
וראה ראש פוצצים בורמו
הבשר יפלו

וּמִה יִפְעַל שְׂדֵי לִמּוֹ
בְּעֵת רִשְׁעִים רַחֲקָה מִנִּי
וְנָקִי יִלְעָג לִמּוֹ
וְיִתְרֹם אֲכַלָּה אִשׁ
בָּהֶם תִּבְּוֹאוּ אֹתָךְ טוֹבָח
וְשִׁים אֲמִרִין בְּלִבְכָּךְ
תִּרְחִיק עוֹלָה מֵאֹהֶלְךָ
וּבְעוֹר נְחֹלִים אוֹפִיר
וְכֶסֶף תּוֹעֲפּוֹת לָךְ
וְתִשָּׂא אֶל אֱלֹהִים פֶּתַךְ
וְנִדְרֶיךָ תִּשְׁלֹם
וְעַל דִּלְכִּיךָ נָגַהּ אוֹר
וְשִׁחַ עֵינַיִם יוֹשֵׁעַ
וְנִמְלֹט בְּבֶרֶךְ כִּפְיֶךָ

כג

כב

ד עזרת הכותב
והכונן הקושא

יְדֵי כְבוֹדָה עַל אֲחֵזתִּי
אֲבֹא עַד תִּכְוֹנֶנְתִּי
וּפִי אֲמַלֵּא תוֹכְחוֹת
וְחִשְׁבֹּתַי מִיָּד יִצְמָד לִי
לֹא אֶךְ הוֹי יִשְׁמָד

איוב

אֲשֶׁר קִמְטוּ וְלֹא עָת
הָאֲמִרִים לֹא לְסוֹר מִקְּמִי
וְהוּא מִלֵּא בְּתִיהֶם כּוֹחַ
יִרְאוּ עַד־יָקִים וְיִשְׁמַחוּ
אִם לֹא נִכְחַד קִימָנוּ
הַסִּבּוֹ נָא עִמּוֹ וְשָׁלֵם
קָח נָא מִפִּי תוֹלָה
אִם תִּשׁוּב עַד שְׂדֵי תִבְנֶה
וְשִׁוִּית עַל עֵפֶר מַעַר
וְהָיָה שְׂדֵי בְעֶרְךָ
כִּי אֵי עַל שְׂדֵי תוֹתַעֲנֶנָּה
תַּעֲתִיר אֱלִינִי וְיִשְׁמַח
וְהַגִּיד אֲמֵר וְיָקִים לָךְ
כִּי הִשְׁפִּילוּ וְתִאֲמַד גִּוָּה
יִמְלֹט אֵי נָקִי

ויעז איוב ויאמר

גַּם הַיּוֹם מָרוּ שְׂדֵי
מִי יִתֵּן יִדְּתִי וְאֲמִינָאח
אֲעֲרֹכָה דַּעַב וּמִשְׁפָּט
אֲדַנֶּה מִלִּיחַ יַעֲנֵנִי
לֹא נָח יִהְיֶה עִמָּדִי

שְׁמָא
 בְּחַדְדֵי מַלְאָכָא
 בְּחַדְדֵי אַחֲרֵי הַלְלֵי
 מַעֲוֵת שְׁפָתָיו וְלֹא אִמְשָׁ
 וְרוֹא בְּאֶחָד וּמִי שִׁיבְנו
 פִּי יִשְׁלַם חֲחִי
 עַל כֵּן מִפְּנֵי אֲבִי
 וְאֵל הַדֶּךְ לִבִּי
 פִּי לֹא נִעְמַד מִפְּנֵי חֲשֵׁךְ
 מִדּוּעַ מִמֶּנִּי לֹא נִעְפְּנוּ עֵתִים
 בְּדַלֹת יִשְׁרָאֵל
 חֲמֹד יִתְּנוּמִים יִנְהֹגוּ
 יִשׁוּ אֲבִינוֹם מִדֶּרֶךְ
 בְּמַחְזֵר יַעֲזֹב בְּפִעְלָם מִשְׁחָרֵי לְטָרֶף
 בְּשִׁחָה מְלֹו יִקְעִירוּ
 עֲרוֹם יִלְנוּ מִבְּלִי לְבֹשׁ
 וְדָרִם הָרִים יִרְעֲבוּ
 יִגְזַל מִשֵּׁר יִתֵּם
 עֲרוֹם הִלְכוּ בְּלִי לְבֹשׁ
 וְשִׁנְיֹת יִתְּנוּ

יַעֲטֹף יָמִין וְלֹא אֶרְאֶם
 בְּחֻנֵּי מִהֶבֶת אֶעֱמָ
 דִרְכּוֹ שְׁמִירָתִי וְלֹא אֶט
 מִחֲקִי עֲפָנִתִי אִמְדִּי פִי
 אֲנַפְשִׁי אוֹתָהּ וַיַּעַשׂ
 וְכִהְנֶה רַבּוֹת עֲמוֹ
 אֲתֵב וְזֶן וְאֵן זֶד מִמֶּנּוּ
 אֲשֶׁרִי הִבְהִילֵנִי
 וּמִפְּנֵי כֶסֶף אֶפֶד
 וַיִּדְעוּ לֹא חֲזֹן יִמְנו
 עֲדָרָגִדּוֹ וַיִּדְעוּ
 יִחַבְלוּ שׁוֹר אֶל מִנְהָ
 יִחַד חֲלֵאֵן עֵינֵי אֶרֶץ הוּ פִּרְאִים
 יִרְבְּחוּ לוֹ לֶחֶם לַעֲמִידִים
 וְכִרִּים רִשָּׁע יִלְקֹשׁוּ
 וְאֵין כִּסּוֹת בְּקָרָה
 וּמִבְּלִי מַחֲסֵה חִבְקוֹן עֹד
 וְעַל מִוִּי יִחַבְדּוּ
 וְרַעֲבִים שֶׁאֵין עֹלָם
 וְקָרִים דִּרְוֹ וַיַּעֲמִידוּ
 חֲלָוִים תִּשְׁעֵי וְאֵלֵיהֶם יִתֵּן

וְכִדְוִיָּה יְהִי צִנְעָה
 וְכִדְוִיָּה שְׂמֵרָה נֶשֶׁף לֹא מֵדָה לֹא תִשְׁוֹרְנוּ עֵין וּסְוֵף פְּנִים יִשִּׁים
 חֲסִידֵי שֶׁךְ בְּתִים יִזְכֵּר חֲתָמוֹ לְמוֹ
 כִּי יִהְיֶה לְמוֹ עֲלֵמִיּוֹת
 כִּי יִפֹּר בְּמִהוּת עֲלֵמִיּוֹת
 קָל הוּא לִלְבֵּעַ מִיָּם תִּקְרָה בְּאֶרֶץ לֹא יִפְנֶה דֶרֶךְ בְּלִשְׁכָּה
 עֵינָה גַם חֵם יִצְלֹו מִיָּמֵי שֶׁלֹּג
 שְׂכָחָהּ רַחֵם מִתְקֵן וְיִמָּה עֵד לֹא יִזְכֵּר
 רַעַה עֲקָרָה לֹא תִלְדֵּי
 וּמִשְׁךְ אֲבִירִים בִּכְחוֹ
 יִתֵּן לוֹ לִצְעָה וְיִשְׁעֵהּ
 רֹמֶן מִשְׁעָה וְאִינָנוּ וְהַמְכֹּר כָּל יִקְפְּעֵן
 וְאֵם לֹא אִפֹּו מִי יִכְזִיבֵנוּ
 וְיִשְׁכַּח לֹא מִלֵּת

כח

וְעֵין בְּלִדְדָה הַשְׁחִי וְיִאמֹר
 עֲטֹה שְׁלוֹם בְּמִחוּמָן
 וְעַל מִי לֹא יִקֹּם אֹרְהוֹ
 וְכֹלֵבִים לֹא יִכּוּ בְּעֵינָיו
 וְכֹל אֲדָם תִּלְעֵד
 הַמֶּשֶׁל וּפְחָד עֲמֹ
 הַיֵּשׁ מִסְפָּר לְגֵד חֲיִין
 וְכִי יִצְדִּיק אֲנוֹשׁ עִם אֵל
 לֹא יִשָּׁר וְיִדָּח וְלֹא יִאֲהִיל
 אִךְ מִי אֲנוֹשׁ רִמָּה

כ

וְיִשָּׁר אֵיזֵב וְיִאמֹר
 הַיֵּשׁ מִסְפָּר לְגֵד חֲיִין
 וְכִי יִצְדִּיק אֲנוֹשׁ עִם אֵל
 לֹא יִשָּׁר וְיִדָּח וְלֹא יִאֲהִיל

אֵם

כּו

ערום שֶׁאֵל נָעַר
 נָחַ עֲלֹוֹ עַל תְּהוֹ
 עָרֵי מִים בְּעָרֹו
 מִזֶּהוּ פְנֵי כֶסֶף
 הֵן חָגַל עַל פְּעָמֵי
 עַמּוּדֵי שָׁמַיִם יְרוּפָּו
 בַּפֶּהוּ תַּעֲהוּ הַיָּם
 בְּרוּחוֹ שֶׁמִּי־אֶפְרָיִם
 הֵן אֵלֶּה קְעוֹת חֲדָכָו וְמִה שֶׁמֶץ הַיָּם נִשְׁמַט בְּהוֹרֵעַם גְּבוּרָתוֹ מִי וְתַעֲוֹנָו
 וַיִּסַּף אִיּוֹב שֶׁאֵת מֶשֶׁךְ לֵוִי אֶתְרָר

הֵן אֵל הַחִיר מִשְׁפָּטֵי
 כִּי כָל עוֹד נִשְׁמָטֵי
 אֵם תִּדְבָּרֶנָּה שִׁפְתֵי עוֹלָה
 חֲלִילָה לֹא אֵם אֶעֱדִיק אֶתְכֶם עַד אֲגַע לֹא אֶסִּיר תִּמְלֹנִי מִמֶּנִּי
 בְּעִדִּיקוֹתֵי הַחֲזִיקוֹתֵי זֶלֶז אֶתְכֶם
 יְהִי כְּרִשְׁעֵי אֶפְרָיִם
 כִּי כֹה תִקְוֹת חֵם כִּי יִגַּע
 שִׁנְעִיקוֹתֵי שִׁמְעֵי אֵל
 אֵם הֵן יִשְׁחֹו יִתְעַלְלֻ
 אֵלֶּיךָ אֶתְכֶם בּוֹדֵי עַ
 הֵן אֶתְכֶם בְּלֹא

וְשִׁפְתֵי הַמֶּלֶךְ נִפְשֵׁי
 וְיִזְחַ אֱלֹהִים בְּאֵפֶי
 וְלִשְׁוֹנֵי אֵם יִהְיֶה רִמּוֹה
 לֹא יִתְחַקֵּן לִבִּי מִיָּמִי
 וּמִתְקוֹמָמִי כְּעוֹד
 כִּי יִשְׁלַח אֱלֹהִים נִפְשֹׁו
 כִּי תִבּוֹא עָלַי עֲוֹנוֹ
 יִקְרָא אֱלֹהִים בְּכָל יוֹמִי
 אֲשֶׁר עָה עֲוֹנוֹתַי אֶתְכֶם

וְכֵן יִשְׁימוּ לַפִּיהֶם
 וְלִשְׁוֹנָם לִחְכֵּם וּבִקְרָה
 וְעֵין רֵאיוֹנָם תִּתְעִיבֵנִי
 וַיָּתוֹם וְלֹא עֵזֶר לוֹ
 וְלֹב אֶלְמֶדָה אֲרִנֹנִי
 כִּמְעֵי וְיָדָי מִשְׁפָּטִי
 הִגֵּד לִי וְיִסְמַח אִתִּי
 חֶבְלֵי יָדָי תִּתֵּן לִי חֲזָקָתָהּ
 וּמִשְׁנֵי אֲשִׁלֹּךְ טֶרֶף
 וְכִחוֹל אֲרִסֶּה יָמִים
 וְכֹל יִלֹּךְ בְּקִיעֵדָי
 וְקִשְׁתִּי בָרִידִי תִּחְלֹף
 וַיִּלְכְּ לִמּוֹ עֵצוֹנִי
 וְעֵלִימוֹ תִּפְקֹד מִלּוֹנִי
 וּפִיהֶם פִּעְרוּ לִמְלָקוֹשׁ
 דָּאוֹר פֶּה לֹא יִפְלֹן

מִמֶּנִּי לַיָּמִים אֲשֶׁר
 לִשְׁוֹנָם שָׁבִי עֵזֶר
 מִלִּימוֹ אֲבִיבָהּ

וְיִסְמַח אִתִּי

שִׁמְנוֹתֵי צִדִּיקִים
 כִּי אֲחִין שִׁמְעֵה וְתִתְעִיבֵנִי
 כִּי אֲמַלֵּט עֵץ מִשְׁנֵעַ
 מִדֶּפֶת אֲבִי עַל תִּכְאֹ
 עֵדֶךָ לַבִּשְׁתִּי וְיִלְכְּסֵנִי
 עֵינַיִם הַיּוֹתִי לַעֲדָר
 אֶבְרָתִי לִאֲבִיוֹנִים
 וְאֲשַׁפְּדֶה מִתְלַעְעוֹת עֵדֶךָ
 וְאֹמֵר עִם קֶנֶן אֲגִנֶּה
 שֶׁדִּשׁוּ פִתְחוֹת אֱלֹהִים
 פִּבְרוֹדִי חֲדָשׁ עֲמִידָה
 לוֹ שִׁמְעוּ וַיִּחַלֵּץ
 אַחֲרָיִי צִדִּיק לֹא יִשָּׁם
 וַיִּחַלֵּץ כְּמִכְרֹדִי
 אֲשַׁחֲקֶה אֱלֹהִים לֹא יִתְאֲמִינוּ

אֲחִיר דִּבְכֶם וְאֲשַׁבֵּר רֹאשׁ חַטְשִׁכֹּן כַּמֶּלֶךְ בְּגִדֵי צִדִּיקִים אֲבִלֵם
 יִתְאֲמַר וְעֵתָה שִׁחָהּ פִּי עֵדִירִים

מִאֲמֹתֵי אֲבוֹתָם

גַּם כֹּחַ יִתְּנוּ לִי

וְיִסְמַח אִתִּי

פֶּעֶדוּץ נִחְלִים לִשְׁכֹּן
 בֵּין שִׁיחִים יִמְדֹקֵן
 בֶּטַח נֶבֶל גַּם בֶּטַח בְּלִי שֵׁם
 וְשִׁתָּה נִעְנָתִים הַיִּתְּרִי
 תַעֲבֹב רִחְקֵךְ מִנִּי
 כִּי יִתְרֵךְ פֶּתַח וְיַעֲנֵנִי
 עַל יִסְדֵּךְ פִּרְחֵךְ יִקְרַע רִגְלִי שִׁלְחוֹ
 נִתְּמוֹ טַיִבִּיתִי לְהִיטֵל יִשְׁלַח
 כִּפְרֵךְ רִחַץ יִתְּנֵנִי

יתרי
 פרחים יקראו
 תלוי
 ב להט
 ר

חֲדָיו עַל רִגְלֵי
 נִבְאָן מִזֶּה אֶרֶץ
 וְאֵהִי לָהֶם לְמִלָּה
 וּמִפֶּנֶךְ לֹא חֲשִׁבוּ רִיק
 וְרִסָּן מִסֶּבֶךְ שִׁלְחוֹ
 וְיִסְלוּ עָלַי אֲרוֹחוֹת אֲוִיר
 לֹא עֶזְרִי לִמֵּן
 תַחַת שְׂמֵאל הַתְּגַלְגֹּל
 אֲלַעֲכַ עֲבֹדָה יִשְׁעֹתִי
 וְאֶחָדֵנִי וְכִמִּי עֲנִי
 וְעִרְקוּ לֹא יִשְׁפֹּכֻן
 כָּפִי כְתֻמֹּתִי יִתְּנֵנִי
 וְאֶת־מִשְׁלִי כִעֲפֹד וְאֶפֶר
 עֲמֻדָתִי וְתִתְּבֹנֶנּוּ בִּי
 בַעֲמֵם יִדְּךָ תִּשְׁטַמְנֵנִי
 וְתִמְגְּגֵנִי תִּשְׂוֶה
 וְלִבִּי מוֹעֵד לְכָל־חַי
 אִם בַּפִּדְיוֹן לֹחֵךְ שֹׁמֵר
 עֲבֹלָה נִפְשִׁי לֹא־בִיּוֹן
 וְאִי־חֵלֶה לֹא־דֹר וְיִבֹּא אֶפֶר
 יִמֵּן עֲנִי

תשיח

ורע לבנות יענה
 ועצמי חיה מפ חרב
 ועצמי לקול בנים
 ומה את בונן על בתולה
 ונחלת שדי ממרמסם
 ונכד לפעלי אח
 וכל עעדי יספור
 ותחש על מרמה רגלי
 וידע אלה תמלתי
 ואחד עיני הקד לבי

ועצמי ישרשו
 ועל פתח רעי ארבע
 ועליה יכרעון אחריו
 והוא גיון פלילים
 ובכל תבואתי תשרש
 בדבם עמדי
 וכי יפקד מה אשיבם
 ויכנע גדחם אחרי
 ועיני אלמסם אכלה
 ולא חל עמי נחמה

אח וייתור וייתור
 שדי שחר מעלי
 ויהי לאבל בפני
 שיות כרתו לעיני
 ומה חלק אלה ממעל
 הלא איד לעל
 הלא הוא יראה דרכי
 אם חלבו עיני שוא
 ישקלנו במאזני עדיק
 אם תטה אשתי מני הדיק
 ובבני יצק מאומה
 אירעו ואחר יאכל
 אם נפרה על לב על אשה
 תטחון לאחר אשתי
 כי הוא זמה

כי אש היא עד אבדון תאכל
 אם אמאס משפט עבדי ואמתי
 ומה אעשה כי יקום אל
 הלא צבטו עשני עשהו
 אם אמצע מחפץ דלם
 ואכל שני לבדי
 כי אשתי תטחון

אם לא ברצו^{כבד} חלצו^{כבד}
 אם הנפוחי על יתוק ידיו
 כחפי משכמה תפול
 כי פחד אלי אודי אל
 אם שמתי זהב כסלי
 אם אשמה כי רב חולי
 אם אדמה אור כי יהל
 ויפת בפתר לבו
 גם הוא עון פלולו
 אם אשמה בפיר משנאי
 ולא נתתי לחטא חבו
 אם לא אמרו מתי אהל
 בחוש לא ליון גר
 אם כסיתי כאדם פשעי
 כי אערוץ המון רב^{כבד}
 ואדע לא אעא פתח^{כבד}
 הן תון שדי יעצו
 אם לא על שנמי אשאנו
 מספר עשדי אגורנו
 אם עלי אדמתי תועק
 ותגה^{כבד} גלתי בלוי קסף
 ותגה^{כבד} גלתי בלוי קסף

ותגזי נבשי יתחמם
 כי אראה בשער עיוותי^{כבד}
 ואורעי מקנה תשצר^{כבד}
 ומשאותו לא אוכל
 ולשתם אמחתי מבטחי
 וכיצור מעאד ידיו
 וידח יקר הולך
 ותשק ידיו לפו
 כי חשתי לאל ממעל
 והתעדרתי כי מעאורע^{כבד}
 לשאל באלה נפשו^{כבד}
 מי יתן מפשדו לא נשבע
 דלתי לארח אפתח
 לטמון בחבי עוני^{כבד}
 ובוד משפחות יחבני^{כבד}
 מי יתגלו שמע לו
 וספר כתב איש רובי
 אענדם עטירות לו
 כמו נגיד אקרצנו
 ויחד תלמח יבכיון
 ונפש בעליה הפחתי^{כבד}
 ותחת שערך באשה^{כבד}

מִלְחָמוֹת הַעַי אֶתְכֶם :

לב

וְהָאֱלֹהִים לֹא חָנָן
 כִּמְעַט יִשְׁאַף עַל־נֶפֶשׁ
 וְכָל הַבְּרִיָּה הָאֵינֶנּוּ
 הַפְּדָה לְשׁוֹנֵי בַחֲפֹז
 וְדַעַת שְׂפָתַי בְּרוּר מִלֵּל
 וְנִשְׁמַח שְׂדֵי תַחֲנוּן
 עֲרֹכָה לִפְנֵי הַדְּמִיעָה
 מִחֲמַד קִרְעֹתֵי גֵם אֲנִי
 וְחֲכָפִי עֲלֹף לֹא יִכָּבֵד
 וְקוֹל מִלִּין אֲשַׁמֵּעַ
 חֶף אֲנֹכִי וְלֹא עֵז לִי
 חֲשַׁבְנִי לְחֹיֵב לוֹ
 שְׁמִיר כָּל אֲרֻחָיו
 כִּי יִרְבֶּה אֱלֹהִים מִתְּחִלָּה
 כִּי כָל דְּבָרָיו לֹא יִעָשֶׂה
 וְבִשְׁתֵּים לֹא יִשְׁוֶה
 בְּחֹלֶם הַיּוֹם לֵיל בְּנֶפֶשׁ תִּרְדָּמָה עַל אֲנָשִׁים בְּתוֹנוֹמוֹת עַל מִשְׁכָּל
 וּבְמִסְדֵּם וְחֲנֻם
 וְגֹוֹ מִגְבֵּר יִכְסֶּה
 וְחֲדָתוֹ מִעֲבֹר בְּשִׁלַּח
 אֲרֹכַב עַל־מִן אֲוֶן
 וְכִי יִשְׁוֶה

מלך

וְהָאֱלֹהִים לֹא חָנָן
 כִּמְעַט יִשְׁאַף עַל־נֶפֶשׁ
 וְכָל הַבְּרִיָּה הָאֵינֶנּוּ
 הַפְּדָה לְשׁוֹנֵי בַחֲפֹז
 וְדַעַת שְׂפָתַי בְּרוּר מִלֵּל
 וְנִשְׁמַח שְׂדֵי תַחֲנוּן
 עֲרֹכָה לִפְנֵי הַדְּמִיעָה
 מִחֲמַד קִרְעֹתֵי גֵם אֲנִי
 וְחֲכָפִי עֲלֹף לֹא יִכָּבֵד
 וְקוֹל מִלִּין אֲשַׁמֵּעַ
 חֶף אֲנֹכִי וְלֹא עֵז לִי
 חֲשַׁבְנִי לְחֹיֵב לוֹ
 שְׁמִיר כָּל אֲרֻחָיו
 כִּי יִרְבֶּה אֱלֹהִים מִתְּחִלָּה
 כִּי כָל דְּבָרָיו לֹא יִעָשֶׂה
 וְבִשְׁתֵּים לֹא יִשְׁוֶה
 בְּחֹלֶם הַיּוֹם לֵיל בְּנֶפֶשׁ תִּרְדָּמָה עַל אֲנָשִׁים בְּתוֹנוֹמוֹת עַל מִשְׁכָּל
 וּבְמִסְדֵּם וְחֲנֻם
 וְגֹוֹ מִגְבֵּר יִכְסֶּה
 וְחֲדָתוֹ מִעֲבֹר בְּשִׁלַּח
 אֲרֹכַב עַל־מִן אֲוֶן
 וְכִי יִשְׁוֶה

וְהָיָה כְּשֶׁיִּשְׁמַע אֱלֹהִים בְּנִפְשׁוֹ
 אֶם יִשְׁמַע מִלִּין אֶחָד מִן אֱלֹהִים
 וְהָיָה וְיֵאמָר פֶּן עָדוּ מִדִּדָּת שְׁחָת
 רִטְפֹּשׁ בְּשֶׁדוֹ מִנְעֵר

יַעֲזֹב אֱלֹהִים וְדַעְתּוֹ וְיֵדָא פִּנּוּ בְּתוֹשָׁה וְיֵא
 יֵשׁוּר עַל אֲנָשִׁים וְיֵאמָר חֲטֵאתִי וְיֵשׁוּר חֲטֵאתִי

פֶּדָה נֶפֶשׁוֹ מִעֲבָר בְּשָׁחַת
 הֵן כֹּל אֱלֹהִים יַעֲזֹב אֱלֹהִים

פְּעָמִים שֶׁ
 לְאוֹר

לְהַשִּׁיב נֶפֶשׁוֹ מִן שְׁחָת
 הַקִּשָּׁב אֵיזֶשׁ שִׁמְעָה לִּי
 אִם יֵשׁ מִלִּין הַשִּׁיבֵנִי
 אִם אֵין אֱלֹהִים שִׁמְעָה לִּי

דָּבָר כִּי חֲפַעְתִּי עֲדָה
 הַחֲרִישׁ וְאֶתְלַפֵּךְ חֲכָמָה

וְיֵעָן אֱלֹהִים וְיֵאמָר:

וְיֵדְעִים הָאִינוּנוֹ לִי
 וְהָיָה יִטְעַם לֵאמֹר
 נִדְעָה בִּינִי בְּהִטְוָה
 וְאֶתְלַפֵּךְ חֲכָמָה

אֲנוֹשׁוּ עֲדָה לִי
 וְיֵעָן אֱלֹהִים וְיֵאמָר:

וְיֵדְעִים הָאִינוּנוֹ לִי
 וְהָיָה יִטְעַם לֵאמֹר
 נִדְעָה בִּינִי בְּהִטְוָה
 וְאֶתְלַפֵּךְ חֲכָמָה

שִׁמְעָה חֲכָמִים מִלִּי
 פִּי אֶחָד מִלִּין הַנִּפְשׁוֹ
 מִשְׁפָּט נִדְרָה לִנּוֹ
 כִּי אֵמָר אֵיזֶשׁ עֲדָה לִי
 עַל מִשְׁפָּטִי אֲכַבֵּר

מִי גָדִל בְּאֵיזֶשׁ
 וְאֶתְלַפֵּךְ חֲכָמָה עִם פְּעוֹלֵי אֱלֹהִים
 כִּי אֵמָר לֹא יִשְׁבַּח גִּבּוֹר
 לִכֵּן יִשְׁבַּח גִּבּוֹר

ושרי לא תגות מסכס
 ומי שם תגל כלל
 רוחו ונשמתו אליו יאסף
 ואדם על עמך ישוב
 האיהם קול מלך
 ואם עדין כבוד תדשוע
 דשע אל טיובים
 שרים ולא נכר שוע לפני
 לולה יגעשו עם עבדו ויסירו אביר לא ביד
 וכל עדין יראה
 להסתיר שם פעל אח
 להלך אל אל במשפט
 העמד אחרים תחונם
 והעך לולה יהדבאו
 במקום ראים
 וכל דרכו לא השפול
 וענקת עניים ושמע
 ויסתר שם ומי ישורנו
 ממלך אדם חנק
 לא אחבל
 אם על פעל לא אסף
 ויסתר שם ומי ישורנו

את
 חבוש
 ל

דכו איש
 ואין עלמות
 על איש ושים עור
 ע פכירים לא חקר
 בן יכיר מעבדיהם
 וחסד שעים ספקם
 אשר של בו מרחמי
 להביא על עבדו אל
 והיה שוקק ודשע
 וכל דרכו לא השפול
 ויסתר שם ומי ישורנו

אֵלֶּיךָ אֵלֹהִים פָּתַח יָדַי
אֵלֶּיךָ אֵלֹהִים אֵיבֹב עַד גְּעֹה
כִּי יִשְׁפָּךְ עַל חַטֹּאתָיו פֶּשַׁע
וְיִשָּׁן אֱלֹהֵינוּ וְיִאמַר
וְיִשָּׁן אֱלֹהֵינוּ וְיִאמַר

יטמן שוב

לד

הִזְנוֹת חֲשַׁבְתָּ לְמִשְׁפָּט
כִּי תֹאמַר מִי־יִסְכֹּן לִךְ
אֲנִי אֲשִׁיבֶךָ מִלֶּחֶן
הִבֵּנוּ שְׂמִימִים וְרֵאֵה
אִם חֲטֵאתָ מִה־תִּפְעַל בּוֹ
אִם צְדִיקָתְךָ מִה־תִּזְקֶנָּה
לְאוֹשׁ כְּמִתֵּן רִשְׁעֶךָ
מִדָּבָר עֲשׂוּקִים יִדְעִיקוּ
וְלֹא אֹמַר אִיָּה אֱלֹהֵי עֲשׂוֹ
מִלִּפְנֵי מִבְּהִמּוֹת אֲרֶץ
שָׁם יַעֲקֹן וְלֹא יַעֲנֶה
אֵךְ שׂוֹא לֹא יִטְמַע אֵל
אֵךְ כִּי תֹאמַר לֹא תִשְׁוֹרֵנִי
וְעֵתָה כִּי אֵין פֶּקֶד אֵפִי
וְאֵיבֹב הָבִל יַעֲנֶה פִּיהוּ

דחוס

דחוס

תשורני

אין

וְיִשָּׁן אֱלֹהֵינוּ וְיִאמַר
כִּי עָנִי לֹא־לֹא מִלֶּחֶן
וְיִשָּׁן אֱלֹהֵינוּ וְיִאמַר
כִּי עָנִי לֹא־לֹא מִלֶּחֶן

לד

הַיָּהוָה כְּבִיר וְלֹא יִמָּאָה

לח חיה רשע

לא ילך מעד יוק ע

וְאַתָּם אֲסוּרִים בְּזִקְיָם

אֵלֶיךָ יְהוָה וְעַלֶיךָ

על אינעם למספר

וְיִשְׁמְעוּ וְיַעֲבֹדוּ יְהוָה יְמֵיהֶם בְּטוֹב

אֵם לֹא יִשְׁמְעוּ בְּשִׁלּוֹחַ יַעֲקֹב

חנפיו לב ישימו אף

מִלְכָּא בְּמַעַר עַשְׂבִּים

הַלֵּל עַל צִדְקָתוֹ

הַלֵּךְ עַל צַעְדֵּיךָ וְיָגֵל בְּלֶחֶץ אוֹנֶם:

חב לא מועק תחגיה

יין דשע מלאות

חמשה פון יסיתוך בספק

על חנוכה של שנה

ה'תש"ח, י"ח

אֶת־עַמּוּנָתוֹ וְאֶת־עֲלִיזוֹתָיו

הַיְּהוּדִים הָיוּ מְשֻׁלָּמִים בְּיָמֵינוּ

1944 年 5 月 1 日

1980

1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 26

פְּעִידֵי בַח לֵב

מִשְׁפָּט עֲנִיִּים יִתֶּן :

שָׁא וְשִׁיבָם לְמַעַן וְיִגְדְּלוּ :

וְלִכְבוֹד פִּחְבֵּל עֵנִי

פֶּשַׁע יִהְיֶה כִּי תִגְבְּרוּ:

אמר פי־שובו מאון :

וְשִׁנְיָהֶם בְּנֵעִימִים :

אֲנִי עַל בְּרִיתִי וְעַל מִצְוֹתַי

לֹא יִשְׁתַּעֲבוּ בִּי אֲמָרִים :

והיהם פקדשים :

ואת המיתר מפי צד

וְהָיָה שֶׁלֹּחֶנְךָ מִלֵּא דָשָׁן :

ד"ר אלשפט יתמכו :
 י"ד י"ג י"ב י"א י"ז י"ח י"ט י"י

[illegible]

עליונות מוחלטת

עַל יְהוָה בְּחַרְתָּ בְּצִוּוֹתָי

מִי צִמְחָה מִזֶּרֶחַ

אמר קטלנו חיל

שֶׁר שִׁדְּרוּ אֲנָשִׁים :

אָנזש יאָגט מ'דאָס

[Faint handwritten notes]

הָאֵלֹהִים יִלְלוּ שְׁחָקִים
אֵף אִם יִבֵּן מִפְּרִשִׁי עֵבֶר
וְהוּא פִּרֵשׁ עָלָיו אֹרֹךְ
כִּי בָם יִדּוֹן עַמִּים
עַל כָּפִים כֶּסֶה אֹרֹךְ
יָבִיד עָלָיו רֵעֵנו
כִּי אֵף לִיאֵת יִחַרְדֵּל לָנוּ
שָׁמְעוּ שְׁמוֹעַ בְּרָגִי קוֹל
תַּחַת כָּל הַשָּׁמַיִם יִשְׁדָּחוּ
אֲחֵרָיו יִשְׁאַגְקוּל יִרְעֵם בְּקוֹל גְּאוֹנָו וְלֹא יַעֲקֹבֵם כִּי יִשְׁמַע קוֹלָם
יִרְעֵם אֵל בְּקוֹלוֹ נִפְלְאוֹת
כִּי לִשְׁלֹג יֵאָמֶר הוּא אֶרֶץ וְגִשָּׁם מִסֶּדֶר
בִּיד כָּל אֱלֹהִים הִתְנוֹסַם
וְתִבּוֹא חַיָּה בָּמוֹ אֲדָב
מִן הַחֹרֶד תִּבּוֹא קוֹפָה
מִנְשֵׁמֶת אֵל יִתֵּן קִרְחָה
אֵף בְּיָד יִטְרִיחַ עֵבֶר
וְהוּא מִסִּבּוֹת מִתְדַפֵּךְ
כָּל אֲשֶׁר יֵעוֹם
אִם לִשְׁצֵט אִם לִהְיוֹן
הָאֵינִי וְאֵת אֲנִי
הוּא עֲבָדִי וְאֵת עֲבָדִי

יִרְעֵפוּ עַל אֱלֹהִים רַב
תִּשְׁחָחוּ סִפְדָּנוּ
וְשִׁדְשִׁי הָיִם כֶּסֶה
יִתֵּן אֵל לִמְכַפֹּר
וְיֵעַן עָלֶיהָ בְּמִפְּרִשִׁי
מִקְדָּה אֵף עַל עוֹלָה
וְיִתֵּן מִמִּקְדָּמוֹ
וְהָיָה מִפִּי יֵצֵא
זִמְרוֹ עַל כְּנָפֹת הָאֶרֶץ
עֲשֵׂה גִלּוֹת וְלֹא מִיַּעַן
וְגִשָּׁם מִטְדוֹת עֵזוֹ
לִדְעַת כָּל אֲנָשִׁי מַעֲשֵׂהוּ
וְבִמְעוֹמֵהוּ וְנִשְׁמָו
וּמִמִּזְרוֹ קִרְחָה
וְיִתֵּן מִיָּם בְּמוֹרֵק
כִּי יִצָּק עֵבֶר אֹרֹךְ
בְּתַחבּוּלָתוֹ לִפְעֻלָּם
עַל כָּל תִּכְלֵל אֶרֶץ
אִם לִחֲסֵד יִמְעַזְזוּ
עֲמִד וְהִתְשָׁן נִפְלְאוֹתָהּ
וְיִתֵּן עֲבָדִי עֲבָדִי

בְּתַחבּוּלָתוֹ

בהשקט ארץ מחרוץ
 חזקים פדאי מועק
 לא מעריך מפני חשך
 אם אמר איש כי יכלע
 ורוח עבדה ותטהרם
 על אלוה נודא הוד
 שגיא פח
 לא יענה
 לא יראה כל חכמי לב

אשר בגלך חמים
 תדקוע עמו לשחקים
 הודיענו מה גאמר לו
 הוספר לו פאצור
 ועתה לא ראו אור בידך הוא בשחקים
 מעפון יהבי יאמנה
 שדיו לא מעאנהו
 ומשפט הדב עדיקה
 לבן יאווה אנשים

וענו יהוה את איוב מזו הס ערה ויאמר:

בלי רעת
 ואש אלק והודיענו
 הגד אם ידעת בינה
 או מי ידע אבן פתחה
 וידועו כל בני אלהים
 בצחו מרחם יעא
 וערפל חתלתו
 ואשים בריה ודלתום
 ופח ישות בגאון גלך
 ידעת השחר מקמו
 וינעדרו דש ים ממנה
 את יעלו במן לבוש

מי זה מחשיך עצה במלין
 אור נא נצור חלעין
 אעלה היות בוסדי ארץ
 מי שם ממדיה כי ודע
 ברן יחל כובצו בקר
 ויסך בולתים ים
 בשמי עמך לבשו
 ואשבר עליך חקו
 ואמר עי פה תבוא ולא תסיף
 המינק עוולת בקר
 לאחז בכנפות הארץ
 תתחיל סודי הוד

244

כח חזק וזר חזק
מוסערה ויאמר :
החזק והחזק
החזק והחזק

SECRET

12

אֵלֶּיךָ

רָחֵם בְּרַחֲמֶיךָ אֱלֹהֵי

טָמְנֵה כְּעֵשֶׂת יָחַד

אֶלֶּם הַיָּם

הַיָּם יִשְׁמַח אֶת־אֶפְרַיִם עֲשִׂיתִי עִמָּךְ

וְיִשְׂרָאֵל יִשְׂמַח בְּךָ

חֲפָצְךָ בְּיָדֶיךָ

עֲצָמֶיךָ אֶת־יָדְךָ מִן־הַיָּם

הָיָה לְאִשְׁת־דָּדִי אֵל

כִּי־בֹל הָיִים יִשְׁאֹלֵךְ

תַּחַת עֲצָמֶיךָ יִשְׁתָּכֵחַ

יִסְתָּח עֲצָמֶיךָ מִן־הַיָּם

הַיָּם יִעֲשֶׂה נֶדֶר לֹא־יִחַשׁ

בְּעֵינֵי יִקְחוּ

וְיִשְׁכַּח לֹדֶם בְּחֶמֶךְ

הַיָּם יִשְׁכַּח אֶת־אֶמְצָא

וְיִשְׁכַּח אֶת־הַיָּם הַיָּם

כִּי־בֹל הָיִים יִשְׁאֹלֵךְ

הַיָּם יִשְׁכַּח אֶת־אֶמְצָא

כִּי־בֹל הָיִים יִשְׁאֹלֵךְ

הַיָּם יִשְׁכַּח אֶת־אֶמְצָא

כִּי־בֹל הָיִים יִשְׁאֹלֵךְ

הַיָּם יִשְׁכַּח אֶת־אֶמְצָא

כִּי־בֹל הָיִים יִשְׁאֹלֵךְ

הַיָּם יִשְׁכַּח אֶת־אֶמְצָא

כִּי־בֹל הָיִים יִשְׁאֹלֵךְ

הַיָּם יִשְׁכַּח אֶת־אֶמְצָא

כִּי־בֹל הָיִים יִשְׁאֹלֵךְ

הַיָּם יִשְׁכַּח אֶת־אֶמְצָא

כִּי־בֹל הָיִים יִשְׁאֹלֵךְ

הַיָּם יִשְׁכַּח אֶת־אֶמְצָא

וְיִשְׂרָאֵל יִשְׂמַח בְּךָ

חֲפָצְךָ בְּיָדֶיךָ

עֲצָמֶיךָ אֶת־יָדְךָ מִן־הַיָּם

הָיָה לְאִשְׁת־דָּדִי אֵל

כִּי־בֹל הָיִים יִשְׁאֹלֵךְ

תַּחַת עֲצָמֶיךָ יִשְׁתָּכֵחַ

יִסְתָּח עֲצָמֶיךָ מִן־הַיָּם

הַיָּם יִעֲשֶׂה נֶדֶר לֹא־יִחַשׁ

בְּעֵינֵי יִקְחוּ

וְיִשְׁכַּח לֹדֶם בְּחֶמֶךְ

הַיָּם יִשְׁכַּח אֶת־אֶמְצָא

וְיִשְׁכַּח אֶת־הַיָּם הַיָּם

כִּי־בֹל הָיִים יִשְׁאֹלֵךְ

הַיָּם יִשְׁכַּח אֶת־אֶמְצָא

כִּי־בֹל הָיִים יִשְׁאֹלֵךְ

הַיָּם יִשְׁכַּח אֶת־אֶמְצָא

כִּי־בֹל הָיִים יִשְׁאֹלֵךְ

הַיָּם יִשְׁכַּח אֶת־אֶמְצָא

כִּי־בֹל הָיִים יִשְׁאֹלֵךְ

הַיָּם יִשְׁכַּח אֶת־אֶמְצָא

כִּי־בֹל הָיִים יִשְׁאֹלֵךְ

הַיָּם יִשְׁכַּח אֶת־אֶמְצָא

כִּי־בֹל הָיִים יִשְׁאֹלֵךְ

הַיָּם יִשְׁכַּח אֶת־אֶמְצָא

כִּי־בֹל הָיִים יִשְׁאֹלֵךְ

הַיָּם יִשְׁכַּח אֶת־אֶמְצָא

כִּי־בֹל הָיִים יִשְׁאֹלֵךְ

הַיָּם יִשְׁכַּח אֶת־אֶמְצָא

כִּי־בֹל הָיִים יִשְׁאֹלֵךְ

הַיָּם יִשְׁכַּח אֶת־אֶמְצָא

אִיּוֹב

אִיּוֹב אָמַר בְּכָל הָאָרֶץ יָדוּעַ הָיָה אִיּוֹב
אִיּוֹב אָמַר יָדוּעַ הָיָה אִיּוֹב וְאִיּוֹב יָדוּעַ הָיָה
בְּכָל אֶרֶץ עֵדֶן וְיָדוּעַ הָיָה אִיּוֹב וְיָדוּעַ הָיָה

אִיּוֹב

בְּכָל אֶרֶץ עֵדֶן
לְהַבִּיז אֶמְרוּ צִנּוֹר
עֲדָן וּמִשְׁפָּט וּמִשְׁרִים
לְנַעַר דַּעַת וּמוֹמִיָּה
וְצִנּוֹר חֲבָלוֹת וְקִנְיָה
וְצִנּוֹר חֲבָטִים וְחִילָהּ
וְצִנּוֹר חֲבָטִים וְחִילָהּ

וְצִנּוֹר חֲבָטִים
וְצִנּוֹר חֲבָטִים
וְצִנּוֹר חֲבָטִים
וְצִנּוֹר חֲבָטִים
וְצִנּוֹר חֲבָטִים
וְצִנּוֹר חֲבָטִים
וְצִנּוֹר חֲבָטִים
וְצִנּוֹר חֲבָטִים

וְצִנּוֹר חֲבָטִים
וְצִנּוֹר חֲבָטִים
וְצִנּוֹר חֲבָטִים
וְצִנּוֹר חֲבָטִים
וְצִנּוֹר חֲבָטִים
וְצִנּוֹר חֲבָטִים
וְצִנּוֹר חֲבָטִים
וְצִנּוֹר חֲבָטִים

וְצִנּוֹר חֲבָטִים
וְצִנּוֹר חֲבָטִים
וְצִנּוֹר חֲבָטִים
וְצִנּוֹר חֲבָטִים
וְצִנּוֹר חֲבָטִים
וְצִנּוֹר חֲבָטִים
וְצִנּוֹר חֲבָטִים
וְצִנּוֹר חֲבָטִים

ספר שמות
פרק יג
ביום הזה

חכמות בחוץ תעשה

אשר תמיוץ תקרא בפתח שעריך
מתי פתוח תאהבו פתי

סלום ישנאו יענה

דנה אביעה לכם רוחי

עין קראתי אל העם

ועצתי

אשר בכם אשחק

כשאוה פחדכם ואירכם כסופה יאתה בצא עליכם

ישחרגו ולא ימעצונו

ויראת יהוה לא יחרו

נאעו כל תופחתי

וממעצתי הם ישבנו

ושלוח במלואם תאבדו

ועצתי מפחד רעה

בכ אם תוקח אל

תקשוב לחלוק אינך

באם לבנה תקרא

אלעצ צבא בחר

ישחרגו ולא ימעצונו

ויראת יהוה לא יחרו

נאעו כל תופחתי

וממעצתי הם ישבנו

ושלוח במלואם תאבדו

ועצתי מפחד רעה

בכ אם תוקח אל

תקשוב לחלוק אינך

באם לבנה תקרא

לעצתי מפחד רעה

ישיבה

מחנה עמנו

[illegible][illegible]

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע
בְּמִיתָה אֶל יְהוָה וְיִשְׁמַע
כָּל הַיִּשְׂרָאֵל וְיִשְׁמַע
אֶת הָאֵל וְיִשְׁמַע
רַפְאוֹת הָאֵל וְיִשְׁמַע
כִּי אֵת יְהוָה מִחַיֵּי
וַיִּמְלֵאוּ אֶת מִיָּךְ שִׁבְעָה

מוֹסֵר יְהוָה בְּנֵי אֵל תַּמְאָס
כִּי אֵת אֲשֶׁר יֵאָהֵב יְהוָה יוֹכִיחַ
אֲשֶׁר־אֲדַם בְּעָצָא חֲלָמָה
כִּי טֹב סִחֲרָה מִסִּחֲרֵי כֶסֶף
יִחְדָּה הִיא מִפְנֵי
אֶדְךָ וּמִים בִּימִינָהּ
דִּרְכָּהּ דִּרְכֵי נֶפֶשׁ
עַץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ

יְהוָה בַּחֲלָמָה יִחְדָּה אֶת
בְּדַעְתִּי יְהוָה וּמוֹת נִבְקְעוּ
בְּנֵי אֵל יִלְיוּ מִעֵינֶיךָ
וַיִּחַי חַיִּים לִנְפֶשְׁךָ
אֵת הָאֵל לְבַטַּח דִּרְכָּךְ
אִם תִּשְׁכַּח לֹא אֶתְּרִיד

כֹּזֵנוּ שְׂמִיָּה בְּתַבּוּלָה
וְשַׁחֲקִים וְרַעְטוּ טָל
נֶעֱרַר תְּשׁוּבָה וּמִזְמָה
וַחַן לַגִּדְרֵי תֵיךְ
וְרַגְלֶיךָ לֹא יִשְׁכָּחוּ
וְשִׁבְתָּ וְעִירְטָה שִׁבְתָּ

וּמִשְׁמַחַת הַיָּמִים
וְשִׁמְחָה לְיָמֵי
בְּהוֹת לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
וּמִחֻר אֶמֶן וְיִסְמֹחַ
וְהוּא יִסְמֹחַ לְבָטָא אֶתְּ
אֵם לֹא גִמְלָךְ רַעַה
וְאֵל תִּבְחַר בְּכָל הַדְּלִיּוֹ
וְאֵת יִשְׂרָאֵל סִתְּוֹ
וְנוֹה עֲדֵיקִים יִבְרָךְ
וְלַעֲנִיִּים יִסְחֹךְ
וְכַסִּיּוֹת מְרִיט קִלְוֹן

וְהַקְשִׁיבוּ לְדַעַת בִּינָה
תּוֹרָתִי אֵל תִּעֲלֹז
רַךְ וְיַחֲדֵי לִפְנֵי אֲמִי
שִׂמְחָה מִעֲנֵי וְחִיָּה
אֵל תִּשְׁפַח וְאֵל תִּטַּמֵּא מְרוֹפֵי
אֲהַבָה וְתַעֲרֵךְ
וְכָל קִינֹךְ קֵטָה צִינָה
תִּלְעַדֵּךְ בִּי תַחֲבֹקֶנָּה
עֲטוֹת תִּפְאֶרֶת תִּמְגֵּנֶךְ
וְיִדְבְּרוּ לְךָ שָׁנוֹת חַיִּים
הִדְרִיבֶנֶךְ בְּנִיעָלִי וְשִׂמְחָה

וְיָשׁוּב
רַעַה

נָחוּ
בְּבֵית רַשָּׁע
וְהוּא מִלִּין
וְהַמִּית יַעֲלֶה

שִׁמְעוּ בָנִים מוֹסֵר אֲבִי
בִּי לִקְחֵה טוֹב נָטַעִי לְכֶם
בִּינָה הִיטָוִי לִאֲבִי
וְהִרְדֵּי אֲמִרִי לִי יִתְמַךְ דְּבָרִי לְבֶךְ
קֵטָה חֲכָמָה קֵטָה בִּינָה
אֵל תִּעֲצֶה וְאֵל שִׁמְרֶךְ
רֵאשִׁית חֲכָמָה קֵטָה חֲכָמָה
סִלְסִלָה וְחִדְמָמָךְ
תִּתֵּן לִי אֲשֶׁךְ לִיתְנוֹ
שִׁמְעֵנִי וְקוֹחַ אֲמִרִי
בְּיָדֶךָ חֲכָמָה הִדְרִיבֶנֶךְ

וְהָיָה יִשְׂרָאֵל עֲנוּקִים נִוְעָרִים חֲכָמִים שְׂפֵל שְׁנוֹת מִבֵּין מוֹשֵׁל רִיבֵךְ אִישׁ חֲכָמִים
בְּכָל יָמָיו לְבָטָח מִלִּךְ יִסְבֵּי סִלְסִלָה מִלִּי בְּכָל יָמָיו כְּקוֹ בְּכִי

בְּלִי אֵל עֲשֵׂה
 חֶסֶד וְחֶסֶד אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל

בְּלִי אֵל עֲשֵׂה
 חֶסֶד וְחֶסֶד אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל

בְּלִי אֵל עֲשֵׂה
 חֶסֶד וְחֶסֶד אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל

בְּלִי אֵל עֲשֵׂה
 חֶסֶד וְחֶסֶד אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל

בְּלִי אֵל עֲשֵׂה
 חֶסֶד וְחֶסֶד אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל

בְּלִי אֵל עֲשֵׂה
 חֶסֶד וְחֶסֶד אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל
 אֵל תִּפְעַל אֵל תִּפְעַל

רשעים בסיפוי לחמו כי אמת לא יועיל לא יכון ותעבר ילדים וארח כי מיש עדיקים ישרים
 תעפנה ב דין וחס שפתי ששוקד:

אֵל

נעו מעו מעו
ואל תסתו מאבדו
ואל תקרב אל פתחיה
ושטותך לאבדו
ועצבך בבית נכדו
בכלות בשרך ושארך
ותכחזת נאץ לבי
ולמלמדי לא הטיחו אבני
בתוך קהל ועדו
ונזלים מתוך בארך
פרחבות פלג במים
ואין לזרים אותך
ושמה מחשת נעורריך
בכל עת באהבותה תשגה תמיה
ותבוק חק נכריה
וכל מעגלתון מפלס
ובחלו חכמות ותבין
ובדב אולתו ישגה

תקעתי קול כפוף
כלבית גאון פוף
תלכתי לך הורפס
תלכתי לך לעפוף

חוקך
מוסר

בית מקודש
נעו מעו מעו חופו
יהיו לך לבית
יהי מקודש צדק
אורציו עלתו דדיו
ולמה תשגה בע בורה
פי נלפת יחוו דרבו איש
קאוסתיו ילכו ואת הרשע
חמא ימות באין מוסר

בפ אם ערבות לך
חק שות באמריה
היה זאת אפוא סתמול
אין אלוס סתמול

היה מקור יד נדבך כתמול

מִן הַמִּדְבָּר

לִךְ אֶל מַלְאֲכֵי עֵל

אֲשֶׁר יִצְעָק לָהֶם קָצִין

תִּכְוֶן בְּקִיץ לַחֲמָה

שֶׁ מֵאֵל עַל הַשָּׁמַיִם

מֵעַט שְׁנוֹת מֵעַט תַּמּוּמוֹת

וְבֹא כִמְהֵלָּךְ רֹאשׁךָ

אֲדָם בְּלוֹעַל אִישׁ אֹן

קִרְץ בְּעֵינַי מִלֵּל בְּרָצוֹן

תִּקְפְּלוֹת בְּלִבּוֹ חֹרֶשׁ רָע

עַל כֵּן פָּתְאֵם יִבּוֹא אִידוֹ

שֶׁשׁ הָיָה שְׂנֵא יְהוָה

עֵינָיו רְמוֹת לִשְׁוֹן שִׁקְרִי

לִבְחֹרֶשׁ מַחֲשָׁבוֹת אֹן

יִפְחַח כּוֹזֵבִים עַד שִׁקְרִי

נֶעַר בֶּעַ מַעֲוֹת אֲבוֹךְ

קִשְׁדָּם עַל לִבְךָ תִּמְנִיד

תִּנְחָה אֹתְךָ בְּשִׁכְכְךָ תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ

כִּי מִי מַעֲוָה וְתוֹרָה אֹרֶךְ

רֹאה

אֲגִרָה

מִתִּי

מֵעַט חֶסֶד

וּמִחֲסִדִּים

הוֹלֵךְ עַקְשׁוֹת פֶּה

מִרְיָה בְּאֶעֱבֹרְכִי

כָּל עַתְּ מִדְּנֵם יִשְׁלַח

פֶּתַע יִשְׁבֹּר וְאִין מִדְּפֹא

וְשִׁבְעַתוֹ עֲבוֹת נֶפֶשׁוֹ

וְיָדָיו שִׁפְלוֹת דָּם נָקִי

רַגְלָיו מִמִּהְרֹת לְרוּץ לְדָעָה

וּמִשְׁלַח מִדְּנֵם בֵּין אֲחֵים

וְאֵל תִּטֵּשׁ תוֹרַת אֲמִיךָ

עֲנִים עַל גִּדְּוֹתֶיךָ בְּהִתְהַלֵּךְ

וְהִקְצֵוֹת הִיא אֲתִיחָךְ

וְדֶרֶךְ חַיִּים תִּנְכַּחוֹת מוֹסֵר

וְחֹכֶם בְּדֶק רֹאה דְרִכָּה שֶׁמֶע אֲדָתִי שֶׁלֹּךְ בְּדֶק שֶׁטֶר וּמִשְׁלֵחַ חֶסֶד וּמֵעֶשֶׂה שֶׁלֹּךְ קִי וְאִשְׁרָךְ וְכִחְסִיךָ
וְהִרְדִּישְׁךָ וְכִחְסִיךָ מִדְּנֵם יִשְׁלַח וּמִדְּנֵם יִיבֹקֵךְ יִסְגֶּה הָיָה בְּחִימָה שֶׁשׁ שְׁמוֹתֶיךָ

ומפנות חרותי מידע
ותועה שני רשע
אין גחם נחל זעקש
וישרים למעלה זעת
וזעת מחרוץ נבחר
וכל חפצים לא ישווצה
וזעת מזמות אמצא

ותרגמה וזאוו ודרך רעופי ותפלות שטחתי

אני בונה ליגבורה
ורוזנים יחקקו עדיך
ומשחרי ימעאונני
הון עתק ועדיקה
ולבואתי מבסך נבחר
בזמן נתיבות משפט
ואערתיהם אמלא
קדם מפעלון מאז
מקדמי ארץ
באין מעינות נלבדי מים
לפני גבעות חוללות
וראש עפרות נכל
בחקן מוא על פני וסדום
בעוז עליות תהום
בחקן מוסדי ארץ

סן
ענין
עדיקה

עדיקה
אחיה אהב
גשר וכבוד אתי
וב פריי מחרוץ ומפי
אחיה עדיקה אהלך
להנחיל אהבי יש
יהו קנע ראשיה דרבו
מפולם נסלתי מדאש
באין תהומות חוללות
בחדם חדים הוצעו
עד לא עשה ארץ וחוצות
בהכינו שם אתי
באמנו שחקים ממעל
לשומע לה חק ומים לא יעברו פון

נבדל גארץ ארץ מים חולות בשא באין תהומות לפני גבעות בהכינו דק לסוד ונהרדע
בהכינו קרן בחקן בראש חק מוסדי קר חס

שְׁמִי אֶלְדָּד וְאֶהֱיָה שְׁעִיר
בְּשִׁחָקָה בְּיַגְבֹּל אֶרְעֶוּ

אֶתְהַצַּעַם שְׂמִיעוֹ לִי
שְׂמִיעוֹ וְחִכְמִן וְאֶל תִּפְרַעוּ
לִשְׁקֹד עַל דִּלְתֵּי יוֹם יוֹם
כִּי מִצֵּא מִצֵּא חַיִּים
וְחִטָּא חִמֵּם נִפְשׁוֹ

חֲלָמֹת בַּעֲתָה בִּיתָה
טִבְחָה טִבְחָה מִסְכָּה יִסָּה
שִׁלְחָה נְעִירָתָה תִּקְרָא
מִי פָתִי יִסְדֵּר הַעֲהָה
לִבּוֹ לִחְמוֹ בְּלִחְמוֹ
עִיבּוֹ פִתְאֻם וְחִינּוֹ
יִסְדֵּר לֶץ לֶקֶח לֹא קָלוֹן
אֶל תִּוְכַח לֶץ פֹּה יִשְׁנָתָךְ
הִן לִחְבֵּם וְיִחְבֵּם עֲוֹןִי

תִּהְיֶה חֲכָמָה יִרְאֵת יִבְוֶה
כִּי בִי יִרְבֵּי יִמְיָךְ
אִם חֲלָמֹת וְחִכְמָת לֶךְ
וְדִשָּׁת כִּסְלוֹת הַבְּיָה

חֲעֵבָה
אֶךְ עֲדָבָה
עַל גִּפּוֹ מִדְּמִי קִחָה
חֲסֵד לֵב אֲמִירָה
וְשִׁוֵּל בֵּין מִסְכָּת
וְאֶשְׁרֵי בִדְרֹךְ בִּינָה
וְמוֹכִיחַ לִישָׁרִים מוֹמוֹ
הוֹכֵחַ לִחְכָם וְיִאֲהָבָךְ
הוֹדֵעַ לַעֲדִיּוֹק וְיוֹסֵף לֶחֶם

וְדִשָּׁת קִדְשִׁים בִּינָה
וְיִסְיָפוֹ לֶךְ שְׁנוֹת חַיִּים
וְלִעֵת לְבִדְרֹךְ תִּשָּׂא
פִתְיוֹת וְכֹל יִדְעָה מֶלֶךְ

וְאִשְׁרֵי בִי דִי וְדִי אֲנִי יִלְךְ

וְאִשְׁרֵי בִי דִי וְדִי אֲנִי יִלְךְ

וְאִשְׁרֵי בִי דִי וְדִי אֲנִי יִלְךְ

شهادة

חַסְדֵי בְּרִיּוֹת

בני

בנות לראש צדיון
 צדיון לבדלה
 לב יקח מעות
 חולץ בתם ילך בפה
 קרץ שערותו ענצלת
 מקח ימים פי צדיון
 שבעה תעורר בלבים
 בשפתו נבון תמצא חכמה
 חכמים יצפט לעת
 תון עשיר קדוה עז
 עזת צדיון לחיים
 עזת צדיון לחיים

והנה צדק יהיה ילכו ויהיה צדק יהיה ילכו ויהיה צדק יהיה ילכו

[illegible][illegible]

ב ירד

וְיִשְׂרָאֵל יֹאמַר
 אֲנִי הוּא
 כִּי לֹא יִנָּקֶה עַד
 בָּם זֶהב באף חזיר
 תִּמְאֹת עֲיִיקִים אֲך' טוב
 יש מִפֶּחַ וטֶסֶף צֹד
 נֶפֶשׁ בִּרְכָה תִּדְרֹן
 מִנֶּגַע בִּי יִקְצֹחוּ לֵאמֹם
 שֹׁחַר טוֹב יִבְקֹשׁ רֵעוֹן
 בֹּטֵחַ בַּעֲשָׂרוֹ הוּא יִפּוֹל
 עֹבֵד בֵּית יִשְׁחָלוּת
 עֲיִיק עַץ הָיוּ
 עֲדִיק בְּאַרְץ יִשְׁלֹם

הנה בושל דע ידוע ורעה געלייט אברהם ב'ן אובס כבוד אברהם ישרלם כ'דן וחסן וי'דע
הנה ישרלם:

ורכיה ודין למגב
ולבר טוב ישמחה
וירך רשעים תלעם
והון אדם יקר חרוץ
וירך נתיבה אל ביה
ולץ לא שמע גערה
ונפש בוללים חמס
פשן שפתי מחתה לו
ונפש חרעים חס
ורשע יבאוש ויחפיר
ורשעה תסלק חסמת
מורדויש והון רש
ורש לא שמע גערה
ונר רשעים וירג
ואת נועים חלמה
וקבץ על יד ורבה
ועץ חיים תאהב באה
וידא מעוה הוא ישלם
לסור ממקשי מות
וירך בגדים איתן
וכסיל יפרש ארלי
ועיד אמונים מרפא
וישמר תוצחת יכבד

טוב
פשו
ונפש עין
שם עדיון
ותעשר דמיון
נפש איש ששון
אור עדיונים ישמח
רק בחיון יתן מעה
הון מהכל ומעט
תוחלת ממשכה מחלה לב
ביד לבד יתבל לו
תורת חכם מקור חיים
טוב יתן חן
כל ערום יעשה ברעה
כל און רשע יכל ברע
ש וקלון פורע מוסר

ישנא בדיק עדיק ביו ריש ביון ריש וקלון ויש כמחש ועשר חסד כמ פורע צל ויש
וקלון פורע ריש כמון יכבד בדיק יסועמות אדניו

וְהָיָה כִּי יִשְׁכַּח
 חֲכָמִים וְחָכְמָה
 וְהָיָה תִרְדָּמָה רַעָה
 וְהָיָה תַחֲלוּל בְּנֵי צָדִיק
 וְכָל אֹכֵל נֹר רָאשִׁים
 וְהָיָה שֹׁכֵן שֹׁכֵן שׂוֹנֵא בֵט
 עֲדִיק אֹכֵל לִשְׂכֵנֵי נַפְשׁוֹ

וְהָיָה
 וְהָיָה
 וְהָיָה
 וְהָיָה
 וְהָיָה

חֲכָמוֹת נָשִׁים בַּעֲדָה בִּיתָה
 הוֹלֵךְ בְּשִׁירוֹ יֵרָא יְהוָה
 כִּי אֵיךְ חָטָה גֵּאוּהָ
 בְּאֵין אֱלֹפִים אֲכֹס בָּר
 עַד אֲמוֹנִים לֹא יִכָּבֵד
 בַּקֵּשׁ לֵץ חֲכָמָה וְאֵין
 לֵךְ מִנֶּגֶד לֹא יִשְׁכָּח
 חֲכָמֹת עֲדֻתֵי הַבֵּין וְדָבָר
 אֲוִילִים יִלְכֵּךְ אִשָּׁה
 לֵב יִחַד בְּחַד נַפְשׁוֹ
 בֵּית רִשְׁעִים יִשְׁכָּח
 יֵשׁ דָּךְ וְשִׁיר וְשִׁיר
 בֵּן בְּשִׁחָק יִכְתֹּב לֵב
 מִדְּרָכֵי יִשְׁבַּע סוֹגֵלֵב
 פֶּתִי יֵאָמֵר לִכְל דָּבָר

וְהָיָה בִּידֵי הָאֵל
 וְהָיָה דָּרִיבָה
 וְהָיָה חֲכָמָה
 וְהָיָה בְּכָח שׁוֹ
 וְהָיָה בְּזִבְיִם עַד שִׁחָק
 וְהָיָה לִנְכֹח ... נֶקֶד
 וְהָיָה שְׁפָתַי דַּעַת
 וְהָיָה כְּסִילִים מִרְכָּה
 לְבִי יִשְׁדִּים ... רַעֲוֹן
 וְהָיָה לֹא יִתְעַדֵּב יָד
 וְהָיָה יִשְׁרִים יִפְרִיחַ
 וְהָיָה דְרָכֵי מוֹת
 וְהָיָה שְׁמֵהּ וְהָיָה
 וְהָיָה אִישׁ טוֹב
 וְהָיָה בֵּין לֹא שׁוֹחַ

תכונת כשרות בענין אלפים טוב מעט בענין ייבד כשיפיל כל תכונה מהחיות בידה

חכב

יד

וכליל מן המזבח ושתה
 ואוש מזמור ושתה
 וערומים יכתרו ויעת
 ורשעים על שער עדין
 ואהבו עשור רבים
 ומחונן ענים אשרי
 וחסד ואמת חרשו טוב
 ודבר שפתים אך למחסור
 אולת ככילים אולת
 וסוף כצבים מרכה
 ולבנו יהיה מחסה
 לסור ממקשו מות
 ובאפס לאם מחתת רוח
 וקער רוח מדים אולת
 וריב עצמות קסמה
 ומכברו חנן אביון
 וחסה במותו עדין
 ובקרב כסולים תוליע
 וחסד לאמים חסות
 ועבדים ותקיה במשט
 ודבר פקד יעלה אף
 ופי כסילים יבוע אולת
 עפות רעים וטובים

יד

חברים

יד

יד

יד

יד

יד

יד

יד

יד

יד

יד

יד

יד

יד

יד

יד

יד

יד

מִדְּבַר שֶׁהָיָה
 אֵל יֵאָדָה מוֹסֵר אֶלְיוֹ
 בֵּית עֲדִיק חָסֵד רַב
 שִׁפְתָיו חֲכָמִים יִדְוֹלַעַת
 וְדָבָר דְּשִׁעִים תוֹעֲבֹת יִהְיֶה
 תוֹעֲבֹת יִהְיֶה דֶּדֶךְ דְּשִׁעַ
 מוֹסֵר רָע לַעֲבֹד אֲדָרָה
 שֶׁאֵל וְאֶבְרִיז כְּגֵד יִהְיֶה
 לֹא יֵאָהֵב לֶקֶךְ הוֹכֵחַ לוֹ
 לֵב שָׂמֵחַ יִטְבַּע פֶּלֶם
 לֵב נָכוֹן יִבְקֹשׁ דַּעַת
 כָּל יָמָיו עֵץ דַּעִים
 טוֹב מַעֲט בִירָאֵת יִהְיֶה
 טוֹב אֲדָחַת יִרְקָה וְאֵהֵבָה שֵׁם
 אִישׁ חֲמִיָּה יִגְדֶּה מִדְּיוֹן
 דֶּרֶךְ עֵל בְּמִשְׁכַּת חֲדִיק
 בֶּן חֲכָם יִשְׁמַח אֲבִי
 אֹלֶת שְׂמִיחָה לְחֶמֶד לֵב
 הַפִּי מִחֲשָׁבוֹת בְּאֵין סוֹד
 שְׂמִיחָה לְאִישׁ בְּמַעֲסֵה פִין
 אֲדָרָה חַיִּים לְמַעַל לְמַשְׁכִּיל
 בֵּית גְּאִים וְסֹחַ יִהְיֶה
 תוֹעֲבֹת יִהְיֶה מִחֲשָׁבוֹת רָע

וְסֹחַ
 וְכִתְבָּה
 וְלֵב פֶּסֶק
 וְתַבְלֹת
 וּמִדְּבָר
 שֶׁנֶּכָּח תוֹכְחָתוֹ
 אֵף כִּי לַבּוֹת קֶסֶם
 אֵל חֲכָמִים לֹא יִשְׁכַּח
 וְלַעֲבֹת לֵב דּוֹחַ נִכְחָד
 וְשֶׁבִסִּילִים יִרְעֶה אֹלֶת
 וְטוֹב לֵב מִשְׁתָּה וְתַמְיֹד
 מִצְּוֹעֵר רַב וְמִהוֹמָה בֶּן
 מִשּׁוֹר אֲבוֹת וְשִׁנְאָה בֶּן
 וְאֲדָרָה אֲפִים יִשְׁקִיט רִיב
 וְאֲדָרָה יִשְׁרִים סִלְלָה
 וְכִסִּיל אֲדָרָה בּוֹחָה אֲמֹן
 וְאִישׁ תְּבוּנָה יִשְׁרֵי לֵב
 וְכִרְבִּי יוֹעֲצִים ... תִּקְוָם
 וְדָרִי בַּעֲתוֹ מִה טוֹב
 לְמַעַן סוֹד מִשְׁאֹל מִטָּה
 וְיִעֲזֹר גָּבֹל אֶלְמִנָּה
 וְטֹהָרִים אֲמִרָה נֶעֱמֵם

לבת דוד
 ייסור מיעב

ואהב דק ומרדף ודבר ייטיב בדמ ייעב טיב אל אכיל שפח קדמ ייגדה גאיש חמק רחב
 נפש איש אף ובה

וְשָׁמַע מִמֶּנּוּ יְהוָה
 וְכִי רָשָׁעִים יִבְעֵר רָעוֹת
 וְתִפְלֹת עֲלֵי יָדָיו יִשְׁמַע
 שְׁמוּעָה טוֹבָה תִּשְׁמָעוּ
 בְּקֹדֶב חֲכָמִים תִּלְוֶן
 וְשׁוֹמְעֵי תוֹכַחַת קוֹנֵה לֵב
 וְלִפְנֵי צָדִיק עֲנוּה
 וּמִיָּהוּה מַעֲנֶה לְשׁוֹן
 וְתִכֵּן רוּחוֹת יְהוָה
 וַיִּבֶן מַחֲשָׁבוֹתָיו
 וְגַם רָשָׁע לְיוֹם רָעוֹ
 יָד לֹדֶד לֹא יִצָּקָה
 וּלְיִרְאָת יְהוָה טוֹר מִדַּע
 גַּם אֵיבָיו יִשְׁלַם אֹתוֹ
 מִרֵּב תִּבְלֹאוֹת כֹּל מִשְׁפָּט
 וַיְהוּה יִכֹּס עֲצָמוֹ
 בְּמִשְׁפָּט לֹא יִמְעַל בּוֹ
 מַעֲשָׂיו כֹּל אֲבָעֵי כֶסֶף
 כִּי בִעְרִיקָה יִפּוֹן סֶלָה
 יִצָּר יִשְׂרָאֵל יְהוָה
 וְאִישׁ חֲכָם יִכְפָּרְנוּ
 וְרָעוֹן כֶּעָב מִלְּקוֹשׁ
 וְקוֹנֵה בִיטָה נִצָּחַר מִכֶּסֶף

וְשָׁמַע מִמֶּנּוּ יְהוָה
 וְכִי רָשָׁעִים יִבְעֵר רָעוֹת
 וְתִפְלֹת עֲלֵי יָדָיו יִשְׁמַע
 שְׁמוּעָה טוֹבָה תִּשְׁמָעוּ
 בְּקֹדֶב חֲכָמִים תִּלְוֶן
 וְשׁוֹמְעֵי תוֹכַחַת קוֹנֵה לֵב
 וְלִפְנֵי צָדִיק עֲנוּה
 וּמִיָּהוּה מַעֲנֶה לְשׁוֹן
 וְתִכֵּן רוּחוֹת יְהוָה
 וַיִּבֶן מַחֲשָׁבוֹתָיו
 וְגַם רָשָׁע לְיוֹם רָעוֹ
 יָד לֹדֶד לֹא יִצָּקָה
 וּלְיִרְאָת יְהוָה טוֹר מִדַּע
 גַּם אֵיבָיו יִשְׁלַם אֹתוֹ
 מִרֵּב תִּבְלֹאוֹת כֹּל מִשְׁפָּט
 וַיְהוּה יִכֹּס עֲצָמוֹ
 בְּמִשְׁפָּט לֹא יִמְעַל בּוֹ
 מַעֲשָׂיו כֹּל אֲבָעֵי כֶסֶף
 כִּי בִעְרִיקָה יִפּוֹן סֶלָה
 יִצָּר יִשְׂרָאֵל יְהוָה
 וְאִישׁ חֲכָם יִכְפָּרְנוּ
 וְרָעוֹן כֶּעָב מִלְּקוֹשׁ
 וְקוֹנֵה בִיטָה נִצָּחַר מִכֶּסֶף

וְשָׁמַע מִמֶּנּוּ יְהוָה וְכִי רָשָׁעִים יִבְעֵר רָעוֹת וְתִפְלֹת עֲלֵי יָדָיו יִשְׁמַע שְׁמוּעָה טוֹבָה תִּשְׁמָעוּ בְּקֹדֶב חֲכָמִים תִּלְוֶן וְשׁוֹמְעֵי תוֹכַחַת קוֹנֵה לֵב וְלִפְנֵי צָדִיק עֲנוּה וּמִיָּהוּה מַעֲנֶה לְשׁוֹן וְתִכֵּן רוּחוֹת יְהוָה וַיִּבֶן מַחֲשָׁבוֹתָיו וְגַם רָשָׁע לְיוֹם רָעוֹ יָד לֹדֶד לֹא יִצָּקָה וּלְיִרְאָת יְהוָה טוֹר מִדַּע גַּם אֵיבָיו יִשְׁלַם אֹתוֹ מִרֵּב תִּבְלֹאוֹת כֹּל מִשְׁפָּט וַיְהוּה יִכֹּס עֲצָמוֹ בְּמִשְׁפָּט לֹא יִמְעַל בּוֹ מַעֲשָׂיו כֹּל אֲבָעֵי כֶסֶף כִּי בִעְרִיקָה יִפּוֹן סֶלָה יִצָּר יִשְׂרָאֵל יְהוָה וְאִישׁ חֲכָם יִכְפָּרְנוּ וְרָעוֹן כֶּעָב מִלְּקוֹשׁ וְקוֹנֵה בִיטָה נִצָּחַר מִכֶּסֶף

מש

מסלת ישרה סל מרע
 ולפניו צד צדון
 טוב שאל רוח את ענינם
 משכיל על דבר ימצא טוב
 לחכם לב יקרא נכון
 מקור חיים שכל בעליו
 לב חכם ישכיל פיהו
 עוף דבש אמרו נעים
 יש דרך ישר לפני אדם
 נפש עמל עמלה לו
 איש בלעל כוח רעה
 איש תהפכות ישלח מליו
 איש חכם יפתה רעתו
 ענה עינו לחשב תהפכות
 עזרת תפארת שיבה
 טוב ארך אפים מעבור
 בחסד וטל את הגורל
 טוב פת חרבה ושלום כח
 עבד משכיל ימסל בצון מבוש
 מעדן לנסף וכור לחוב
 מדע מקשיב על שפת און
 לעג לרש חזק עשהו
 עטרת זקנים כע בצעם

וזהו
 ד ש

ס
 ז

ובושה ב
 ומתק שטת
 ומוסר און
 ועל שפתינו
 מתוק לנפש ומו
 ואחרונה דרבי
 כי אכף עליו פחד
 ועל שפתינו פאש צרבת
 ונרצו מפרוץ אלוף
 והוליו בדרך לא טוב
 קרץ שפתינו בלה רעה
 בדרך עדיקה תמיצא
 ומשל ברוחו מלכד עיר
 ומיהוה כל משפטו
 מבית מלא זבחיו ריב
 וברוך אחים יחלק נחלה
 וזבח לבות יהוה
 שחקר מזין על לשון הוות
 שמה לאור לא ימקה
 ותפארת בצעם אבותם

וזהו בספר יחזקאל חזק עמל עמל חלמה יתן במלאוה נפש יר ון ושטא דייא
 הריהו יא יד ראה חיים כרה דק רעה שחל הורכחם מרע כחל וסורחי כוספין דאם חכי

לך נח

יְקָרָה

[illegible]

השם נשאל שאלה: האם יש להשתמש במונח "השם" או "השם"?

אֶל־מַחְרֵי־שׁ חֹכֶם יִשְׁעֵב
 חֲמֹה־יִבְקֹשׁ נִפְרָד
 לֹא יִחְפֹּץ כְּסִיל בְּתַבְתֹּה
 בָּקָא יִשְׁעֵב בְּאֶגֶס בּוֹז
 מִיֵּם עַמְמִיקִים וְדַרְיֹפִי אִישׁ
 מִצִּנּוֹת פִּנֵּי רִשְׁעֵי לֹא טוֹב
 שְׁפָתָיו כְּסִיל יִבְאֹן בְּרִיב
 פִּי כְּסִיל מַחְתֶּה לוֹ
 דַּבְרֵי נִדְגָן כְּמֹת־לֵה־מִים
 גַּם מִתְרַפֵּה בְּמִלְאֲבֹת
 מִגִּדֵּל עֵץ שֶׁם יִהְיֶה
 הַיּוֹן עֶשֶׂר קִרְיֹת עֵץ
 לִפְנֵי שֶׁבֶר יִצְבֶּה לִבֵּי אִישׁ
 מִשִּׁיב דָּבָר בְּטָדִם יִשְׁמַע
 רוּחַ אִישׁ וְכָל־כֵּל מַחְלֵהוּ
 לִבִּי נִבּוֹן יִקְטֹה דִּיעַת
 הֵן אֲדִים יִדְחִיב לוֹ
 יִדְרִיק הָרֵאשִׁון בְּרִיבֹן
 מִדִּינִים יִשְׁבִּית הַגִּדֵּל
 אִחַ נִפְשֵׁעַ מִקְדִּיֹת עֵץ
 מִפְרִי־פִי אִישׁ תִּשְׁבַּע בְּטָנוֹ

צִנִּי
 בִּי אֵת הַיּוֹן
 וְעַם קִי
 נָחַל נִבְעֵי מִקְוֵה
 לַהֲטֹת עֲדִיֹן
 וְפִי לַמַּחְלָמוֹת
 וְשְׁפָתַי מִזֶּקֶשׁ נִפְשֵׁעַ
 וְהֵם מִדְּוִי חֲדָדִי בְּטָדִם
 אִחַ הוּא לִבְעַל מִשְׁחִית
 בּוֹ יִרְוֹץ מִדִּיֹן וְנִשְׁגָּב
 וְכַחֲמוֹהֵם נִשְׁגָּבֶה בְּמִשְׁכַּחֲתֵי
 וְלִפְנֵי בְּבוֹד עֵנוֹ
 אֹלֶת־הָיָא לוֹ וְכִלְמֶה
 רוּחַ נִבְאֵה מִי יִשְׁאֲנֶה
 וְאִין חֲכָמִים תִּבְקֹשׁ דִּיעַת
 וְלִפְנֵי גִלִּים יִעֲחֹנוּ
 יִבְאֵר עֵהוּ וְחֲקִדּוֹ
 וְבִין עֲצוּמִים יִפְרִיחַ
 וּמִדִּינִים כְּבָרִיחַ אֲדִמִּין
 תִּבְוֹאת שְׁפָתַי יִשְׁבַּע

[illegible]

לא נאווה לבסיל תעשג
שכל אלם האריך אפ
סדם ככר יעקב מלך
הות לאצון פקול
פית והון נחלת אבות
עלה תפיל תהיה
שכל ביעור ענין נפשו
כלה יתה ונגד
לך ב

וְהָיָה כִּי יִשְׁבַּע לַחַיִּים
 וְהָיָה לֹא אֵי יִתְהַלֵּל
 וְכָל־יִקְרַ שְׁפָתַי חֵסֶד
 וְכַעַד עֲרִיבָה חֲבִלָּה
 וְאַחֲרֵי יִמְלֹא פִיהוּ חֶסֶד
 וְכִתְּחַבְּלוֹת עֲשֶׂה מִלְחָמָה
 וְלִפְתָּה שְׁפָתַי לֹא תִתְּעַר
 יִדְעֵךְ נָרוּ בְּאֵי שׁוֹן חֶסֶד
 וְאַחֲרֵי־תָה לֹא תִבְדֹּק
 קוֹה לִיהוָה וְיִשַׁע לֶךְ
 וּמִאֲחֻזֵּי מִרְמָה לֹא טוֹב
 וְאֵלִים מִהֲיִבִּין דָּרְכָם
 וְאַחֲרֵי נְדָרִים לִפְקֹד
 וְיִשָּׁב עַל־הַסָּאוֹן
 חֶפֶץ כֹּל חֲדָד בְּסֹחַ
 נִסְעָךְ בְּחֶסֶד פֶּסֶח
 וְהָיָה זֶקֶנִים שִׂיחָה
 וּמִכּוֹת חֲדָדִי בָּטָן
 עַל כָּל אֲשֶׁר יִחַפֵּץ יִסָּח
 וְהָיָה לְבוֹת יִחוּח
 נִסְחָר לִיהוָה מִכָּל
 עַיִן רִשְׁעִים חֶסֶד אֱלֹהִים
 וְלֹא־אֵין אֵין לִשְׁחָר

וְהָיָה כִּי יִשְׁבַּע לַחַיִּים
 וְהָיָה לֹא אֵי יִתְהַלֵּל
 וְכָל־יִקְרַ שְׁפָתַי חֵסֶד
 וְכַעַד עֲרִיבָה חֲבִלָּה
 וְאַחֲרֵי יִמְלֹא פִיהוּ חֶסֶד
 וְכִתְּחַבְּלוֹת עֲשֶׂה מִלְחָמָה
 וְלִפְתָּה שְׁפָתַי לֹא תִתְּעַר
 יִדְעֵךְ נָרוּ בְּאֵי שׁוֹן חֶסֶד
 וְאַחֲרֵי־תָה לֹא תִבְדֹּק
 קוֹה לִיהוָה וְיִשַׁע לֶךְ
 וּמִאֲחֻזֵּי מִרְמָה לֹא טוֹב
 וְאֵלִים מִהֲיִבִּין דָּרְכָם
 וְאַחֲרֵי נְדָרִים לִפְקֹד
 וְיִשָּׁב עַל־הַסָּאוֹן
 חֶפֶץ כֹּל חֲדָד בְּסֹחַ
 נִסְעָךְ בְּחֶסֶד פֶּסֶח
 וְהָיָה זֶקֶנִים שִׂיחָה
 וּמִכּוֹת חֲדָדִי בָּטָן
 עַל כָּל אֲשֶׁר יִחַפֵּץ יִסָּח
 וְהָיָה לְבוֹת יִחוּח
 נִסְחָר לִיהוָה מִכָּל
 עַיִן רִשְׁעִים חֶסֶד אֱלֹהִים
 וְלֹא־אֵין אֵין לִשְׁחָר

וְהָיָה
 כִּי יִשְׁבַּע

וְהָיָה כִּי יִשְׁבַּע לַחַיִּים וְהָיָה לֹא אֵי יִתְהַלֵּל וְכָל־יִקְרַ שְׁפָתַי חֵסֶד וְכַעַד עֲרִיבָה חֲבִלָּה וְאַחֲרֵי יִמְלֹא פִיהוּ חֶסֶד וְכִתְּחַבְּלוֹת עֲשֶׂה מִלְחָמָה וְלִפְתָּה שְׁפָתַי לֹא תִתְּעַר יִדְעֵךְ נָרוּ בְּאֵי שׁוֹן חֶסֶד וְאַחֲרֵי־תָה לֹא תִבְדֹּק קוֹה לִיהוָה וְיִשַׁע לֶךְ וּמִאֲחֻזֵּי מִרְמָה לֹא טוֹב וְאֵלִים מִהֲיִבִּין דָּרְכָם וְאַחֲרֵי נְדָרִים לִפְקֹד וְיִשָּׁב עַל־הַסָּאוֹן חֶפֶץ כֹּל חֲדָד בְּסֹחַ נִסְעָךְ בְּחֶסֶד פֶּסֶח וְהָיָה זֶקֶנִים שִׂיחָה וּמִכּוֹת חֲדָדִי בָּטָן עַל כָּל אֲשֶׁר יִחַפֵּץ יִסָּח וְהָיָה לְבוֹת יִחוּח נִסְחָר לִיהוָה מִכָּל עַיִן רִשְׁעִים חֶסֶד אֱלֹהִים וְלֹא־אֵין אֵין לִשְׁחָר

וְלֹא־עָרֹת בְּלִשָּׁח שָׁקָה
 וְרָשָׁעִים יִגְדֹּם
 הַכִּכְפֹּךְ דֶּרֶךְ אִישׁ וְגֵר
 בָּוֶד עַל פִּנְתֵּי גֶגֶז
 בַּיָּד אֲחֻתָּה רָעָה
 בַּעֲנֹשׁ לֶךְ יַחֲכֹם פְּתִי
 בְּשִׁכְלֵי עֲדִיק לְבֵית רָשָׁע
 אֲטֹם אֲזִינוֹ מִדַּעֲקָתָהּ דָּל
 מִתֵּן בְּסֹתֵר יִפְהֶה אֶף
 שִׁשְׁחָה לַעֲדִיק פְּשׁוֹת מִשְׁפָּט
 אֲרֹם תּוֹעֵה מִדֶּרֶךְ הַשִּׁכְלֵי
 הִישׁ מַחֲסוֹר אֲהַב שְׂמִיחָה
 בֶּרֶךְ לַעֲדִיק רָשָׁע
 שׁוֹת שֶׁבֶת בְּאַרְץ מִדְבָּר
 אֲחִיר נַחֲמֵד וְשִׁמְזֵן בְּנוֹה חֲכָם
 רֶדֶף עֲדִיקָהּ וְחֶסֶד
 עֵד גִּבֹּרָה עֲלֶיהָ חֲכָם
 שִׂמְחָה כִּין וְלִשְׁוֹת
 וְדִי יִחַד לֶךְ יִשְׁכַּח
 תִּדְאָה לְבֵר תִּמְיִיתָנוּ
 כִּי חֵיוֹת חַיִּים אִוֶּה וְאִוֶּה
 וְהָיָה רָשָׁעִים תּוֹעֵבָה
 כִּי בִכּוֹת יִשְׁכַּח

הַסֵּד
 בִּימָאע
 וְדִי
 מִאֲשֶׁת מִדֹּזָנִים
 לֹא יִחַן בְּעֵינֶיהָ
 וְכֹה שְׂכַל לַחֲכָם יִקַּח
 מִסֵּלֶף רָשָׁעִים
 גַּם הוּא יִקְרָא וְלֹא יַעֲנֶה
 וְשֹׁחַד בְּחֹק חֲמָה עֲשֵׂה
 וּמִחֻתָּה לִפְעֵלֵי אֱוֹן
 בְּקֹהֶל רַפְּאִים יִנּוּחַ
 אֲהַב יִין וְשִׁמְזֵן לֹא יַעֲשִׂיר
 וְתַחַת יִשְׂרָיִם בּוֹגֵד
 מִאֲשֶׁת מִדֹּזָנִים וְכַעַס
 וְכִסּוּל אֲדָם יִבְלַעֲנוּ
 יִמְעָא חַיִּים עֲדִיקָהּ וְכִבּוֹד
 וְיִרְדֵּי עֲדִיקָהּ טַחָה^{חֲכָם}
 שִׁמְרֵי מִעֲדוֹת נִפְשׁוֹ
 עוֹשֶׂה בַּעֲלֵדָתָהּ דִּדּוֹן
 כִּי מִאֲטֵי יִדּוֹן לַעֲשׂוֹת
 אֲעֲדִיק יִתֵּן וְלֹא יִחַסֵּד
 אֶף כִּי בִימָאע יִבְיָאֵנוּ
 וְאִישׁ שֹׁמֵר לִנְפְשׁוֹ יִדְבַד

כב

וישר הוא יבין דרכיך
ואין עצה לנגד יהוה

וליהוה התשיעה
מכסף ומזהב חן טוב
עשה כלם יהוה
ופתיים עליו ונגעשו
עשר וכבוד וחייה

שומר נפשו ירחק מהם
גם כי יזקין לא יסור ממנו
ועבד ליה לאיש מלוא
ושבנו עבדנו וכלה
כי נתן מלחמו ליה
וישב דין וקלוז
חן שפוטיו רעהו מלך
ויסלף דברי בוגר
בתוך רחבות ארעו
ועום יהוה יפול שם
שבט מחסר ירחיקנה ממנו
נתן לעשיר אך למחסור
ולבן גשית לא יעט
יפוט יחדיו על שפוטין
הודיעתך היום אף אתה

הבונה

מחום מלחמה
ממעשר רב
ודש נפגשו
ראתה רעה ויסתתר
ב ענה יראת יהוה
מ פחים בדרך עקש
לנער על פי דרכו
קשר בישות יבגשו
מדע עולה יקשר את
טוב עין הוא יברך
גיש לך ויעץ מלך
אהב כהור לב

עני יהוה נערו יעט
אמר על ארי פחוק
סוחר עמקה פו דלות
אולת קסוהו בלב נער
עשק דל להדבנות לו
הט אים ושאל נש חסמים
כי מנחם נשכרם בבער
להיות בזה מבחרך

לכבוד גיבורים ונשכרם בבער ילכד דין כעל יכל ושכע עכחיו

קל לא נחמתי לך שליחות
לחזור עך קשט אמרי אמת

אל תגזל דל כי דל הוא
יהיה יריב ריבם
אל תסרע אדם בעל אף
מן האף אדחלו
אל תהי צתק עי כף
אם אתה ישר
אל תסג בל שמים

חיות איש כחיר במלאכתו
לפני מלכיו יתעבב בל יתעבב
לפני
כא
ב חשב לחם את מושל
ושמח שפין בלעך
אל תסאן למטעמיו
אל תבע להעשיר

בז ושתה עשה לו נפלים

הש יב אמר

ואל תרבה
וקבע את קבעיהם
ואת איש חמות לא ת
ולקחת מוקש לנפ
בערבים משאות
למה יקח משכבך מתחתך
אשר עשו אבותיך
חיות איש כחיר במלאכתו

כא
בין תבין את אשר לפניך
אם בעל נפש אדם
זהוא לחם פזבים
מבונתך חזל התעף עיך
כנשר ועף השמים

ואל תת אן למשעמיו
אם ושתה יאמר לך לבובל עמך
ושחת דבר יף העדמים
כי יאמר לך מליך
ובשרי תלמים אדמא

אל תלחם את לחם רע עין
בבט ששן בוש שכן הוא
עך אכלת וקן צמח
השן מליך אל ותבין
השן מליך שן

הוא יריב את ריבם אתך
ואינך לאמרו דעת
כי תכנו בשבט לא ימות
ונפשו משאול תציל
ישמח לבו גם את
בדבר שפתוך מישורים
כי אם ביראת יהוה כל היום
ותקוותך לא תכרת
ואשך בדרך לבך
בזללו בשד לבו
וקרעים תלביש נומה
ואל תבז כי יקנה אמך
חכמה ומוסר ובינה
יולד חכם וישמחו בו
ותגל יולדתך
ועיניך דלפי תרענה
ובאר צדד נכריו
ובוגדים באדם תוסיף
למי את למי אביו למי מדרתו למי שיה למי פעעים חנם למי
חבלות עינים למי אחרים על היו לבאים לחקר מסך
אל תרא יין כי יתאדום כי יתן בכוס ענו ותהלך במישורים
אחריתו כעוש ישן וכעפעע יפחש
עניך ירא דרות ולבך ידבר תהפכות

יבן
מוקד
בש תכנו
לבך
נה כל יותי
יקנה לבך בחטאים
אם יש אחרות
מע אתה בע וחכם
אל תהי בסכא יין
כי סבא חולל יורש
שמע לאביו זה ילדך
אמת קנה ואל תמכר
גל יכל אבי עיניך
ישמח אבך ואמך
תנה בע לבך
כי שחזה עמקה וזה
אף היא כחונך תארכ
למי את למי אביו למי מדרתו למי שיה למי פעעים חנם למי
חבלות עינים למי אחרים על היו לבאים לחקר מסך
אל תרא יין כי יתאדום כי יתן בכוס ענו ותהלך במישורים
אחריתו כעוש ישן וכעפעע יפחש
עניך ירא דרות

ויולד חכם ואם ניר ויקנים ואינם ואנחנו דקינות חס וא ברוש מליהא בכמיב :

כד

והיית כשור ביום
 הכוני כל חלוצי הלאמונה
 אל תקנא באנשי רעה
 כי שד יהגה לבם
 בחלמה יבנה בית
 ובדעת חדרים ימלאו
 בגד חכם בעוז
 כי בראייה תעשה לך מלחמה
 דמות לאויל חכמות
 פחשב להרע
 ופח אולת חטאת
 הורפת ציוס ענה
 הלא יקחם לביה
 כי תאמר הן לא ידענו זה
 ונער נפשו הוא ידע
 וכל בעד שפוח

ובכ
 הכוני כל חלוצי הלאמונה
 ואל תתאו להם
 ועמל שפתייהם
 ובתבונה
 כל הון יקר
 ואיש דעת מאמץ
 ונשונה בלב יע
 בשער לא יפתח פיה
 הן בעל מזמות יקר
 ותעבדת לאדם לך
 עד פחלה
 ומטרים להרג אדם תחשוק
 הלא תבן לבית הוא יבין
 והשן לאדם נפיל
 וכל כחך עם חכך

והיה חכמה לנפשו הם כי נאת ויש אדם ית חכמות יאמרו

אל תשדך רבצו
 וסענים ישרו ברעה
 ובפולן אל יל לבך
 וקשיב מעליו אפן

אל תשדך רבצו
 וסענים ישרו ברעה
 ובפולן אל יל לבך
 וקשיב מעליו אפן

L

שקל ותמיד

אל תקנא פריטעים
נר רשעים ידעך
עב שונים אל תתערב
ופיר שניהם מי יודע

לרע
בני ומלך
איהם

גם אלה לחכמים

במשפט בל טוב
יקבחו עמים חעמחו לאמים
זעליהם תבוא ברכת טוב
משיב דברים נכחים
אחד ובעת ביתך
קבחות בשפתין
אשיר עשה לו אשיר לאיש כפמלו
ועל פים אדם חסר לב
וגיד אבנו מרסה
ראיתי לקחתי מוסר
מעט חבק ימים לשכב
ומחסדיך כאיש מגן

רשע עדין אותה
נחמים ינעם
מים ישן
חיוץ מלאכתך ועטלה בשדה לך
על חנם בידך
אשר עשה לו אשיר לאיש כפמלו
על שדל אשיר עשה לו
חוסר עשה בשנים כמו פניו חרלים
באחיה אשיר שית לב
מעט שנות מעט תחממות
ובא מעלה לך ראשך

גם אלה משלי שלמה

חזקיה מלך יהודה
וכד מלכים חקר דבר
ולב מלכים אין חקר
וינא לערף בלי
ויכון בעדיך כסא

אשר העניקו
כל מלכים חסות זבד
שנים לדור וארץ לעמק
הגו פנים מכסף
הגורשע לפני מלך

ומלך גדד ירא את יי ריהן כ תן שנים בדרוש לעם שנים וכלים נכ'ים חזקיה כול משן

אל תתהדר לפני מלך

כי טוב אמר לך עלה חנה מה שפילך לפני נריב

אל תעא לרוב מהר פן מה תעשה באחריתה בה

ריבך ריב את רעך

פן יחסוך שמע

דזשן

תפוחו זהב במשפיות דסך

נים זהב וחלו כתם

וסור אחר

וזבתך לא

דבר דבר על א

מוכח חכם על אק

כעט שלג ביום קעיר עיר נאמן לשלחו וגפש אדניו

נשיאים ורוח וגשם אין

בהרך אפיו יפתה קענו

דבש מעאת אכל דרך

הקר רגל מבית רעך

מפיץ וחבר נחץ שטן

שן רעה ורגל מועדת

בסרה בגר ביום קרה חמץ ער נתר

איש מתהלל במתות שקר

ולשון רפה תשבר גרם

פן תשבעט והקאתו

פן ישבעך ושנאך

איש ענה ברעהו ער שקר

מבטח בוגד ביום עזה

ושר בשמים על לבדע

אם רעב שנהך האכלהו לחם

פיגחלים אתה חתה

רוח עפון תחולל גשם

טוב שבת על פת דג

ם קרים על נפש עיפה

מעון נפש ומקור משחת

ואם עמא השקהו מים

גל ראשו ויהוה ישלם לך

אפנים נועמים לשון סתר

מחשבת מדינות וזכות חצר

ושמועה טובה מאדך מהחן

עדיק ממו לפני רשע

אכל

דבר דבר דן חסד או עו דק חסד רעבב דן חסד רעה היא שן רעה

וְחָקַר בְּבִדָּם כְּבוֹד
אִישׁ אִין מַעֲנֶה לְרוּחוֹ
כֵּן לֹא נִאֲוֶה לְפָסִיל כְּבוֹד
כֵּן קָלִיל חֲנֻם לֹא תִבָּא
וְשָׁבַט לְגֹו כְּסִילִים
פֶּן יִהְיֶה חֶכֶם בְּעֵינָיו
שֶׁלֹּחַ דְּבָרוֹס בִּיד כְּסִיל
וּמִשָּׁל בְּפִי כְּסִילִים
כֵּן נוֹתֵן לְפָסִיל כְּבוֹד
וּמִשָּׁל בְּפִי כְּסִילִים
וְשֹׁכֵד כְּסִיל וְשֹׁכֵד עֲבָדִים
כְּסִיל שׁוֹנֶה בְּאוֹלָתוֹ
תִּקְוָה לְכָסִיל מִמֶּנּוּ
אִדִּי בִין הִרְהָבוֹת
וְעָעַל עַל מִטָּתוֹ
נִלְאָה לֵה שִׁיבָה אֶל פִּיו
מִשָּׁבַע מִשִּׁיבֵי טַעַם
עֲבָד מִתְעַבֵּר עַל רִיב לֹא לוֹ
יָקִים חֲעִיִּם וּמֹוֹת
וְאִמֵּר הִלֵּא מִשְׁחָק אֲנִי
וְבִאִין רִגְזִי יִשְׁתַּחֲבֹד
וְאִישׁ מִדּוֹנִים לְחִרְחָר רִיב
וְהֵם יִרְדּוּ חֲדָדִיו בְּטָן

עֵינָיו כֵּן
כְּסִילִים

מִדִּינָם

וְחָקַר בְּבִדָּם כְּבוֹד
אִישׁ אִין מַעֲנֶה לְרוּחוֹ
כֵּן לֹא נִאֲוֶה לְפָסִיל כְּבוֹד
כֵּן קָלִיל חֲנֻם לֹא תִבָּא
וְשָׁבַט לְגֹו כְּסִילִים
פֶּן יִהְיֶה חֶכֶם בְּעֵינָיו
שֶׁלֹּחַ דְּבָרוֹס בִּיד כְּסִיל
וּמִשָּׁל בְּפִי כְּסִילִים
כֵּן נוֹתֵן לְפָסִיל כְּבוֹד
וּמִשָּׁל בְּפִי כְּסִילִים
וְשֹׁכֵד כְּסִיל וְשֹׁכֵד עֲבָדִים
כְּסִיל שׁוֹנֶה בְּאוֹלָתוֹ
תִּקְוָה לְכָסִיל מִמֶּנּוּ
אִדִּי בִין הִרְהָבוֹת
וְעָעַל עַל מִטָּתוֹ
נִלְאָה לֵה שִׁיבָה אֶל פִּיו
מִשָּׁבַע מִשִּׁיבֵי טַעַם
עֲבָד מִתְעַבֵּר עַל רִיב לֹא לוֹ
יָקִים חֲעִיִּם וּמֹוֹת
וְאִמֵּר הִלֵּא מִשְׁחָק אֲנִי
וְבִאִין רִגְזִי יִשְׁתַּחֲבֹד
וְאִישׁ מִדּוֹנִים לְחִרְחָר רִיב
וְהֵם יִרְדּוּ חֲדָדִיו בְּטָן

מִלֵּל מִיִּדְּקָטָל וְשֹׁכֵד הַיֵּן בְּדָק וְחֵס

שְׁמִי עַל חֶרֶשׁ
 בְּשִׁמְךָ יִכְרֹךְ שׁוֹנֵא
 קוֹלוֹ אֵל תִּתְּמֶנּוּ
 שְׁנֵאָה בְּמִשְׁאוֹ
 שְׁחַת בַּח יִפּוֹל
 שִׁקָּר יִשְׁנֵא דִבְרִין
 תִּהְיֶה לָּל בְּיוֹם מִחָר
 דְּוֹלָא פִּיךָ
 כְּכֹחַ וְנִטְלָה הַחֹל
 אֲכִירִיּוֹת חֲמָה וְשִׁטָּף אֶף
 נֹכַח הַנּוֹכַחַת מִגְלָה
 נִחְמָנִים פָּעֵעוּ אֹהֶב
 נֶפֶשׁ סִבְעָה תִּבּוֹס נֶפֶשׁ
 בַּעֲפֹר נִוְדָדָת מִן קִטָּה
 שִׁמְז וְקִטְרֵת יִשְׁמַח לֵב
 יִשְׁמַח וְרַעֲיָה אֲבוֹךְ אֵל הַעֲשֵׂה וּבִית אֲחִיךָ אֵל תִּבְרָא בְּיוֹם אֲחִיךָ
 טוֹב שְׁבוֹן קְרוֹב מֵאֵח רַחוּק חֲכָם בֵּן וְשִׁמְחָה לְבִי וְאִשׁוּבָה חֶרֶף וְדָבָר
 בְּיוֹם רֵאָה רַעֲיָה נִסְתָּר
 קַח בְּגָדוֹ בִּי עֵרֵב יָרֵךְ
 מִצִּדֵּךְ רַעֲיָה בְּקוֹל גְּדִיל בְּמִקְדָּה הַשְׂכִּים
 דִּלֵּךְ טוֹרֵךְ בְּיוֹם כְּגִירֵךְ
 עֲפֹנָה עֲפֹן רֵחַ
 בְּדִל בְּגִדֵּי יִחַד

שְׁמִי עַל חֶרֶשׁ
 וּבִקְרֹב
 בִּי שְׁבָע תוֹשֵׁב
 תִּגְלָה רַעֲיָה
 וְגִלָּל אֲבוֹת אֲבוֹת
 וְפָה חֶלֶק יַעֲשֶׂה
 בִּי לֹא תִדַּע מִהָיָה
 נִכְרִי וְאֵל שְׁפֹתֶיךָ
 וְכַעַס אֲנוּל כְּבֹד מִשְׁנֵה
 אֲמִי יַעֲמֹד לִפְנֵי קִנְיָה
 מִיָּשׁוּ מִיָּהֳבָה מִסְתַּדֵּד
 אֲנַעֲרִירֹת נְשִׁיקוֹת שׁוֹנֵא
 וְנֶפֶשׁ רַעֲבָה כָּל מֵד מִתְּרוֹק
 כֵּן אוֹשׁ נִוְדָד מִמְּקוֹמוֹ
 וּמִתְּקֵן רַעֲיָה מַעֲשֵׂת נֶפֶשׁ
 וּבִית אֲחִיךָ אֵל תִּבְרָא בְּיוֹם אֲחִיךָ
 פֶּתִיאִים עֲצָרוּ נַעֲנֵשׁוּ
 וְבַעַד נִכְרִיָּה חֲבִלָּהּ
 קָלִילָה תַחֲשִׁבֶלָּהּ
 וְאִשְׁתֵּי מִדּוֹנִים נִשְׁתַּוָּה
 וְשִׁמְז יִמְנֹן יִקְרָא
 וְאוֹשׁ יִחַד פֶּתִי רַעֲיָה

דבר ה' אל עמו
 יום ד' נשיקות בנשיקות עיר

ושמר ארצו יצחק
 כן לצ האדם לאדם
 האדם לא תשבענה
 ואיש לפי מהלכו
 בתוך הריפות בעלי לא

שבעה ו
יהי
ל במלכות

שית לבך לעדרים
וּאִם צֹרֶה לְדֹרֶה דֹּרֶה
וְנִאֲסַפּוּ עֲשָׂבוֹת הָרִים
וּמִחִיר שִׁיָּה עֲתוּדִים
וְחַיִּים לְנַעֲרֹתֶיךָ

וְעוֹיֵדִים כְּכַפִּיר יִבְטַח : כ
וּבְאֵדִים מִבִּזּוֹ יִדְעֵנָה יֵאָרֵךְ :
מִטֹּר סַחָף וְאֵין לָחֶם :
וּשְׁמֵרֵי תוֹרָה יִתְגַּדְּלוּ
וּמִבְּקֵשׁ יִהְיֶה יִצְנֵנו כָּל :

מעקש דררים וזחא עשיר: ^{מם מעקש}
 ורעה זגלום יכלום אביו: ^{מעקש גון}
 לחונן דלים וקבענו: ^{דק רים}

גם תפלתו תועבה :
 וְלֹא אֶמְצֵא חַסִּידִים יִנְהַל טוֹב : בְּשִׁחוּתוֹ

וְהָאֵל מִבְּנוֹן וְהַקָּדוֹשׁ יְיָ וְהַקָּדוֹשׁ יְיָ :

בפני עמך

אברהם חיים

וְזָרְחָה וְשָׂרָה

על בוסתן

צִיּוֹם לֶחֶם מֶזֶה לֶחֶם בִּיתָךְ

ᠮᠤᠨᠤᠯᠤᠰ

אֶרֶץ רַבִּים שָׂדֵיךָ

၁၂၇၇ ခုနှစ်

ה'תש"ח

မံၤပဲၣ်န့ၢ်တုၤ

ה'תש"ח

מחל תורה בן מבין

חוט בנשר וצחלבית

אין פאשעס חורף

1954年12月15日

הנהגתו של משה

והיה זה המעשה אשר עשה לו ה' וזהו
שם המעשה אשר עשה לו ה'

בשר עדיקים רבה תפארת
סכסכה פשעיו לא יעלוה
אשרי אדם מפחד תמיד
אורי נהם ורוב שוקק
נצל חסד תכונות ורוב מעשקות
אדם עשק ברם נפש
הולך תמים יושע
עבד אדמוני יטבע לחם
איש אמונות רב ברכות
הכר פנים לא טוב
נבדל להון איש דע עון
מוכח אדם אחרי חן ימצא
גחל אביו ואמו ואמר אין פשע
רחב נפש יגדל מדון
בופח בלבו הוא כסול
טוען לרש אין מחסור
ביום רשעים יסתור אדם
איש ת בחות מקשה ערך
בדלות עדיקים ושמח העם
איש אהב חכמה ישמח אביו
סלשפט ימור ארץ
אם מחלוק על רשע
גשם איש דמיון ש

ובשר עדיקים רבה תפארת
אמור
ומק
מוש
שנאו בע
עד בר ינוס א
ונעקש ורבים יפות
אמר דף דקים ישבע
ואץ להעשור לא
ועל פת לחם יפטר
ולא ידע כי חסר יבא
ממחלוק לשון
חבד הוא לאיש משחית
ובטח על יהוה ילשו
והולך בחכמה הוא ימלט
ומעלים עיניו רב מאורות
ובאבדם ירבו עדיקים
פתע ישבד ואין מדפא
וכמשל רשע ואנח עם
ורעה יונות לאבד הון
ואיש תרומות ירפנד
רשת פורש על פעמיו
ועדיק ירון ושמח

בשר עדיקים רבה תפארת
סכסכה פשעיו לא יעלוה
אשרי אדם מפחד תמיד
אורי נהם ורוב שוקק
נצל חסד תכונות ורוב מעשקות
אדם עשק ברם נפש
הולך תמים יושע
עבד אדמוני יטבע לחם
איש אמונות רב ברכות
הכר פנים לא טוב
נבדל להון איש דע עון
מוכח אדם אחרי חן ימצא
גחל אביו ואמו ואמר אין פשע
רחב נפש יגדל מדון
בופח בלבו הוא כסול
טוען לרש אין מחסור
ביום רשעים יסתור אדם
איש ת בחות מקשה ערך
בדלות עדיקים ושמח העם
איש אהב חכמה ישמח אביו
סלשפט ימור ארץ
אם מחלוק על רשע
גשם איש דמיון ש

רשע לא יבין דעת
 וחכמים שיבו אף
 ורגז וזעזוע ואין נחת
 וישרים יבקשו נפשו
 וחכם באחור ישכח
 כל משדותיו רשעים
 מאור עינו שניהם יהיה
 כסאן לעד יפון
 תער משלה מביש אמו
 ועדיקים במפלתם יראו
 ויתנו מעדנים לנפשך

דפס

ושמר תורה אטדהו
 כי יבין ואין מענה
 תקוה לצמיל ממע
 ואחריתו יהיה מענ
 ובעל חמה רב פשע
 ושפל רוח יתמך בבור
 אלה ישמע ולא יגיד
 ובוטח בחוה ישג
 ומיהוה משפט אוש
 ותעבת משע ישד ודך

יש אנו

כמה דבר שקר
 תכלים נפשו
 באמת דלום
 תוצאות יתן חכמה
 תרשעים ירבה פשע
 בן וינחך

אין חיות יפרע עם
 בורים לא יסר עפר
 אש אף בלבריו
 יפוק קנעו עדרו
 אף יגדה מדון
 אדם תשפולנו
 אף יגבה שונא נפשו
 חידת אדם יתקומש
 רבים מבקשונם בל
 תעבות עדיקים א

הענין כי רשעים כמנהג הטובים קיימים תרומות באלה ואלה חסידים

משלי

דברי אגור פן יקא המשא נאם הגבר
 כי בער אנכי מאיש
 ולא למדת חלמה
 מי עלה שמים וירד מי אסף רוח בחפנץ
 מי הקים בלאפסי ארץ
 כל אמרת אלוה ערופה
 אל תוסף על דבריו
 מה שמיו אמה שם
 מצן הוא לך
 פן יוכיח בך וי

שמים שאלתי מאתך
 שוא ודבר כיב הדחק ממני רש ועשר אל ותנו לו הטרופני
 פן אשבע וכח שתי
 ופה אורש וגנתי
 אל תמנע ממני בטורם
 ואמרתני מי יהיה
 ותפשתני שם אלהי

פן יקלך ואשבת
 ואות אבן לא יברך
 ומעצותי לא רחץ
 ועפעפון ינשאו
 ומאכלות מתלעתין
 ואביונים מאזים

שלוש הנח לא תשתבעה
 שאול ועער רחם
 ואשלת אמרה הון

אל תלשן עבדך אל אדוני
 דוד אביו יקלל
 דור טהור בעניו
 דוד מה דמו עינו
 דוד חרבות שניו
 לאכל עניים מארץ

לעלוקה שתי בנות הבהב
 ארבע לא אמרו הון
 ארץ לא שבעה מים

ותחל גדד וטל נאם הגבר שנתבן איתחל כיוון בדק פרעה פן אשבע אור הכר תורש משל דוד
 ויחל ללחם שבת לאמר תב הנה ברשע שש שואש

והכז יקדח את
ויאכירה בע נשר

וארבע לא ירענים

דרך נחש עליו עור

ודרך צד בעלמה

מנאפת אלה ומחזקה פיה ואמרה לא פעלתי און

וזאת ארבע לא תוכל שאת

ונצל כי יסבע לחם

ושפוח כי תירש גברתה

והמה חכמים מחכמים

ויבטו בקיץ לחם

וישימו בשלע בותה

ויצא חעץ בל

והוא צה יכלו בל

וארבעה מיטבי לכת

זלא ישוב מפני כל

ומלך אלקים עמו

דאם ימות יר לפה פומץ

וביץ אפים יצא רוב

והמה חכמים מחכמים

ויבטו בקיץ לחם

וישימו בשלע בותה

ויצא חעץ בל

והוא צה יכלו בל

וארבעה מיטבי לכת

זלא ישוב מפני כל

ומלך אלקים עמו

דאם ימות יר לפה פומץ

וביץ אפים יצא רוב

ויבטו בקיץ לחם וישימו בשלע בותה ויצא חעץ בל והוא צה יכלו בל וארבעה מיטבי לכת זלא ישוב מפני כל ומלך אלקים עמו דאם ימות יר לפה פומץ וביץ אפים יצא רוב

מנא

דברי למא אל מלך
מה ברי ומה בר בטע
אל תתן למשום חולך
אל למלכים למואל אל למלכים שרת יין
פן ושתה וישכח מחקך
תנו שכר לאובד
ישתה וישכח רישו

פתח פין לאדם
פתח פין שפט עדין

אשת חיל מי ומעא
בטח לא בעלה
גמלתהו טוב ולא רע
דרשה עמר ופשתים
היתה באניות סחר
ותקם בעשר לילה ותתן טרף לביתה
זממה שרה ותקחה
הגרה בשו מתנה
טעמה כי טוב סחרה
דיה שלחה בכישור
נכה פרסה לענו

תלמוד תוספתא

דף

מנא

מ
ורב
ורב
וישנה דין
ויין לא
ועמל לא

אל דין כל בני חלון
ורין עני ואביר

ורחוק מפניעם מכרה
ושלל לא יחסר
כל ימי חייה
ותעש בחפץ בפיה
ממרחק תבוא לחמה
וחק לגערותיה
מפרו כפיה נטע ברם
ותאמץ ידועתיה
לא יכבה כלול נרה
וכפיה תמכו פלך
וידיה שלחה לאביון

נטע

כח

מנא

דף ג' ישיבה ושה ברי ונרבר ונרבר כפה בדין וקעתו פרטיה

לפניה
בזכות צדקה
שעשה
עמו חיל
הוא וכל חייו
הוא צדיק

קהל

א
קחלת בן דוד מלך ביהושלם: הכל הצלים אמר קחלת הכל
הכל הצלים צהר יתרון לאדם בכל עמלן שיעמל תחת השמש
הכל צהר צהר הארץ לעולם עמדת: וידע השמש ומה השמש
מקומו שואף צהר הוא שם: הולך אלדרו וסובב אל עפון
הכל צהר צהר על סביבותיו שם צהר: פלה נחלים הלבים
הכל צהר צהר אל מקום שהנחלים הלבים שם הם שבים
הכל צהר צהר לא יוכל איש לצבד לא תשבע עין
הכל צהר צהר מה שיהיה הוא שיהיה
הכל צהר צהר כל חרש תחת השמש:
הכל צהר צהר לאלמים אשר היה

[illegible]

ק

מלפננו: אין זכרון לראשונים
 זכרון עם שיהיו לאחריה
 ישר אל בירושלם: ונתת את לבי לירושלם ולתור
 תחת השמש הוא ענין רענתו אלהים לבני הא
 את כל המעשים שיעשו תחת השמש והנה הכל
 מעות לא יוכל לתקן וחסרון לא יוכל להמנות ודבר
 לאמר הנה הצלתי והוספתי חכמה על כל אשר היה
 ולבי ראה הרבה חכמה ודעת: ואתנה לבי לדעת חכמה
 ושכלות ידעתי שגם זה הוא רעיון רוח: כי ברכ חכמה
 דעת יוסף מכאוב: אמרתי אני בלבי למה נא אנכי בשם
 בן אדם והנה גם הוא הכל: לשחוק אמרתי מחולל ולשמוחה
 תרתי בלבי למשוך בייך את בשחי ולבי נהג בחכמה ול
 בסכלות עד אשר ארצה אותה טוב לבני האדם אשר יעשו תחת
 השמים מספר ימי חייהם: הצלתי מעשי בעתו לו בדתם נכעתי לו
 בדמים: עשיתי לו גנות ופרדסים ונטעתי בדם עץ כל פרי: עשיתי
 לו בדרות מים להשקות מהם יער עמיה עעים: קנתי עבדים ושפחות
 ובני בית הים לי גם מקנה בקר ועאז הרבה היה לי מכל שהיו לפני
 בירושלם: נסתתי לי גם בסף וזהב וסגלת מלכים והמדינות עשיתי
 לו שרים ושרות ותענוגות בני האדם שיהיו ושרות: וגלתי והוספתי
 מכל שהיה לפני בירושלם את חכמתי עמדה לו: יכל אשר שאלו
 עיני לא אעלתי מהם לא נכעתי את לבי מכל
 כי לבי שמח בכל עמלי ויהי חלקי מכל
 ופנתי אתי בכל מעשי שיעשו ידיו ובעמל שעמלתי לעשות והנה הכל

הל תין
וחס

המק
המק

בחסד יד וזין ונחתי תמתי כל זה ועמך: תחת השמים גבע ונחת תרתי לבי וישר תחת השמש
 פ' לשחוק אין טוב חוזה מות נסיה חכמה ברכות בדין עשיית בחשבון:

מש ופניתי את ידאורי
אני מה האדם שיבוא אחרי המלך את
וראיתו את שיש יתרון להכמה מן הסבלות
חשך החכם עינו בראשו והכסיל בחשך
גם את שמקרה אחד יקרה את כלם ואמרתיו את
הכסיל גם את יקדע ולמה חכמתו את או יתר
שגם זה הכל כי אין יתרון להכם עם הכסיל לעולם
הימים הבאים הכל נשפך ואין ימות החכם עם הכסיל
את החיים כי רע עלי המעשה שנעשה תחת השמש
הכל ורעות רוח ושנאתו את כל עמלו שאני עמל
שמש שאניחני לאדם שיהיה אחריו וימי יורע החכם יהיה
הכל ושלם כל עמלי שעמלתי ושחכמתי תחת השמש גם
הכל וסבותי את ליאש את לבי על כל העמל שעמלתי תחת
השמש כי יש אדם שעמלו בחכמה ופדעו ובכשרון ולאדם
חלק עמלו יתנו חלקו גם זה הכל ורעה רבה כי מה היה לאדם
כל עמלו ובעינו לם שהוא עמל תחת השמש כי כל ימיו ...
מלאכים ובעני עינו גם בלילה לא שכב לבו גם זה הכל הוא את
טוב באדם שנאכל ושתה וחד אה את נפשו טוב בעמלו גם זה
היה את כי מיד האלהים היא כי מי יאכל וימי חוש חוש ממע
לאדם שטוב לפניו נתן חכמה ורעות ושמחה ולחוטא נתן
טוב לחטא ולכנס לטוב לפני האלהים גם זה הכל ורעות
היה ימן ורעות לכל ורעות השמים
ענת ללית
ענת להרוע
ענת לעמוד נטוע

הנה

הנה ושלם כל עמלי ושחכמתי תחת השמש גם זה הכל ורעות רבה כי מה היה לאדם כל עמלו ובעינו לם שהוא עמל תחת השמש כי כל ימיו ... מלאכים ובעני עינו גם בלילה לא שכב לבו גם זה הכל הוא את טוב באדם שנאכל ושתה וחד אה את נפשו טוב בעמלו גם זה היה את כי מיד האלהים היא כי מי יאכל וימי חוש חוש ממע לאדם שטוב לפניו נתן חכמה ורעות ושמחה ולחוטא נתן טוב לחטא ולכנס לטוב לפני האלהים גם זה הכל ורעות היה ימן ורעות לכל ורעות השמים ענת ללית ענת להרוע ענת לעמוד נטוע

ועתה לרפואה ^{דקדוק} עתה לפחית ^{דקדוק}
עתה ספור ^{דקדוק} ועתה דקדוק ^{דקדוק} עתה שלח ^{דקדוק}
עתה לחבוק ^{דקדוק} ועתה לחק מחבוק ^{דקדוק} עתה לבקש ^{דקדוק}
עתה לשמור ^{דקדוק} ועתה לשלוח ^{דקדוק} עתה לקרוע ^{דקדוק}
עתה לחשות ^{דקדוק} ועתה לדבר ^{דקדוק} עתה להב ^{דקדוק} ועתה ^{דקדוק}
ועתה שלום ^{דקדוק} מה יתרוך העושה באשר הוא ^{דקדוק}
את הענין אשר נתן אלהים לבני האדם לעשות בו: אלה ^{דקדוק}
בעתו גם את העולם נתן בלבם מבלי אשר לא ימצא האדם ^{דקדוק}
המעשה אשר עשה האלהים מראש ועד סוף: ידעתי כי האדם ^{דקדוק}
כי אם לשמור ולעשות טוב כחיו: וגם כל האדם שיאכל ויש ^{דקדוק}
סובב בכל עמלו מתת אלהים הוא: ידעתי כי כל אשר יעשה האדם ^{דקדוק}
הוא יהיה לעולם עליו איך להוסיף וממנו איך לגרע והאלהים עש ^{דקדוק}
שיראון מלפניו: מה שהיה כבר הוא ואשר להיות כבר היה והאלהים ^{דקדוק}
יבקש את נדבך: ועל דאיתו תחת השמש מקום המשפט שמה ^{דקדוק}
הרשע ומקום העדין שמה הרשע: אמרתי אני בלבי את העדין ^{דקדוק}
ואת הרשע ישפט האלהים בייעת לכל חפץ ועל כל המעשה שם: ^{דקדוק}
אמרתי אני בלבי על דברת בני האדם לבדם האלהים ולראות שהם ^{דקדוק}
בהמה המה להם: כי מקרה בעי האדם ומקרה הבהמה ומקרה אחר ^{דקדוק}
להם כמות זה כן מות זה ורוח אחד לכל ומותד האדם מן הבהמה אין ^{דקדוק}
כי הכל הבלי הכל הולך אל מקום אחד הכל היה מן העפר והכל שב אל ^{דקדוק}
העפר: מי יודע רוח בני האדם העלה היא למעלה ורוח הבהמה ^{דקדוק}
הורדת היא למטה לארץ: ודאיתי כי אין טוב מאשר ישמה האדם ^{דקדוק}
במעשיו כי הוא חלקו כי מי יצאנו לראות במה שיהיה אחריו: ושבת ^{דקדוק}

המאמר
על דקדוק

ס' דקדוק כנים: ידעתי הן דלא איון כדון לבד דריש מלי בכלי לחבוק חבוק כולחם ושוראי
המין חסידים כי לדיק דק יתבשל לאבד דקני שור ועה ואמוח בשן ידעתי ויעבדתי:

עשיתם תחת השמים והם
 לא יצאו ממנו ומיד עשיתם כח ואין להם
 חיות המותים שכלי כיתו מן החיים אשר המה
 משניהם את אשר ערך לא היה אשר לא לאה
 אשר נעשה תחת השמים וראיתו את כל
 אשר נעשה כי הוא קנאת איש מדעו גם זה
 חכם כל חכך את ידיו ואכל את בשרו טוב מלא
 מלא חכמים עמל ורעות רוח ושבתי את ואדאח הכל
 ישיש את ואת שנים פן ואח אין לו ואין קץ לכל עמלו
 אשר נעשה אשר למי אני עמל ומחפר את נפשו מטובה
 כל וענין רעהו טובים השנים מן האחד אשר יש להם
 טוב בעולם כי אם לא האחד יקים את חברו ואילו האחד
 יחל ואין שני להקיימו גם אם יש שני שנים וזהם להם האחד אין
 הם ואם יתקפו האחד השנים יעמדו ויהיו המשלש לא
 יחזיק יתקן טוב ילך למסכן ואלם ממלך וקנוכסיל אשר לא ידע
 יחזיק יתקן כי מבית הסורים יאלמך כי גם במלכותו טלד רש
 יחזיק את כל החיים המהלכים תחת השמים עם הילד השני אשר יעמד
 יחזיק יתקן כל החיים לכל אשר היה לפניו גם האחרונים לא
 יחזיק יתקן כל החיים ורעיון רות שמד רגלך כאשר תלך אל בית
 יחזיק יתקן לשמח מתת הכסילים גבה פי אינם יודעים לעשות
 יחזיק יתקן על פך ולבן אל ימחור להוציא דבר לפני האלהים פי
 יחזיק יתקן ואתה על הארץ כל כן היו דברך מעשים כי צא
 יחזיק יתקן וקנוכסיל ביד וברים כאשר תדיר גוד לא להים אל

וזהו חכמה בזה מסכן חכם ידע גבס טוב יודע גם פעמים עמל הכסילים מתקן דבר
 וזהו חכמה בזה מסכן חכם ידע גבס טוב יודע גם פעמים עמל הכסילים מתקן דבר

ק

תאחר לשלמו כי אין חסד
 לא תזכר משתהדר ולא תשלם: א
 ואל תאמר לפני המלאך כי שגגה היא למה יק
 וחבל את מעשה ידיך: כי ברב חלמות והבלים וד
 האלהים ירא: אם עשך רש וגל משפט ועדן תרא
 תלמה על חופץ כי גצה מעל גצה שמד וגצהם על
 סגל הוא מלך לשדה נעבד: אהב פסך לא ישבע
 לא תבואה גם זה הכל: כדבות הסגולה רבא וכליה ומה
 כי אם ראית ענינו: מתוקה שנת בעבד אם מעט ואם הרב
 והשבע לעשיר אנו כניח לו לושון: יש רעה חולה ויא
 השכשע עשך שמד לצלון לדעתו: ואבד העשיר הוא כס
 והוליד בן ואין בן באומה: באשר יעא מעט אמו ערום ישוב
 כסבא וקאומה לא ישא בעמלו שולך גליו: וגם זה רעה חולה
 עמית שבא בן ילך ומה יתרון לגש עמל לרוח: גם כל ימיו בחשך יאכל
 ובעם הדבה וחליו וקעף: הנה אשר ראיתו אנו כח אשר יפה לאכול
 ולשתות ולראות טובה בכל עמלו שעמל תחבה שמש במספר ימי
 חייו אשר נתן לו האלהים כי הוא חלקו: גם כל האדם אשר נתן לו
 האלהים עשך ונכסים זה שליטו לאכל מימנו ולשאת את חלקו לשמח
 בעמלו זו מדת אלהים היא: כי לא הדבה וזכר את ימי חייו כי האלהים
 מענה בשמחת לבו: יש רעה אשר ראיתו תחת הסומא ודבה היא על
 האדם: איש אשר יתן לו האלהים עשך ונכסים וכבוד ואיננו חסד
 לפשו מכל אשר יתאוה ולא שליטנו האלהים לאכל מימנו כי איש
 נכדו יאכלנו זה הכל וחלו רע הוא: אם ילוך איש מאה ושנים רבות יתון

ל

ה

סעל הולך
מן וחס

כח בכת

י

ימהר למקד דין ולבך וניגמאים מיכיהו: וקעף כדן וחליו וכדו:

זר

בזה נגזר קבורה לא היתה
 בזה נגזר לא ובחשך ילך ובחשך שמו יכסו
 א יקע מחת לזה מזה: ואלו חיה ארץ שנים פעמים
 אל מקום אחר הפל הולך: כל עמל האדם לפיו
 לא כימה יותר לחכם מן הצמח מה לעני יורע להק
 אה ענין מחלף גפש גם זה הכל ורעותאות: מה
 בזה נגזר אשר הוא אדם ולא יוכל לזון עם שתוף
 ש דברים הרים מדברים הכל מה יותר לאדם ימי יורע
 לא כבדוהו כד ימי חשדלם ויעשם בעל אשר בו יגיד
 אהיו אהיו וסוף הענין טוב שם משמין טוב ויום הצמח
 אהיו: טוב לזון אכל בליל אל בות משתה באשר הוא
 האדם חיה יונק לבן: טוב בעם משתהן צמח פנים יונק לב
 צמחים בבית אכל ולל כסילים בבית חסיד: טוב לשמע צמח חכם
 כהיו שמש שיד כסילים: פן חסידים תחת הסוד כן שחק הכסול
 אהיו הכל: פחד שחק יהול חכם ויאמר את לב מתנה: טוב אחרות
 דבר מר אהיו שחק רוח מבחן: אל תכל ברוחך לנעם כי
 כעבדך כסילים יונק: אל תאמר מה היה שחכים הדאשופס הן
 טוב אהיו שחק מבחן שאלת על זה: טובה חכמה עם מלה
 אהיו שחק פחד: החכמה בעל הכסף ויורדו העת החכמה
 תחיה בעליה: ראה את מעשה האלהים כי מי יוכל לתקן את אשר עשו
 ביום טובה היה בטוב וביום רעה רעה גם את זה לעמת זה עשה האלהים
 על דברת שלא ימעא האדם אחרון מאומה: את הכל ראית ביום הכל
 יש ענין אבד בעדקו ויש רשע מאריך ברעו: אל תהי עדין הדבה

סידים סיד
 כול

וזהו כדן חכ פחדים פחדים כל עמל חולת שונא
 וזהו חכ מעשה לם דן וכול קולת מעשה האלהים עשה האלהים:

7541

הוא החדש ביום

כסוב ואמר דע

הע

והש

ל

דדן ה

ישקני מנשיקות פיהו כי טוב ידיו

שנים תורן שמך על בן עלמות אבון

הדעה הלו אע המלך הדורו נגלה ונשמחה בך

מיון מישרים אהבון שחורה אע ונחיה

הכאה לו קדר בירועות שלמה אל תראנו שאנו

השחפות השמש בנ אמי נחרו כי שמנו נטרה את

הדמיון שלי לא נחתי הגדה לו שאהבה נפשי איכה תדע

הבין בחרים שלמה אהיה בעטיה על ערדי חבריך אס

העני לך היפה בנשים עאי לך בעקבי העצאן ורע את גיחתיך

למשכנות הרעים לסוסות בדרכי פרעה דמיתו

היחזי נאח לחיך בתרים עזאריך בחורוים תורי ההבנשה לך ענ

סודות הכסף עי שהמלך במסעו נרדי סנו ריחן ערוד המר דורו

הבן שדי ילך אשכל הכפר דחי לו בדרמי עוגיו הנך יפה

רשות הנך יפה עינך יולם הנך יפה דורו אף נעים אף ערשנו

כנה קדוה בתנו ארזים דהיסנו מרותים אע והעלת השרון

השפת העמקים בשושנה בין החוחים בין רעיתי בין הבנות בתפוח

היער בו דורו בין הבנים בעל חמדות וישבתי ופריו מוזון לחמי

האב אל בית היין ודגלו עלי אהבה ספכותי באש ישות רפיות

הדמ כי חולת אהבה אע ישמאלו תחת ראשי ויבינו תחבנני

הן בקושי יד ידן לא יד עדי שני שדיך מהפית אע דורו מנשיקות בידן

השחפות השמש בנ אמי נחרו כי שמנו נטרה את

ה שבעת אתכם
ואת תעוררו את
מלך על הדלים מקצת
האולים העוזה עומד אחד כולל משבח
החדשים: ענה דוד ואמר לו קומני לך ריכתי
הסתו עגר הגשם חלף הלך לו: הנעים נראו
קול התור נשמע באיזו: התאנה חנטה פגה והגשם
רח קומני לזרעתי יפתי ולכי לך: יונתי בחגוני
המזוגה הראני את מראיך השמיעני את קולך פוקתי
ומראיך נאווה: אחזן לע שעלים שעלים קטנים כהם
פנים וכרמיו סמדר: חנני לי ראני לוהרעה בשושנים:
היום ונסו העללים סב דמה לך דודי לעבי או לעפר האלים
בזרי: עלי משכבי בלילות בקשתי את שאהבה נפשי בקשתי
לא מנחמין: אקומה נה ואסבבה בעיר בשוקים וברחבות
אבקשה את שאהבה נפשי בקשתי ולא מנחמין: מעאני השמרים
הסבים בעיר את שאהבה נפשי באיתם: כמעט שעצרתו מהם
עד שמיצאתי את שאהבה נפשי אחזתיו ולא ארפנועד שהביאתו
אל בית אמי ואל חדר דודתי: השבעת אתכם בנות ירושלם בעבאות
אובאילות השרה אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפר
מי זאת עליה מן המדבר בתי בירות עשן
מקטרת מור ולבונה מפל אבקת בובל: הנה מטותי שלשלמה שסמ
גדום סביב לה מנצרי ישראל: בלם אחזי חרב מלמדיו בלחמה
איש חרס על ירכו מפחד בלילות: אפרתך עשה זה הסוף

בכבוד

אנה בעת ציון

הנשנוכיות שמהת

אך יפה עיניך יונים מבער לעמתך ...

תגלשו מהר גלעד: שעך כערר הקצוות

ממתיאמות ושכלה אין בהם: כחוט השני

דרך נאווה כפלה הרמון קדוך מבער לעמתך: במגדל

לתלפיות אלה המגן תלי עלין כל שלטיה גפרים:

בשם עפרים תאומי עליה היועים פשו שנים: עד שיפוח

העללים אלה לי אל הד המור ואל בצעת הלבונה: כלך יפה

אזעם אין בך: אתי מלבנוז בלה אתי מלבנוז

מאז תשור: מראש אמנה מראש שנה וחורמון ממעטת אריות

זה ירי נמדים: לבכנע אחותי בלה לבכנע באחד מעיניך באחד

ענק מעורניך: מה יפו ודין אחותי בלה מה טבו ודין מיין וריח

שמניך מכל בשמים: נפחת טפטה שפתותיך בלה דבש וחלב תחת

לשונך וריח שלמתך כדען לבנוז: גז נעול אחותי בלה גז נעול מען

חננים: שלהיך פדים רמונים עם פרי מגדים כפרים עם נרדים: נרד

ובדפס קנה וקנמון עם כל יעני לבונה מר ואהללות עם כל ראש:

בשמים: מפין געם באר שים היים ונחלים מן לבנוז: עוד: עפון

ובואי תימלן הפחיתני ילון בשמן יבא דודי לגע ויאכל פרי מעדיו

ביתך לגי אחותי בלה אריתי מורעם בשמי אכלתי יעני עם דבשי

שלותי יעני עם חלבי אכלת רעים שמו ושכרו דודים:

אני יססה ובישר קול דודי רופק פתחי לו אחותי רעיתי יונת תמתי

אני יססה ובישר קול דודי רופק פתחי לו אחותי רעיתי יונת תמתי

אני יססה ובישר קול דודי רופק פתחי לו אחותי רעיתי יונת תמתי

אני יססה ובישר קול דודי רופק פתחי לו אחותי רעיתי יונת תמתי

אני יססה ובישר קול דודי רופק פתחי לו אחותי רעיתי יונת תמתי

ליוולדתה באותה שנה
מאד את העשקפה
אל גנה אגוז
היה הגפן הנעו הרמנים לא ידעו
עמי נדב: שובי שובי השולחיות שובי שוב
שולחיות במחלות המהנים: מה יפוע עמך בנעלות
השוק ירביך כמו חלאים מעשה ידי אמן: שדרך אפנה
אל יחסר המיג בסנך ערמת חטים סוגה בשושנים: שני שדך
עפרים תאומי עביה: עוארך במגדל השן עינך ברכות בחש
כל שער בת רבים: אפך במגדל הלכנו עופה פני דמשך: ראשך
עליך ככרמל ורלת ראשך בארצמן מלך אסור ברהמים: מה יפית
למגדל עמך אחבה בתענות: זאת קומתך למתה לתמד ושדך
לאשפלות: אמרת אעלה בתוך אחזה בכנסניו ויהיו בא שדך
כאשפלות ויהפך וריח אפך בתענות: וחפך כיון הטוב הולך לדור
למי שרים דוב שפתי ישנים: אפך לדור ועלי תשוקת: לכה דור
נעא השדה נלנה בצפרים: נשכימה לפרמים נראה אם פרוה הגפן
פועה הסודר הנעו הרמנים שם אתו את דדי לך: הדוראים נתנו
ריח ועל פתחיו כל מגדים חדשים גם ישנים דודי עפנתי לך: מי
תנך כאח לו יונק שדי אמי אביצאך בחוש אשך גם לא יצו לי
אנהגך אביצך אל בית אמי תלמיני אשך מי יצא הרהקח מעטים
דמנו: שובאלו תחת ראשי וימינו תחבקני: השבעתי אותם בנות
דור שלם מה תעירו ומה תגורדו את האהבה עד שתתפך
בזאת עליה מן המרכב מלח פקת עלי ויהי תחת גת פיה עור דהין

דודי שדי אמי אביצאך בחוש אשך גם לא יצו לי
אנהגך אביצך אל בית אמי תלמיני אשך מי יצא הרהקח מעטים
דמנו: שובאלו תחת ראשי וימינו תחבקני: השבעתי אותם בנות
דור שלם מה תעירו ומה תגורדו את האהבה עד שתתפך
בזאת עליה מן המרכב מלח פקת עלי ויהי תחת גת פיה עור דהין

הם באכל להשיב נפש ראה יהוה ורביעה
בם כל עוצרו דרך הבית וראו אם יש מלאו
שד הונח יהוה ביום חרון אפו ממרום שלה
כל ישיב להגל השיבני אחור צדני שוממה כל
קד עול פשעו בידו ישתדלו עליו על עונותי הנשחל בתי
לראת אובל קום סלה כל אצירו ארץ בקרבי קרא על צדק
הר צד דרך ארץ לבתולה בת יהודה על אלה את צדקה עני עני
מימיני לחץ כמלני מנחם משיב נפשי הין בני שוממים כיצבר אנוכי
פרשה עין צדיקה אין מנחם לה ענה יהוה ליקרב סביביו ערו היתה
הי שאל לנשי מנחם עדין הוא יהוה כי פיהו מריתו שמעו נא כל שמע
לרא מלאותי בתולתי ולחודי הלכו בשבי קראת למאהבי הבנה רמנו
הר חקם כבוד גיט פי בקשו אבל לנין ישיבו את נפשם ראה יהוה כי ער
למנו חסד מרח סופך לך בקרבי כי מלני מריתו מחוק שכלה חסד בכת
הר שמש כי נאמנה אליו אין מנחם לו כל איני שמעו דעתי ששלה חנה
לשית הבאתים קראת ויהי מלני תבא כל דעתם לפתך ועול לבי כפאת
סלה ליהוה כל פשעם רבות אשמת אלפי דין
יהוה יסור באפו ארץ אתם עין השליך משמים ארץ תפארת יסור
לרא מלאותי דין שום אפי בלע דרני לא חמל את כל שחתי הקרב

הענין הוא כי הנהגה הזאת היא כדרכו של המלך אשר יושב על כסאו ורואה את כל עמו ויפטרם כפי חובתם ויחנך את כל בניו ויגדלם כפי צרכם ויחנך את כל עמו ויגדלם כפי צרכם

אדני חומת צור עיון הוה
אלהים צור עיון קומי רני בליל לראש
פני אדני שמי אלו כפך על נפש על לך העפוש
חפוש דאה יהוה והביטה למי עוללת בזה את תא
עלה טפוחים את יהוה במקדש אדני פה ותביא שם
צדד חן בתולות ובהודי ככל בחרת הדגת ביום אפן
תקרא ביום מועד מלך ומסביב ולא היה ביום אף יהוה
השר ופחות ודביתו אדני בלם
אני הגבר דאה עלני בשגט עזרתו אותי נהג וילך חשך ולא אור
אך ב יסוף יהפך ידו כל היום בלה צעדי ועזרי שגד עעמדות
פנה עלי וחקך ראש ואלהים במה שמים הושיבני במית עולם
גור פניו אלה אמת הבכיר נחשת גם פני אדני ואשוע שחם תפלות
גור דרש בצורת נתיבתי עזה רוב ארבע הוא לו אדני במסערים
דדי סוד ויפשוטו שמינו שומם דרך קשורו יעניבך במחיל לחן
הביאבלי חור בזה אשפות הידני שחוק לכל עמי נגוסתם כל היום
השביע בזה דרים הרצ למה ויגרם פח עץ שני הכפישני באפד
ותרם בזה נפשי נשית מורה ואמר אבד נעח ותחלתו מיהוה
הר פניו ומה ליענה ראשי יבד תצבור ותשיח עלי נפשי
הי אשפות אל לבי על שם אחיל חסדי יהוה בי לא אשמו בי לא רחמיני
הי אשפות אל לבי רצה אשמוני חלף יהוה אמרה נפשי עלמן אחיל
הי אשפות אל לבי חסדי יהוה ורחמיני להשועתי יבד
הי אשפות אל לבי חסדי יהוה ורחמיני פני נפשי
הי אשפות אל לבי חסדי יהוה ורחמיני

וּבְחֶסֶד דִּיךָ כִּי לֹא עָטָה
 חַת רִגְלִיךָ בְּלֹא אֶרֶץ אֲרָץ לְהַטּוֹת מִשְׁפָּט
 מִתְּאֵדָם בְּרִיבּוֹ אֲדֹנִי לֹא רָאָה מִי זֶה אֲמַר וְיִתְּנִי
 עָלֶיךָ לֹא תַעֲמֵא הִרְעוּתָהּ טוֹב מִדִּיתָ אֲוֹנָא אֲדָם
 נַחֲפִשָׁה דִּרְכֵינוּ וְנַחֲקִירָהּ וְנִשְׁוֹבָה עֲדֵי יְהוָה נִשְׁאָר
 אֵל אֵל בְּשָׂמִים נַחֲנוּ פִשְׁעֵנוּ וּמִדֵּינוּ אֲתָנָה לֹא סִלַּחַת
 בְּאֶחָד אֲתִירְפֵנוּ הִרְגֵתָ לֹא חֲמַלְתָּ סְכוּמָה בְּעֵינֵיךָ מִעֲבוֹר
 חַי וּמָאוּס תַּשְׁוִימוּנוּ בְּקֶרֶב הָעַמִּים עֵינֵינוּ פִּיהֶם כָּל
 פִּתְחֵי פִתְחֵי וּפְתוּחֵי הָיָה לָנוּ הַשְׁאֵאתָ וְהַשְׁבָּרִי פִלְגֵי מֵימָה תִרְדֵּי עֵינֵינוּ
 עַל שִׁבְדֵי בֵת עַמִּים עֵינֵינוּ נִצְרָה וְלֹא תִרְמָה מֵאִין הַפְּגִיזָתָ עַד יִשְׁקִיף
 וְיִרְאֵי יְהוָה מִשְׁכָּלֵינוּ עֵינֵינוּ עֲלִילָה לְגַפְשֵׁנוּ מִכָּל בְּנוֹת עִירֵינוּ עֲדֵי
 עֲדֵי כְּעַפְוֵי אֲבֵי חֲנָם עֲמַתָּנוּ בְּבוֹר הָיָה וְיִדְּנוּ אֲבוֹנוֹ בֵּי עַפְוֵי מֵימָם
 עַל רִשְׁוֵי אֲמִדּוֹתֵינוּ נִצְרָה קִרְאָתֵנוּ שִׁמְךָ יְהוָה מִבְּבוֹר תַּחֲתוֹנוֹת
 קוֹלֵנוּ שְׂמִיעַתָּה אֵל תַּעֲלֵם אֲזִיכֵךְ לִדְחֹתֵנוּ לִשְׁמֵי עֲדֵי קִרְבַּת בְּיוֹם אֲקִרְאָךְ
 אֲמִדּוֹת אֵל תִּירָא רַבּוֹת אֲדֹנִי רִיבֵינוּ גַּפְשֵׁנוּ גִּלְתָּ חַיִּי רִאֲיוֹנָה יְהוָה
 עֲתִידֵנוּ שְׁפִטָּה מִשְׁפָּטֵינוּ רִאֲיוֹנָה כָּל נַקְמָתָם כָּל מַחֲשַׁבּוֹתָם לֹא
 שְׂמִיעַתָּה חֲרַפְתָּם יְהוָה כָּל מַחֲשַׁבּוֹתָם עָלֵינוּ שְׁפִטָּה קִמִּיתָ הִגְדָּתָם עַל כָּל
 חַיִּים יִשְׁבַּתָּם וּקִימָתָם הִבִּיכָה אֲנִי מִנְּגִינָתָם תִּשְׁיֵב לָהֶם גְּמוּלָה יְהוָה
 מִשְׁפָּטֵינוּ יְהוָה תִּתֵּן לָהֶם מִגְּדֵת לֵב תִּתְּנֵם לָהֶם תִּרְדֵּף בְּאֶחָד
 וְתִשְׁמָרֵם מִתַּחַת שְׁמֵי יְהוָה
 חִיבָה יְהוָה יִשְׁמָר הַכֶּתֶם הַחֹב תִּשְׁתַּכְּלֵנוּ אֲבָצֵי קִדְשֵׁי בְּרֵאשׁ
 כִּי חֲסִידֵינוּ עֵינֵינוּ הִי קִרְיָם הַמִּסְלָאִים בְּפִי אֲנִי עֲשֵׂה עֲשֵׂה לְגַבִּל
 חֲסִידֵינוּ יִשְׁמָר יְהוָה חֲסִידֵינוּ חֲסִידֵינוּ שִׁי רִנָּה וְיִתֵּן שִׁי

שד הסדים מ דניאל
 מאכלכם נאות משתובכם אשר יראה את פניו ויפסד מן הילדים
 אשר בגילכם וחיותכם את ראשו למלך ויאמר דניאל אל המלך אשר
 מנה שד הסדים על דניאל חנה מישאל ועזריה נס נא את עבדיך
 ימים עשרה ויתנו לנו מזון חיים ונאכלה ומים ונשתה ויראו לפניך
 מראינו ומראה הילדים האכלים את פתבג המלך וכאשר תראה
 עשה עם עבדיך וישמע להם לדבר הזה וינסם ימים עשרה ומקצת
 ימים עשה נראה מראה טוב ובריא בשר מן כל הילדים
 האכלים את פתבג המלך ויהיו המלצר נשא את פתבגם ויון משתיהם
 וסתן להם ירענים והילדים האלה ארבעתם נצלו להם האלה מידע
 והשכל בכל ספר וחכמה ודניאל הבין בכל חזון חלמות ולמקצת
 הימים אשר אמר המלך להביאם ויביאם שד הסדים לפני נבוכדנצר
 וידבר אתם המלך ולא נמצא מכלם כדניאל חנה מישאל ועזריה
 ויעמדו לפני המלך וכל דבר חכמת בינה אשר בקשמהם המלך
 וימצאם עשר ידות על כל החרטמים האשפים אשר בכל מלכותו
 ויהי דניאל עד שנה אחת לכורש המלך ויבשע שנתם
 למלכות נבוכדנצר חלם נבוכדנצר חלמות ותתפעם רוחו ושנתו
 נהיתה עליו ויאמר המלך לקרא לחרטמים ולא שפים ולמכשפים
 ולכשדים להגיד למלך חלמתו ויבאו ויעמדו לפני המלך ויאמר להם
 המלך חלום חלמתי ותפעם רוחי לדעת את החלום וידברו הכשדים
 למלך ארמיות מלכא לעלמין חיי אמר חלמא לעבדיך ופסדא נהווא

הן יושבין ועל ובלבד שכל גטאמרי גטאמרי שיהיו קדים ואלו מיכן ואחריהם יקדים ליהם ויהיו
הקדים והם יושבין ויהיו קדים ואלו מיכן ואחריהם יקדים ליהם ויהיו

ופסח וזכרונות
 בתנן וזכרונות
 ענין תענוגותא יין פלגא
 מלכא ואמר מן יעזב ידעאנא די ערנא אנתון יבגין פלגא די חזיתון
 די אידא מע מלכא די הן חלמא לא תהויר עונע חזיה היא דתבין ופסח
 זכרה ושחיריה הזמנתון למאמר קדמי עד די ערנא ישתנא להן חלמא
 אמר ליואנע די פשרה תהחונע: עט פשרה קדם מלכא ואמרין לא
 אינא אנש על יבשתא די מלח מלכא יוכלא חזיה כל קבל די כל מלך
 רב ושלט מלה כדנה לא שאיל לכל חרעם ואשף וכשרי: ומלחיה די
 מלכא שאל קיורה ואחרון לא אינא די יחונה קדם מלכא להן אלהן
 די מדוריהן עם בשרא לא אחרונה: כל קבל דנה מלכא בנא וקעקע
 שניא ואמר להוביה לכל חמימי צל ודחא נפקת וחכימיא מתקטלון
 ובעו דניאל וחבריה להתק מלה: בארין דניאל התניב עטא
 וטעם לאריון רב עבדיא די מלכא די נפק לקטלה לחכימי צל: ענה
 אמר לאריון שליטא די מלכא על מה דתא מהחצפד מן קדם מלכא
 אריון מלחא הודע אריון דניאל: ודניאל על גבעה מן מלכא די זמן
 יסגן לה ופשרה להחזיה לילכא: ארין דניאל לביתיה אריל ורחננה
 משאל ועזריה חבריה מלחא הודע: ורחמין למבעא מן קדם אלה
 שמיא על דיה צד דילא יהובדון דניאל וחבריה עם שאר חכימי
 גבליא ארין לדניאל בחזותא דילולא ריא גל: ארין דניאל מך לא לה
 שמיא: ענה דניאל ואמר להווא שמיא היא אלהא מברך מן עלמא וער
 עלמא די חפמלחא ונשרותא דילה היא: והוא מה שנה ערנא ומנה

ישתנא
 ישתנא
 כנא

מלחא

תנן וזכרונות
 ענין תענוגותא יין פלגא
 מלכא ואמר מן יעזב ידעאנא די ערנא אנתון יבגין פלגא די חזיתון
 די אידא מע מלכא די הן חלמא לא תהויר עונע חזיה היא דתבין ופסח
 זכרה ושחיריה הזמנתון למאמר קדמי עד די ערנא ישתנא להן חלמא
 אמר ליואנע די פשרה תהחונע: עט פשרה קדם מלכא ואמרין לא
 אינא אנש על יבשתא די מלח מלכא יוכלא חזיה כל קבל די כל מלך
 רב ושלט מלה כדנה לא שאיל לכל חרעם ואשף וכשרי: ומלחיה די
 מלכא שאל קיורה ואחרון לא אינא די יחונה קדם מלכא להן אלהן
 די מדוריהן עם בשרא לא אחרונה: כל קבל דנה מלכא בנא וקעקע
 שניא ואמר להוביה לכל חמימי צל ודחא נפקת וחכימיא מתקטלון
 ובעו דניאל וחבריה להתק מלה: בארין דניאל התניב עטא
 וטעם לאריון רב עבדיא די מלכא די נפק לקטלה לחכימי צל: ענה
 אמר לאריון שליטא די מלכא על מה דתא מהחצפד מן קדם מלכא
 אריון מלחא הודע אריון דניאל: ודניאל על גבעה מן מלכא די זמן
 יסגן לה ופשרה להחזיה לילכא: ארין דניאל לביתיה אריל ורחננה
 משאל ועזריה חבריה מלחא הודע: ורחמין למבעא מן קדם אלה
 שמיא על דיה צד דילא יהובדון דניאל וחבריה עם שאר חכימי
 גבליא ארין לדניאל בחזותא דילולא ריא גל: ארין דניאל מך לא לה
 שמיא: ענה דניאל ואמר להווא שמיא היא אלהא מברך מן עלמא וער
 עלמא די חפמלחא ונשרותא דילה היא: והוא מה שנה ערנא ומנה

[illegible]

אהיה אדוני מטר על
 חיות בר לא יהיה מידך ועשבת
 מעבדך ושמעך ערבין וחלפון
 עיניך מלכות אנשא ולמן די יעבד אהנה
 שיהיה די אילנא בלכותך לך קימא מז די תש
 חזן מלכא מלכא ישפר עליך וחטון בשרה פקד
 הן תהווה ארבה לשלוחך בלא מטר ואל
 לקצור חזן תרי עשר על היכל מלכותך די בכל
 מלכא ואמר הלא דא היא בכל רבא די אנה בניתה
 בו בן חסד וליקד הדרי עדי מלכא בלם בלם קלמן שמיא
 אמרין נבכדנצר מלכא מלכותא עדיה מנך ומן אנשא לך
 דין עם חיות בר מידך עשבת כדכתיב לך יטעמוא שבעה ערבין
 חלפון עלך שר די תטיע די שר על לא בלכות אנשא ולמן די יעבד
 שנה: זה שנתה בלכותא שנתה נבוכדנצר ומן אנשא מידך ועשבת
 בלכותי יאכל ומלך שמיא גשמיא יעבד עדי די שנתה בלכותי דא
 וטפיה בלכותי: ולקצור יומיא אנה נבוכדנצר עדי
 שמיא נבוכדנצר עדי עלי יתעב ולעליא בלכותי עליא שבת
 בלכותי שלטניה שלטן עלם ומלכותיה עם דירי: וכל דארי ארעא
 חשיבין ומעביה עבד בל שמיא ודארי ארעא לא יתעב די
 יאמר לה מה עבדת: זה זמנא מנר עדי יתעב על לך
 שוב על וליה דבר דבר עדי ועל מלכות התקנת
 עדי נבוכדנצר משבח ומחמם ומחזק לך
 ויהי קשר ויהי חזן ויהי מלך די מלך בלכותי

לכבודו של המלך

לכבודו של המלך

לכבודו של המלך

לכבודו של המלך

לכבודו של המלך

לכבודו של המלך

לכבודו של המלך

לכבודו של המלך

לכבודו של המלך

לכבודו של המלך

לכבודו של המלך

לכבודו של המלך

לכבודו של המלך

לכבודו של המלך

לכבודו של המלך

לכבודו של המלך

לכבודו של המלך

לכבודו של המלך

לכבודו של המלך

לכבודו של המלך

לכבודו של המלך

לכבודו של המלך

לכבודו של המלך

לכבודו של המלך

לכבודו של המלך

עליון גבריא אלך הדרגשו והשכחו לדעתך
 בארץ קרבו ואמרין קדם מלכא על אסר מלכא
 מות יכל אנש ויבעא מן כל אלה ואנש עד יומין ותלך
 מלכא יתראמא לגוב אריותא ענה מלכא ואמר יצובא
 סא כדת מדי ופרס דו לא תערא בארין עט ואמרין קדם מלכא
 נביאל דו מן בע גלותא דו יהוד לא שם עליך מלכא טעם ועל
 סרא דו שמת וימנון ותלתא ביוםא בעה בטותה
 מלכא כד מלחא שמע שגא פאש עלוהו ועל דניאל שם כל
 לשיב וקיה ועל מעלו שמשא הוא משתדל לה עלותה
 בארין גבריא אלך הדרגשו על מלכא ואמרין למלכא דע מלכא
 דת למדי ופרס דו כל אסר וקום דו מלכא יה קום לא לה שנה
 מלכא אמר ויה יתנו לדניאל וימו לגבא דו אריותא ענה מלכא
 ואמר לדניאל אלהך דו אנה פלח לה בת דירא הוא ישועה
 אבן חיה ושמת על פס גבא וחמתה מלכא בעיקותיה
 גרבנותיה דו לא משנא עבו בדניאלו ארין אול מלכא
 חות ודיון לא העל קדמוהי ושנתה נדת עלוהי בארין
 שפר פדא יקום סגא ובחנה לה לגבא דו ארין
 חותה לגבא לדניאל בקל עעב דען ענה מלכא
 עבד אלהא תא אלהך דו אנה פלח לה

ד' מן ג' א' ח' כל לא ו' ש' ת' כ' ה' ד' ה' מ' ז' ב' א' ל' ו'
 ה' ת' ו' ג' ב' ר' א' א' ל'ך ה' א' ל' ק' ר' ע' ו' ה' ו' ד' נ' א' ל' ו' ל' ג' ו' ב' א' ר' י' ו' נ'
 ב' נ' ה' ו' ו' נ' ש' י' ה' ו' ו' ל' א' מ' ט' ו' ל' א' ר' ע' י' ת' ג' מ' א' ע' ד' ש' ל' ט' ו' ב' ה' ו' א'
 ע' מ' ו' ה' ו' ה' י' ק' ו' ב' א' י' ו' ד' ר' י' ו' ש' כ' ל' מ' A' ל' כ' ל' ע' M' מ' י' A' א' M' י' A' ו' L' ש' T' ו'
 ו' A' R' י' ו' ב' כ' L' A' R' ע' A' S' L' M' כ' ו' ו' S' G' A' מ' ו' ק' R' M' S' ו' S' ט' E' S' ו' י' B' L' S' L'
 M' L' B' O' T' L' A' H' O' ו' A' E' I' Z' ו' R' H' L' O' N' מ' ו' K' R' S' A' L' A' H' A' ו' D' N' I' A' L' ו' I' H' O' A' A' L' A' H' A'
 ו' K' I' S' L' E' L' M' O' ו' M' L' K' O' T' N' I' A' ו' I' L' A' T' O' T' H' A' B' L' ו' S' L' T' N' I' A' ע' R' S' O' P' A' M' S' I' O' B' O' L'
 ו' E' B' I' A' T' I' O' ו' T' M' H' I' Z' B' S' M' I' A' ו' B' A' R' E' A' ו' I' S' I' O' B' L' D' N' I' A' L' מ' ו' I' A' R' I' H' A' T' A'
 ו' T' N' I' A' L' D' N' I' A' ה' E' L' A' B' M' L' K' O' T' D' R' I' O' S' ו' B' M' L' K' O' T' B' O' R' S' P' R' S' I' A'
 ב' S' N' T' H' I' A' L' B' L' A' S' E' R' M' L'ך ב' L' D' N' I' A' L' ה' L' A' M' H' I' A' ו' H' O' I' R' A' S' H' E' E' L' B' I' ...
 M' S' S' B' I' A' B' A' R' I' O' N' H' L' M' A' K' T' A' S' M' L'ך A' M' R' : E' T' A' D' N' I' A' L' ו' A' M' R' H' I' A'
 ה' O' I' T' B' H' I' O' I' E' M' L' I' O' A' ו' A' R' O' A' R' B' E' R' H' I' S' S' M' I' A' M' G' I' O' N' L' I' M' A' R' B' I' A' ו' A' R' B' E'
 H' I' A' R' B' D' B' S' M' L'ך מ' ו' I' M' A' S' T' I' Z' D' A' M' O' R' A' : K' R' M' I' T' A' B' A' R' I' A' ו' G' P' I' O' N' ו' I' ...
 B' S' R' L' A' H' H' I' A' ה' O' I' T' E' R' D' I' M' R' I' T' O' G' P' I' A' ו' N' S' I' L' T' M' O' A' R' E' S' A' ו' E' L' R' G' L'ך B' A' N' S'
 K' R' I' B' I' T' ו' L' B' B' A' N' S' י' H' O' B' L' A' : ו' A' R' O' H' I' O' T' A' S' S' R' I' T' N' E' N' A' L' I' M' I' A' L' I' B' ו' L' S' T' E' R'
 H' I' R' I' M' I' T' O' T' L' T' E' L' E' I' Z' B' P' M' E' B' I' O' N' S' N' I' A' ו' B' O' N' A' M' R' I' O' N' L' A' K' O' M' S' A' M' L' B' S' R'
 B' A' S' T' I' D' N' I' A' H' I' A' ה' O' I' T' O' A' R' O' A' H' R' O' B' N' M' D' ו' L' A' G' P' I' O' N' A' R' B' E' R' E' E' I' O' P' E' L'
 B' A' R' E' S' A' R' A' S' I' O' N' L' A' H' O' I' O' T' A' S' L' T' O' N' י' H' O' B' L' A' : B' A' A' M' R' D' N' I' A' H' I' A' ה' O' I' T'
 B' A' H' O' I' L' O' L' : ו' A' R' O' H' I' A' R' B' I' E' I' A' D' H' I' L' A' T' A' O' I' M' I' T' E' ו' T' M' I' P' A' I' T' H' A' S' T' I' O' N'
 D' S' I' L' L' A' H' A' K' L' A' ו' M' D' I' K' A' ו' S' A' R' A' B' R' G' L' I' A' R' P' S' A' ו' H' I' A' M' S' ...

עבד ה' יל וממנו
 על התמיד בפשעו וחסד
 ואשמעה אחרי קדוש מרדכי ואמר
 דבר עד מתי החזון התמיד והפשע שמו
 ויאמר אלי עד ערב בקר אלפים ושלש
 יהי בראתי אני דניאל את החזון ואבקשה
 פמדה אה גבר: ואשמע קול אדם בין אולי
 אל הבן להלו את המדה: ויבא אל עמדי ובסתר
 פני ויאמר אלי הבן בן אדם כי לך חזון החזון
 עד מתי על פני ארצה ויגע בי העמדי על עמדי: והוא
 את אשר יהיה באחרית הגעם פילמסער קץ: האל אשר
 על הקדשם מלכי מדי ופרס: והעפיד השעיר מלך יון והקדש
 מה אשר בן עינו הוא המלך הראשון והנשברת והנשברת
 מלכותיה ארבע מלכויות מגוי יעמלנה ולא צבחו וזבחוהו
 מלכותם כהתם הפשעים יעמיד מלך ערפנים ומבין חידות ועני
 ברו ולא צבחו ולא את ישחית והעליה ועשה והשחית יעזובים
 ועם קדשם דל מלך והעליה מרמה בידו ולבבו וגדיל ובשלה
 ישחית ויבדל יעמיד ויבדל יעמיד ויבדל יעמיד ויבדל יעמיד
 ויבדל יעמיד ויבדל יעמיד ויבדל יעמיד ויבדל יעמיד
 ויבדל יעמיד ויבדל יעמיד ויבדל יעמיד ויבדל יעמיד

פ' ג' דין וישר הודע פמלען הודע קד שא וברך י' וי' כ'

וְלֵאמֹר אֵלֶיךָ יְהוָה
 תִּלְבֹּא אֱלֹהֶיךָ
 כִּי יָדָעְתִּי כִּי כָל־הַמֶּלֶךְ שְׂמִיד הַמֶּלֶךְ
 רָאִיתִי וְתִלְקַח אֶסְתֵּר אֵל הַמֶּלֶךְ
 שֶׁהַעֲשִׂידִי הוּא חָדָשׁ טֹבָת בְּשִׁמְשׁוֹ
 מִן אֲתֵּר אֶסְתֵּר מִכָּל הַנָּשִׁים וְתִשָּׂא אֶחָדָהּ
 כִּי כִתְר מַלְכוּת בְּרָאשֶׁה וְיִמְלִיכָהּ
 וְלֹא לִכְלֹשׁ שְׂדִין וְעִבְדִּין אֶת מִשְׁתָּה אֶתֶּר וְעִתָּה
 מִן מִשְׁאֵת כִּי הַמֶּלֶךְ וְכִי הַמֶּלֶךְ מִכָּל
 מִלְּךְ אֵין אֶסְתֵּר מִנֵּת מִלְּדִתָּהּ וְכִי הַמֶּלֶךְ שְׂמִיד
 וְאֶת־מֵאֲמֹר מִרְדֵּי אֶסְתֵּר עֲשֵׂה בְּאֶשֶׁר נִלְמָה בְּאֶמֶת
 מִיָּם הָיִם וְיִמְדִּי לִשְׁבֹּב בְּשִׁמְרֵי הַמֶּלֶךְ קִיָּם בְּנִתְחֻלָּהּ שֶׁנִּי
 מִלְּךְ מִשְׁמֵרֵי הַסֵּף וְיִבְקֹשׁוּ לִשְׁלֹחַ קִיָּם בְּיָדָהּ וְאֶת־שׁוֹרֵשׁ
 הַדָּבָר לִמְדִּי וְיִיָּא לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְתִשָּׂא אֶסְתֵּר לְמֶלֶךְ
 בְּשֵׁם מִדְּרָכִי וְיִבְקֹשׁ הָרֹבֵד וְיִמְצֵא וְיִתֵּן שֶׁהָיָה לִי עֲשֵׂה
 בְּסִפְרֵי דְבָרֵי הַיָּמִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ
 יֵאָחֵז הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה גַּל הַמֶּלֶךְ אֶחָד־שׁוֹרֵשׁ אֶתֶּר־יָדָהּ בְּנִתְחֻלָּהּ
 הָאֶחָד־יָנֵשׁ אֶחָד־שֵׁם אֶתֶּר־בְּשֵׁם מִלְּךְ כִּי הָיָה יִשְׁתַּבַּח אֶתֶּר וְתִלְ
 עֲבָדֵי הַמֶּלֶךְ אֶשֶׁר בְּשִׁמְרֵי הַמֶּלֶךְ בְּרַעֲיוֹן וּמִשְׁמֵרֵי הַסֵּף
 לֹא־יִתְּנוּ וְיִתְּנוּ לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה וְיִיָּא לִי בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אֶתֶּר

מִקֵּץ הַיָּמִים
שָׁחַתְתִּי אֶת־הָאֱלֹהִים
וְהַיְיָ לֹא הָיָה לָהֶם
וְכִי וְלֹהֶם כִּי שָׁחַתְתִּי מֵעַלְיוֹן לָאֵל
וְכָל־אֲשֶׁר הָעֲמִיד לִפְנֵי הָאֱלֹהִים
יָצָא הַתֵּךְ אֶל מִרְדְּכָי אֶל רַחוּבָה
וְגַר לִי מִרְדְּכָי אֶת־כָּל־אֲשֶׁר קָנָה וְאֶת־פְּלִיטָת
הַיָּם לִשְׁקוֹל אֶל־גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ בַּיְהוּדִים לֹא־בָדָס וְאֶת־
אֲשֶׁר נָתַן בְּשֹׁנְטֵן לִהְיוֹת מִמֶּנּוּ טָנָן לִי לִהְיוֹת אֶת־אֶסְתֵּר
עֲלֶיהָ לָבוֹא אֶל הַמֶּלֶךְ לְהוֹסִיף לוֹ וּלְבַקֵּשׁ מִלִּפְנֵי עַל
וְגַר לִי אֶת־הַיָּם אֶת־דָּבִי מִרְדְּכָי וְאֶת־אֶסְתֵּר לְהַתֵּן
אֶל מִרְדְּכָי כָּל־עֲבָדֵי הַבַּיִת וְאֶת־דָּבִי צִוִּיתִי הַמֶּלֶךְ וְיָעִים אֲשֶׁר בָּל
שֶׁהָאִשָּׁה יָבוֹא אֶל הַמֶּלֶךְ וְלֹא־יָדָעַתְּ הַפְּעָמֹת אֲשֶׁר לֹא יָקִידָהּ
לְהַמְיִית לָכֶם מֵאֲשֶׁר יִשְׁוֶה הַמֶּלֶךְ אֶת־שֶׁרָבִי הַחֹב וְהָיָה
אֲנִי לֹא־נִקְרָאתִי לָבוֹא אֶל הַמֶּלֶךְ שְׁלוֹשִׁים יָמִים וְיִצְדֹּק לִמְרִדְכָי אֶת
דָּבִי אֶסְתֵּר
וַיֹּאמֶר מִרְדְּכָי לֵשִׁיב אֶל־אֶסְתֵּר אֶל תְּדַבֵּר כְּנֶפֶשׁךָ לְהַמְלִיט בֵּית הַמֶּלֶךְ
מִכָּל־הַיְּהוּדִים כִּי־אִם הָחֵרֶשׁ תִּחְדָּשׁ בְּעֵת הָדָא וְהָיָה רִיחַ וְהָעֲלָה יַעֲמִיד
לִי־יָמִים וְיָחֹם אַחֲרֵי וְאֶת־לְבוֹת אֲבִיךָ וְאֶת־בָּרִיךְ וְיִיחַדְּעָאם לְעֵת מִדָּא
לְלִבֹּת וְתֹאמַר אֶסְתֵּר לֵשִׁיב אֶל מִרְדְּכָי לֵךְ כְּעַם אֲתָר הָיָה

מדינת ישראל - משרד החינוך
מחוז תל אביב - מנהל מחוז

וְהָיָה לָנוּ גִיד בַּהוֹדָה וּבִדְשׁוֹן
לֹא אֶחָד יָאֵת כִּי עֲבָדָנוּ מִצִּוְתֶיךָ יְיָ
וְהָיָה לָנוּ הָאֶרֶץ אֲשֶׁר אָמַרְנוּ לְרִשְׁתָּהּ
הָאֶרֶץ צִוְתָּנוּ בְּתוֹעֲבֹתֶיהֶם אֲשֶׁר מָלְאוּהָ כִפּוֹה
וְעָשִׂיתָ בְּנוֹתֶיכֶם אֶל תִּתֵּנוּ לְבָנֵיהֶם וּבְנֵיהֶם אֵלֶיךָ
כִּי אֵל תִּירָד אֲשֶׁן שְׁלָמָה וְטוֹבָתָה עַד עוֹלָם לִמְעוֹת תִּחְזָק
וְכִי תִסָּבֵר הָאֶרֶץ וְהָיוּ שִׁוְתָם לְבַעֲבֶכֶם עַד עוֹלָם וְאֶחָד מִלְּהָבָה
עָשִׂינוּ הָרְעוּס וּבִאֲשֻׁמֹּתֵינוּ הִגְדֵּלָהּ כִּי אֵתָה אֱלֹהֵינוּ חֲשִׁבָתָהּ
וְכִי תִסָּבֵר לָנוּ פְּלִיטָה כִּי אֵתָה הִצְשׁוּב לְהַפֵּר מִצִּוְתֶיךָ
וְכִי תִסָּבֵר הַתּוֹעֲבֹת הָאֵלֹה הַלּוֹא תִאֲנָף בָּנוּ עַד כִּלְה לֵאמֹן שְׂאֵרֵיהֶם
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲרִיק אֱתָהּ כִּי נִשְׁאַרְנוּ פְּלִיטָה
בִּאֲשֻׁמֹּתֵינוּ כִּי אֵין לַעֲמֹד לִפְנֵיךָ עַל זֹאת
וְכִי תִזְדָּרֵנוּ בְּבֵה אִמְתָּעַל לִפְנֵי בֵית הָאֱלֹקִים נִקְבְּעוּ
קָהֵל יִבְמֵאֵךְ אֲנָשִׁים וְנָשִׁים וְלָדִים כִּי בָבוּ הָעַם הַרְבֵּה
בְּנֵי חֵי אֵל מִבְּנֵי עוֹלָם וְהָיָה לְעֵינֵי אֱלֹהֵינוּ
וְכִי תִסָּבֵר מַעֲשֵׂי הָאֶרֶץ וְעָשִׂיתָ וְשִׁמְךָ לְשֵׁם אֵל
כִּי תִסָּבֵר מִיֵּת לֹא הָיָה לָנוּ כִּי אֵין לָנוּ שִׁימָה מִיָּה
וְכִי תִסָּבֵר בְּמִצְוֹתֶיךָ וְכִי תִסָּבֵר יַעֲשֶׂה קוֹם כִּי עָלֶיךָ
וְכִי תִסָּבֵר עֲזָרָתָהּ וְשִׁבְעָה אֶת שְׁמוֹ
עֲשׂוֹת כִּי הָיָה וְשִׁבְעָה וְיִקָּם עֲזָרָה
וְכִי תִסָּבֵר בְּנֵי אֱלֹהִים וְיִלָּךְ שֵׁם לָחֵם
עַל מַעַל הַגּוֹלָהּ הָעֲבֹדִים קוֹל
וְכִי תִסָּבֵר אֲשֶׁר לֹא יִבְרָא
לְשֵׁלֶע

ס' אחיה:

הִיא אֵלֶם אֲנִי וַיְהִי

רם בכח ירחמאל מעץ וימיר עקרו ויהיו בני אדם שמי ידע

וּבְנֵי שִׁמְעִי נָדָב וְאֶבְיָשׁוּר וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ אֲבוּשׁוּר אֲבִיהֶּּא וְהָיָה לוֹ אֶת

אֶחָדָם וְאֶת מוֹלִידוֹ וְכֵן נִדְּבָה סֵלֶךְ וְאֶפְסִים וְיִמֵּת סֵלֶךְ לֹא בְנֵה וְכֵן

אֵלִים יִשְׁעִי וּבְנֵי שְׁשָׁן וּבְנֵי שֶׁשָׁן אֶהְיֶה וּבְנֵי יִדְעָה אֶחָד שְׁמוֹ יִתְרִי

וְיִנְתְּנוּ וַיִּמָּת יִתְרֵה לֹא בָנִים: וְבְנֵי יִנְתָן פֶּלֶת הָיָא אֱלֹהֵהּ הָיוּ בְנֵי יִרְחֵמְאֵל:

וְלֹא הָיָה לִשְׁטֵן בָּעַם כִּי אִם בְּטוֹת וּלְשִׁטֹן עֲבָד מַעֲדוֹ וּשְׁמוֹ יִרְחַע וְיִתֵּן

שָׁשׁוּ אֶת־בָּתוֹ לִירְחֹם עִבְדוֹ לְאִשָּׁה וְהִלְכָּהּ לוֹ אֶת־עֵתוֹ וְהָיָה לְיֶלֶד אֶת־

טַתָּן עֲתֹנֵה הַחֹלִיץ אֶת־הַחֹלִיץ אֶת־אֶפְרָיִם וְאֶפְרָיִם אֶת־עֲבֹדֶיךָ

ועובד הוליד את יחא ויהא תוליד את עזריה ועזריה הוליד את חזקיה

וְהִלֵּךְ הוֹלֵךְ אֶת אֲלֵעֶשֶׂה : וְאֲלֵעֶשֶׂה הוֹלֵךְ אֶת קֶסֶם וְסֶסֶם הַחֵדֶּה :

את שלום ושלום הוליד את יקמיה ויקמיה הוליד את אלישבע
והיו להם שנים רבות ונולדו להם בנים רבים ונולדו להם בנות רבות

וְשֵׁה אֲבִי חֲבִלָּה: וּבֶן חֲבִירוֹ קִדְחָה וְתַפְלָה וְרָקַם וְשָׁמַע: וְשָׁמַע

הולך את רחם אבי ורחעם דאסם הולך את שמי לבן שמי מעון

וְיִשְׂרָאֵל אָבִי בֵּית עַד: וְעַתָּה פֶּלַעַשׁ מִלִּדְרָה אֲתוּחִין וְאֵת מוֹעֵד וְאֵת

וְכֵן יִהְיֶה רִגְזוֹ וְיִתְּנֵם וְיִשְׁלַח וְיַעֲרֹךְ

וְשִׁעָרָה פֶּלֶא שְׂלֵב מַעֲבָה לֵד שֶׁבֶד וְהָאֵת תִּדְחֵהוּ וְתִלְדִּי שִׁעָרָה אֲבִי

מִיָּמֵינוּ אֶת שְׂוֵא אָבִי מִסְפֵּנָה וְאֶבֶן גִּבְעָה וְכֵן כָּל עֲשֵׂה: אֵלֶּה הֵן

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered. This involves understanding the context and the specific requirements of the task.

אשר לא יבדל ואלו אבותיהם ואמרו כל אחד מהם

חצ

והמלך

להם ונתופתי עבדו

יש

והפרים ישבו ועבדו את עתים שמעתיכם שוכתים הנה הקימם הג

ל

מחמת אביו בות רבב: דאלה היו בני דוד אשר נולד לו בבת צור

הבכור אמנו לאחינעם הידרעאלות שני דניאל לאבנאל הכרמלית

השלישי לאבישלום בן מעכה בת תלמי מלך גשור הרביעי אהיה

בן חגית: דהמישי שפטיה לאביטל הששוי ותרעם לעגלה אט

אשתו: ששה נולד לו בחברון וימלך שבע שנים וששה חן ושם

ושלשים ושלש שנה מלך: דאלה נולדו לו ביושלים

שמעאל ושובב ונתן ושלמה: דאלה נולדו לו ביושלים

ואלו שמעאל ואלולט: ונבד ונפג: דאלה נולדו לו ביושלים

תשעה: כל בני דוד מלבד בני נשיא דהנזר אחותם: וכן שלמה

דחנניה אביו בן אסא בן יהאעזר בן יורם בן אחיהו בן חאש

בן: אמעיהו בן עזריה בן יותם בן: אחז בן חזקיהו בן מנשה

בן: אמחז בן יאשיהו בן: ובעי יאשיהו הבכור יוחנן השני יהויקים

השלישי עזקיהו הרביעי שלום: ובני יהויקים יכניה בן: ויהיה בן:

ובני יכניה אסר שאלתאל בן: וכלל רם ופריה ושכנא: דאלה נולדו לו ביושלים

הושמע וטביה: ובני פדיה הרביעי מנשה ונבד: דאלה נולדו לו ביושלים

ושלמה אחותם וחסניה ואהל וגו: דאלה נולדו לו ביושלים

והחנה פלגיה ודוד בן: דאלה נולדו לו ביושלים

וְלֹא־שָׁחֹר אֲבִי תִקְוַע הָיוּ שְׁתֵּי נָשִׁים חִלָּה וְנָעִדָה וְתִלְד לִנְעִדָה
 אֶת אֲחִים וְאֶת חֶפֶר וְאֶת תַּמְנִי וְאֶת הָאֲשֶׁתֶּרֶי אֱלֹהֵי בְנֵי נָעִדָה וְבְנֵי חִלָּה
 עֵרֹת יַעֲקֹב וְאֶתֶּנָּן וְקֹץ הוֹלִיךְ אֶת עֵטָב וְאֶת הָעֶבְרָה מִשְׁפַּחַת אַחֲרָהּ
 בֶּן הָרוֹם וְיֵהִי יַעֲבֹץ נִכְבֵּר מֵאֲחִיו וְאִמּוֹ קָרָאָה שְׁמוֹ יִשְׁשָׁן לֵאמֹר כִּי
 יִלְדֵתִי בְעֵבֶץ וְיִקְרָא יַעֲבֹץ לְאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִם בֶּרֶךְ תִּבְרַכְנִי וְהוֹדִינִי
 אֶת גְּבוּלִי וְהָיָה לִי חֵן וְחֶסֶד מִלִּפְנֵי עֹד לְבִלְתִּי עֲעֹבִי וְיָבֹא אֱלֹהִים אֶת
 אֲשֶׁר שָׂאֵל וְכִסֵּב וְהָיָה הוֹלִיךְ אֶת מַחִיר הוֹאֵל אֲבִי אֲשֶׁתֹּן וְאֲשֶׁתֹּן
 הוֹלִיךְ אֶת בֵּית רַפָּא וְאֶת פֶּסַח וְאֶת תַּחֲנָה אֲבִי עֲרִשְׁתִּי אֱלֹהֵי אֲנִשְׁרִיכָהּ
 וְבְנֵי קָנִי עֲתִנֵּאל וְשִׁרְיָה וְבְנֵי עֲתִנֵּאל חֲתָנִי וְיַעֲקֹב הוֹלִיךְ אֶת עֶפְרָה
 וְשִׁרְיָה הוֹלִיךְ אֶת יוֹאָב אֲבִי גִיא חֲרָשִׁים בֶּן חֲרָשִׁים הָיוּ וְבְנֵי בִלְבָן
 יִפְתָּה עֵירוֹ אֱלֹהֵי זִנְעִים וְבְנֵי אֱלֹהֵי וְקִנְזִי וְבְנֵי יֵהֱלֵאל זִיף וְזִיפָה תִּירְיָא וְאֵל
 וְאֲשֶׁר־אֵל וְבִן עֲזַחִי יִתָּר וְמִרְדִּי וְסַפְרִי וְיִלְוִן וְתִהָר אֶת מִרְיָם וְאֶת שְׁמוֹ
 וְאֶת יִשְׁבָּח אֲבִי אֲשֶׁתֶּמֶלֶע וְאֲשֶׁתֶּהֱיָה יִחְדָּה אֶת יִרְדִּי אֲבִי גִדְיֹר וְאֶת
 חֶבֶר אֲבִי שֹׁכֹן וְאֶת יְקוֹתִי אֵל אֲבִי זִמְחָה וְאֱלֹהֵי בְנֵי פִתִּיָּה בֶּת פִּרְעֹה אֲשֶׁר
 לָקַח מִרְדִּי וְבְנֵי אֲשֶׁת חֲחִיָּה אֲחֹת נָחִם אֲבִי קַעֲלִיָּה הַגִּרְמִי וְאֲשֶׁתֶּמֶלֶע
 הִמְעִבְתִּי וְבְנֵי שִׁמְזֹן אֲמִנֹן וְרִנָּה בֶּן חֲכֹן וְתִלְלוֹן וְבִן יִשְׁעִי וְחֹתֵן וְבְנֵי

וְתִלְלוֹן

[illegible]

וכרמ
בנו

והיה כהן אשר יהיה
היה כהן אשר יהיה
כד בן שמע בן יואל הוא יושב בערער ועד נח
ישב עד לבוא מדבריה למן הנחל פלגת כו מקניהם רבן
ובימי שאל עשו מלחמה עם ההגראים ויפלו ביניהם וישם
על כל פנ מירח לגלעד
הבשו עד סלבה יואל הראש ושפט המשנה ויעני ופס
ואחיהם לבית אבותיהם מיכאל ומשלם ושבע ויהי חתונתם
שבועה : אלה בע אביחיל בן חורין ויהי בן : מיכאל
ישו שח בן יהוד בן בוז : יהודה בן ראש : בנותם :
וישבו בגלעד בבשו ויהי בן : יהודה בן ראש : בנותם :
החתונתו ביום יותם בן חורין ויהי בן : יהודה בן ראש : בנותם :
ראובן וגד וחצי שבט אשר חל אנושים בשאי מגן וחרב ודרכי
קשת ולמורי מלחמה אשר חל אנושים בשאי מגן וחרב ודרכי
עבא ויעשו מלחמה עם האגראים וכל שעמיהם כי לאלהים ועקו
במלחמה ותהי להם בבעחובו וישבו מקניהם גמלהם חמישים
אלף וצאן מאתיים וחמשים אלף וחמרים אלפים תכש אדם מאה
אלף כי חללים רבים נפלו כי מה אלהים במלחמה וישבו תחתיהם עד
הגדה : ובע חצי שבט מנשה ויטלו בארץ מבשו עד בעל חדמון
ושעיר וירי חרשין המה רבו : ואלה האנשים בית אלהים ועפר וישעיה ואלה

כח
יחיו

ויעשו מלחמה עם האגראים וכל שעמיהם כי לאלהים ועקו

ויעשו מלחמה עם האגראים וכל שעמיהם כי לאלהים ועקו

ויעשו מלחמה עם האגראים וכל שעמיהם כי לאלהים ועקו

וְהַחֲבוּר וְהָאֵלֶּיךָ עַד הַיּוֹם הַזֶּה
 עַקְוֹת עֲמִרָם יַעֲהֵד וְחֲבִירוֹן וְנִזְוָאֵל
 בִּי וּבְכָל אֶהְרֹן נָלַץ וְאֶבְיָהוּא אֶלְעִזִּיר וְאַתָּמָר אֶלְעִזִּיר
 אֶפִּינָחָם פִּנְחָס הוֹלִיד אֶת אֲבִישָׁה עֵדָה וְשׁוֹעַ הוֹלִיד אֶת בָּקִי
 הוֹלִיד אֶת עֲזִי וְעֲזִי הוֹלִיד אֶת זַרְחִיָּה וְזַרְחִיָּה הוֹלִיד אֶת מַרְיָוֶה
 גִּלְהוֹלִיד אֶת אֲמִרָה וְאֲמִרָה הוֹלִיד אֶת אַחִיטוֹב וְאַחִיטוֹב הוֹלִיד
 אֶת עֲדִיָּה וְעֲדִיָּה הוֹלִיד אֶת אֶפְעָן הוֹלִיד אֶת עֲזַרְיָה
 וְעֲזַרְיָה הוֹלִיד אֶת יוֹחָנָן וְיוֹחָנָן הוֹלִיד אֶת עֲזַרְיָה הוֹלִיד כַּהֵן בְּבִיֹּת
 אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה בִּירוּשָׁלַיִם וְעֲזַרְיָה הוֹלִיד אֶת אֲמִרָה הוֹלִיד אֶת
 אַחִיטוֹב וְאַחִיטוֹב הוֹלִיד אֶת מִלְּדִיק וְהוֹלִיד אֶת שְׁלֹמֹה הוֹלִיד
 אֶת חִלְקִיָּה וְחִלְקִיָּה הוֹלִיד אֶת שִׁי וְשִׁי הוֹלִיד אֶת שְׂרִיָּה וְשְׂרִיָּה הוֹלִיד
 אֶת יְהוֹרֵדִיק וְיְהוֹרֵדִיק הָלַךְ בַּגְּלוֹת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם בִּיד נְבוּזַדְנָאֶצֶר
 בְּנֵי לֵוִי גִרְשָׁם קִי אֶתֹרֶרֶד וְאַלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי גִרְשָׁם לְבֵנִי וְשִׁמְעִי
 וּבְנֵי קָהָת עֲמִרָם וְיַעֲהֵד וְחֲבִירוֹן וְעִזִּי אֶל בְּנֵי מִרְיָמָה מִחֲלוֹ וְאַלֶּה מִשְׁפְּחוֹת
 הָלוֹי לְאַבְרָהָם לְגִרְשָׁם לְבֵנֵי בְנֵי יִתְחַבֵּן וְיִתְחַבֵּן בֶּטֶן יִתְחַבֵּן בֶּטֶן יִתְחַבֵּן בֶּטֶן עֲדִיָּה בֶּטֶן דָּדָה
 בֶּטֶן וְאַתָּרִי בֶטֶן בְּנֵי קָהָת עֲמִינָדָב בֶּטֶן קָרַח בֶּטֶן אֲסִיר בֶטֶן אֶלְקָנָה בֶטֶן וְאַבְיָסָף
 בֶטֶן וְאַסִּיר בֶטֶן יִתְחַבֵּן אֲוִי אֶל בֶּטֶן עֲזִיָּה בֶטֶן וְשִׁי אֶל בֶטֶן יוֹבֵט אֶלְקָנָה עֲמִינָה
 וְאַחִימֹה בֶטֶן אֶלְקָנָה בֶטֶן עֲזִיָּה בֶטֶן וְשִׁי אֶל בֶטֶן יִתְחַבֵּן בֶטֶן יִתְחַבֵּן בֶטֶן אֶלְקָנָה
 בֶטֶן אֶלְקָנָה בֶטֶן אֶלְקָנָה בֶטֶן אֶלְקָנָה בֶטֶן אֶלְקָנָה בֶטֶן אֶלְקָנָה בֶטֶן אֶלְקָנָה בֶטֶן אֶלְקָנָה

יְהוָה בְּאֵלֵינוּ

בית ישראל

יבן יעלה בן קהלנו לו

בדפוס

בְּיִשְׂרָאֵל וְאַחֲרָיוּתָם וְהָיָה אֲפָקָם בְּכָל בְּרִיתָם וְהָיָה אֲפָקָם בְּכָל בְּרִיתָם:

בֶּן מִיכָאֵל בֶּן בַּעֲשִׂיָּה בֶּן מַלְכִּיָּה: בֶּן אֲחָזֵנִי בֶן יִרְמְיָה בֶּן עֲרִיָּה בֶּן אִיתָן: בֶּן

וְיִמְלֹךְ בָּנוּ שְׁמֵי עֵי: בְּנוֹ יִהְיֶה בֶן גְּרֵשֶׁם בֶּן לֹו: וּבְנוֹ מִלְרֹו אֲחִיוֹם עַל -

הַשֵּׁמֶת אֶתְּכֶם בְּכִשְׁלֹחַ יְהוָה אֶתְּכֶם בְּחֵץ וּבְחֶלֶק יָדָיו

חלקיה: בן אדם בן מרדכי בן לוי ואחיהם

הַלֹּחִים עֲתוּנִים וּבְצִוֹ מִקְטִירֵיהֶם

על מזבח העולה וכו' וכלל מלאכת קודש הקדשים וכו'

על ישראל כל אשר עוה

וְהָאֱלֹהִים בְּנֵי אֱהֶרֶץ אֲלֵמֶיךָ בְּנֵי פִיטְחֵם בְּנֵי אֲבוֹשׁוֹעַ עֲבָנוּ בְּקִיבָעוֹ עֲזִיבָעוֹ וְזִרְחָהּ

בְּנוֹ: מִרְיֹתָ בְּנֵי אֶמְרִיקָה בְּנֵי אַחִיטּוֹב בְּנֵי עִירֹק בְּנֵי אַחִימַעֲזָ בְּנֵי:

וְאֵלֶּה מִשְׁמֵרוֹתֶם לְעִירוֹתֶם בְּבִלְמָה לִבְנֵי אֶהְרֹן לְמִשְׁפַּחֹת הַקֹּהֲנִים בְּיָהֳרָם

הַיְהוָה יִתְּנוּ לָהֶם אֵחָא חֲבֵרֵינוּ בְּאַרְצֵיהוֹרָה חַתּוּת מִגְרִישָׁהּ סְבִיבֵיהֶּהּ:

[illegible]

וְיָרִיב בְּלִבָּי אִם חֲבֵרוֹ וְאִם לְבָרִיךְ וְאִם מִגֵּר שִׂיחַ וְאִם יָחִיד וְאִם אֶשְׁחַמֶּנֶה

[illegible]

אֲנִי הָיוּ לְפָנַי וְלִפְנֵי כָל אֱמֻנָה

עשן והאם מיד שיה והתבית שמש ואת מיד שיה :

עבודתם בשל ויבין מהמעט מלמד הרבה מעט: קח יסוד קצתן המסודר והענין המסודר והמעט כפי שאלו
עבודת הגשם כל מעשים חיל וזה חלקו של ענין:

[illegible]

יעזר ב' צפת יעזר ואח' יעזר פועזיד ג' לעד. גבוי' ילימ' ד' דק ואח' י
ושלח ובמיד' יעזר בני יוש

לקח אשה לחפיו ולשכב וישב אחריו עבד ושר
 השני על פחד ותהיינה לעלפחד בעות ותלך מעלה
 אשת מכיר בן ותקרא שמו פרש ושם אחיו שרש
 ובעו אולם ורקם: ובעו אולם בן אלה בעו לעד בן מכיר
 בן מנשה: ואחותו המלכת ילדה את אישה ור ואת
 אביעזר ואת מחלה: ויהיו בני שמיזע אחיו ושכם
 ולקחו ואנעם: ובני אפרים שותלח וברד בני
 ותחת בני ושותלח ושותלח
 בני ועזר ואשר ויהיו בני אפרים בארץ פו
 ירדו לקחת את מקניהם: אפרים אביהם ימים
 רבים ויצאו אחיו לנחמו: ויצא אל אשתו ותלך בן
 ויקרא את שמו ברעיה פירעה היתה בביתו: ובתו
 שארה ותבן את בית חוריה ותתן ואתה עליון ואת
 אחיו שארה: ורפח בני ורשף ותלח בני ותחן בני: לעזר
 בני עמיהוד בני אלישמע בני עזר בני יהושע בני: ואחותם
 ומושביתם בית אל ובנתיה ולמזרח נערן ולמערב -
 גדר ובנתיה וסכס ובנתיה עד עיה ובנתיה: ועל דיו

בשם
 דחזי ליה
 הסנית

ותהיינה נשיהם לעלפחד שורה הליו בדיו

ברית
ק
ותובה
ק

תפלת
האלהים

הוא אחיו מנפח

ויסע ישראל ועמלו בע עופח סוח וחרגד ושותף וברית מדה בער והוד
ושלח אל ששה וחרגד ובארא ובכש יפנה לפספה וארא: ובע עלא ארח
הענאל ורעאל: כל אלה בע אשר ראשי בית האבות ברורים גבורי חילם
ראשי הנשיאים והתיחשם בעבא במלחמה מספרם אנשים עשרים
וששה אלה: ובנימן הוליד את בלע בכרן אשבל השני ואחריו השלושי
נחח הרביעי ורפה החמישי: והם בנים לבלע אחר וגרא ואברהם:
ואברהם ובע: אלה בע אחור אלה הם
ראשי אבות ליו: ונחח ואחריו ואחריו ואחריו הוא הגלם
הוליד את עזא ואת אח: והם הוליד בשדה מואב מן שלח אתם
חושים ואת בערא נשיו ויו: והם חוש אשור את יובב ואת עזא ואת
מישא: ואת מלפס ואת יעוש ואת שביה ואת מרמה אלה בנח
ראשי אבות: ומחשים הוליד את אביטוב ואת אלפעל: ובע אלפעל
עבד ומשעף ושמר הוא בנה את אונן ואת לך ובמתי יוברעה ושמע
המה ראשי האבות ליושבי ארץ המה הברית את יושבי גת: והחין
ששק וירמות: ובריה ועדד ועדד: ומיכאל ושפא ויוחא בע ברועה:
ואחריו וחרגד וחרגד: ושמר וחרגד ויובב בע אלפעל ויחוס
ואחריו וחרגד וחרגד: ואלא ואלא ואלא ואלא ואלא ואלא ואלא ואלא
ואחריו וחרגד וחרגד: ואלא ואלא ואלא ואלא ואלא ואלא ואלא ואלא

הוא אחיו מנפח: אלה הם בניו: ויחוס ויחוס ויחוס ויחוס ויחוס ויחוס ויחוס ויחוס

חַיִּים רִאשֵׁי אֲבוֹת לְלוֹיִם בְּלִשְׁבֹּת פְּטִירִים כִּי יוֹמָם הָיְלָה עֲלֵיהֶם
 כְּכֹחַ אֱלֹהֵי רִאשֵׁי הָאֲבוֹת לְלוֹיִם לְתַלְדוֹתָם רִאשִׁים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 בּוֹרוֹ שְׁלֹמֹה וְגִבְעֹן יִשְׁבֹּן אֲבִי גִבְעֹן יִשְׁבֹּן אֲשֶׁתוֹ מַעֲכָה
 וּבְנוֹ הַכְּבֹד עֲבִדוֹן וְעָר וְקִישׁ וְעֵל וְנָדָב וְגִדְדֹר וְאַחִיו וְכִרְיָה וּמִקְלָת
 וּמִקְלָת הַחֹלִיד אֶת שִׁמְעֹן וְאֶת הָרִם נָגַד אֲחִיהֶם יִשְׁבֹּן בּוֹרוֹ שְׁלֹמֹה עִם אֲחֵיהֶם
 וְנָדָב הַחֹלִיד אֶת קִישׁ וְקִישׁ הַחֹלִיד אֶת שְׁאֹל וְשְׁאֹל הַחֹלִיד אֶת יְהוֹנָתָן
 וְאֶת מַלְכֵי שִׁמְעֹן וְאֶת אֲבִינָדָב וְאֶת אֲשֶׁר עָלָיו וְכֵן יְהוֹסֶטֶן מִדִּיבְעָל וּמִדִּיב
 בְּעַל הַחֹלִיד אֶת מִיכָה וְבְנוֹ מִיכָה פִּיתוֹן וּמַלְכֵי וְתַחֲרַע וְאַחִיו וְאֶחָז הַחֹלִיד
 אֶת יַעֲרִיָּה וְיַעֲרִיָּה הַחֹלִיד אֶת עֲלָמָת וְאֶת עֲזִמּוֹת וְאֶת זִמְדִּי וְחִמְדִּי הַחֹלִיד
 אֶת מוֹעֵץ וְמוֹעֵץ הַחֹלִיד אֶת בְּנֵי עֵל וְרַפְיָה בֶּן אֱלֵעֲזָרָה בֶּן אֶעֱלִי בֶּן
 וְלֵאעֲלִי שֶׁשָּׁה בְּנֵים וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם עֲזִירָקִים בְּכֹרֹת וְיִשְׁמַעְיָל וְשַׁעֲרִיָּה
 וְעִסְרִיָּה וְחֹנִן אֱלֹהֵי בְּנֵי אֶעֱלִי וְפִלְשְׁתִּים נִלְחָמוּ בִּישְׂרָאֵל וַיָּנֶם אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל מִפְּעַל פִּלְשְׁתִּים וַיִּפְּלוּ הַחֲלָלִים בְּהָר גִּלְבָּעַ וַיִּירָדְקוּ פִּלְשְׁתִּים אֲחֵרֵי
 שְׁאֹל וְאַחֲרָיו בְּעֹן וַיָּבֹאוּ פִּלְשְׁתִּים אֶת יוֹנָתָן וְאֶת אֲבִינָדָב וְאֶת מַלְכֵי שִׁמְעֹן
 בֶּן שְׁאֹל וְתַחֲבָד הַמֶּלֶךְ מָה עַל שְׁאֹל וַיִּמְעָאֵהוּ הַמֶּלֶךְ בְּקִשְׁתוֹ וַיַּחֲלֹק
 הַיּוֹרִים וַיֵּאמֶר שְׁאֹל אֶל נִשְׂאָה כָּלִין שֶׁלָּהּ חֶרֶבֶךָ וְהִקְרַנִּי בָּהּ פֶּן יָבֹאוּ
 הָעַרְלִים הָאֵלֶּה וְהָתַעֲלִלוּ בִּי וְלֹא אָבָה נִשְׂאָה כָּלִין כִּי יִדְּאָהּ אֶת וַיִּקַּח שְׁאֹל
 אֶת הַחֶרֶב וַיִּפֹּל עָלֶיהָ וַיִּירָא נִשְׂאָה כָּלִין כִּי מָתָה שְׁאֹל וַיִּפְּלָהּ הָאֵלֶּה עַל הַחֶרֶב
 וַיָּמָת זִמְדִּי שְׁאֹל וְשִׁלְשֵׁת בְּעֹן וְכָל בֵּיתוֹ יָחִידוֹ מָתָה וַיִּדְּאוּ כָּל אִישׁ
 יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּעַמֶּק כִּינֶסוֹ וְכִי מָתָה שְׁאֹל וּבְנָיו וַיַּעֲזֹבוּ עֲרוֹתָם וַיָּנֶסוּ
 וַיָּבֹאוּ פִּלְשְׁתִּים וַיִּשְׁבּוּ בָהֶם וַיְהִי מִמָּחָת וַיָּבֹאוּ פִּלְשְׁתִּים לִפְשֵׁט
 אֶת הַחֲלָלִים וַיִּמְעָאֵהוּ אֶת שְׁאֹל וְחֶמֶד כָּלִין גִּלְבָּעַ וַיִּפְּשִׁימוּהוּ
 וַיִּשְׁאֲאוּ אֶת רִאשׁוֹ וְאֶת כָּל יָדָיו בְּאֶרֶץ פִּלְשְׁתִּים סָבִיב לְבֶשֶׂת אֶת

הַמָּה וְגַר אֲחֵיהֶם

[illegible]

על מלך בית הד
היה מלך בית הד

וְיִשְׂרָאֵל וְכָל יִשְׂרָאֵל יִתְּנוּ מַעֲשֵׂיהֶם וְהַחֲסִים הַלְלוּ שֵׁם כְּבוֹד וְגִבּוֹרֹת
וְנִפְתָּלֵי הַקֹּדֶשׁ וְיִשְׂרָאֵל וְכָל יִשְׂרָאֵל יִתְּנוּ מַעֲשֵׂיהֶם וְהַחֲסִים

...diketahui

אָוּם צײַט

五

לְהַשְׁמִיטָם

2017

לְבָרְכָהּ לְאִמְרַת הַנֶּחֱדָה עֵתָּה

שֶׂאוֹל מֶלֶךְ אֲתָהּ הַמּוֹצֵי

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת צֶלְהָדָד בְּנֵי הָאֵלֶּיךָ

אֵלֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵינוּ ..

לפניה הנה ימשחו אתה ידי

וְיִלְכֹךְ וְיִשְׁחָדְךָ וְיִשְׁחָדְךָ וְיִשְׁחָדְךָ ..

אמרו שבו יבוא ללון

אֶת־וַיֹּדֶעַ: וְאֵלֶּמֶד דְּוִיד

על בדאשנה יואצבן ערה

ענין וצדק: ויבן העיר מירציו

הענין: דילך חזקת הלוקח.

ראשי עבודות אסתר -

על שם צדק ידוע על

בְּיָמֵינוּ בְּמִלְחָמָנוּ

... ..

107

[Illegible handwritten signature]

יִקְרְבוּ אֶתְּךָ

שְׁמוֹת בְּמִנְיָהּ

ה'תרס"ח

505.444

שְׁמִי עַל הַיָּם וְעַל הַיַּבֵּשׁ

וְיָבֹא אֵלַי וְיִתְּנֵנִי לָךְ

[Faint handwritten text]

לך הַצִּיּוֹנָה כְּהַל מִדְּוָיִךְ מִבְּנֵי דָוִד

לך עליוש

שָׁלוֹם הוּא

תָּכֹחַ הָאֵל

בְּיָמֵינוּ

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

הוא מוצא את המענה

mak ni...

ה'תשנ"ב

— 1935 —

... ..

שאלו: ומוצני אפרים עשרים אלף ושמונה מאות גבורי חיל
 אנשי שמות לבית אבותם: ומחעי מטה מנשה שמונה עשר אלף
 אשר נקבו בשמות לבוא להמלוך את דוד: ומצני יששכר וידע
 ביסה לעתים לרעת מח יעשה ושראל ראשיהם מאתים וכל אחיהם
 על פיהם: מזבולן יוצאי עבא ערכו מלחמה בכל כלו מלחמה חמישים
 אלף ואלעזר בלא לבלב: ומנפתלי שרים אלף ועמם בענה
 וחנית שלשים ושבעה אלף: ומן הדנו ערכו מלחמה
 עשרים ושמונה אלף ושש מאות: ומאשר יוצאי עבא לערך
 מלחמה ארבעים אלף: ומעבד לירדן מן הראובני והגדיו וחעי
 שבט מנשה בכל כלו עבא מלחמה מאה ועשרים אלף: בלא לה אנשי
 מלחמה ערדו ממדכה בלבב שלם באו חברונה להמלוך את דוד
 על כל ישראל וגם כל שרית ישראל לב אחד להמלוך את דוד: ויהיו
 שם עם דוד ימים שלשה אכלים ושתיים כיו הכינו להם אחיהם: וגם
 הקדובים אליהם עד יששכר וזבולן ונפתלי מביאים להם בחמורם
 ובגמלים ובפרדים ובקר מאכל קמח דבילים ועמאקים ויון ושמן
 ובקר ועאן לרב כי שמחה בישראל:
 ויעקב דוד עם שרי האלפים והמאות לכל נגדו: ויאמר דוד לכל קהל
 ישראל אם עליכם טוב ומן יהוה אלהינו נפרעה נשלחה על אחים
 הנשארים בכל ארעות ישראל ועמם הכהנים והלוים בערי מגרשיהם
 ויקבעו אלינו וצמח את ארון אלהינו אלינו כי לא יד שטרו במי שאלו:
 ויחמרו כל הקהל לעשות כן כי ישד הדבר בעיני כל העם: ויקהל דוד
 את כל ישראל מן שיחור מערים ועד לבו את חמת להביא את ארון
 האלהים מקדשת יערים: וישד דוד וכל ישראל בעלתה אל קרית יערים

סארת

אֲשֶׁר לִיהוּדָה לֵאמֹר מִשְׁמֵ אֶת אֲדֹנָי הָאֱלֹהִים יִהְיֶה יוֹשֵׁה הַבְּרוּכִים
 אֲשֶׁר נִקְרָא שֵׁם: וַיִּרְבּוּ אֶת אֲדֹנָי הָאֱלֹהִים עַל עֲגֻלָּה חֲדָשָׁה מִבֵּית
 אֲבֹנִים וַעֲזָא וְחִיָּהוּ נִהְיָה בְּעֲגֻלָּה: וְדָוִיד וְכָל יִשְׂרָאֵל מִשְׁחָקִים לִפְנֵי
 הָאֱלֹהִים בְּגִלְעָד וּבְשִׁירִים וּבְכַנְרֹת וּבְנֵבִלִים וּבְדֹתָפִים וּבְמַעֲלָתִים וּבְחֲנֻצֵּי עֲרֹת:
 וַיֵּבֶן אֶת־גִּלְגָּל וַיִּשְׁלַח עֲזָא אֶת־יָדוֹ לֵאמֹר אֶת־הָאֲדֹנָי כִּי שִׁמְטוֹן הַבֹּדֶךְ:
 בְּעֲזָא וַיֵּבֶן עַל־אֲשֶׁר שָׁלַח יָדוֹ עַל־הָאֲדֹנָי וַיִּמַּת שֵׁם
 לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַיֵּחָר לְדָוִיד כִּי פָרַץ יִהְיֶה פָרֶץ בְּעֲזָא וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם
 הַהוּא פָרֶץ עֲזָא עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וַיִּידָא דָוִיד אֶת־הָאֱלֹהִים בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר
 הֵן אֲבִיא אֵלַי אֶת־אֲדֹנָי הָאֱלֹהִים וְלֹא־הָסִיר דָוִיד אֶת־הָאֲדֹנָי אֵלָיו
 עֵד דָּוִיד וַיִּטְהֹר אֶל־בֵּית עֲבָד אֲדֹנָי הַגִּתִּי: וַיֵּשֶׁב אֲדֹנָי הָאֱלֹהִים עַם בְּנוֹ
 עֲבָד אֲדֹנָי בְּבֵיתוֹ שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וַיִּבְרַךְ יִהְיֶה אֶת־בֵּית עֲבָד אֲדֹנָי וְזֶה־
 כָּל־אֲשֶׁר לֹו: וַיִּשְׁלַח חִירָם מֶלֶךְ עֵיֶר מַלְאָכִים אֵל דָּוִיד וַעֲזָא אֲדֹנָי
 וְחִירָם קִוּוּ וְחִירָם עָנִים לִבְנוֹת לוֹ בֵּית: וַיֵּדַע כִּי־הִבְנוֹ יִהְיֶה לַמֶּלֶךְ
 עַל־יִשְׂרָאֵל כִּי־נִשְׂאָה לַמַּעֲלָה מַלְכוּתוֹ בְּעִבְרֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:
 וַיִּקַּח דָּוִיד עוֹף־נָשִׁים בִּירוּשָׁלַם וַיִּוֹלֶד עוֹף־בָּנִים וּבָנוֹת: וְאֵלֶּה
 שְׁמוֹת הַלְוִיִּם אֲשֶׁר הָיוּ לוֹ בִּירוּשָׁלַם שְׁמוֹת וְשׁוּבָב עֲרִי וְיִשְׁלֹמֹה: וַיֵּחָר
 וְאֵלֹשׁוּעַ וְאַלְפָּלַט: וְנָהֳ וְנָפֶג וַיִּפְּעוּ: וְאַלּוּשָׁמַע וְבַעַל וְדָע וְהַלּוּפָלַט:
 וַיִּשְׁמַע פְּלִשְׁתִּים כִּי־נִמְשָׁח דָּוִיד לַמֶּלֶךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁלַח
 כָּל־פְּלִשְׁתִּים לְבָקֵשׁ אֶת־דָּוִיד וַיִּשְׁמַע דָּוִיד וַיַּעֲזֹא לִפְנֵיהֶם: וּפְלִשְׁתִּים בָּאוּ
 וַיִּפְשְׁטוּ בְּעַמְּקֵי רַפָּאִים: וַיִּשְׁאַל דָּוִיד בָּאֱלֹהִים לֵאמֹר הֲאֵעֲלֶה עַל־פְּלִשְׁתִּים
 וְתָתַם בְּיָדִי וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה עֲלֶה וְנִתְּתִים בְּיָדְךָ: וַיַּעַל בְּבַעַל פְּרָעִים וַיִּבֶם
 שֶׁם דָּוִיד וַיֹּאמֶר דָּוִיד הָאֱלֹהִים אֶת־אֲוִיבִי בִּידִי כַּפְדָּק מֵיָם עַל־כֵּן
 יִדָּא שֶׁם הַמָּקוֹם הַזֶּה: וַיִּעֲזֹר שֵׁם אֶת־אֲבֹתָיו וַיֹּאמֶר

וב
חורב
ר

כל
שְׁמוֹת

וַיִּסְפוּ עוֹד פְּלִשְׁתִּים וַיִּפְשְׁטוּ בְּעַמְּקֵי יוֹשָׁא
וַיֹּאמְרוּ לוֹ הָאֱלֹהִים לֹא תַעֲלֶה אַחֲרֵיהֶם הִסֵּב מֵעֲלֵיהֶם
מִכְשֵׁל הַבְּכָאִים וַיְהִי כִשְׁמֵעַךְ אֶת קוֹל הַצִּנְדָּה בְּרֹאשֵׁי הַבְּכָאִים
וַיִּתְּנָה בְּמִלְחָמָה כִּי יַעֲזֹב הָאֱלֹהִים לַפֶּעַךְ לַהֲכֹת אֶת מַחֲנֶה פְּלִשְׁתִּים וַיַּעַשׂ
דָּוִיד כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ הָאֱלֹהִים וַיָּבֹאוּ אֶת מַחֲנֶה פְּלִשְׁתִּים מִגִּבְעוֹן וְעַד גִּדְּרָה וַיַּעֲזֹב
שֵׁם דָּוִיד בְּכָל הָאָרֶץ וַיְהִי וַתֵּן אֶת פָּחָדוֹ עַל כָּל הַגִּבּוֹרִים וַיַּעַשׂ לוֹ בָּתִּים בְּעִיר
דָּוִיד וַיָּבֹא מִקְדָּשׁ לְאַרְוֶן הָאֱלֹהִים וַיִּטְלוּ אֹהֶל אִזֹּא אָמַר דָּוִיד לֹא לִשְׂאֵת אֶת
אַרְוֶן הָאֱלֹהִים כִּי אִם הַלְוִיִּם בְּבֹם בָּחַר יְהוָה לִשְׂאֵת אֶת אַרְוֶן יְהוָה וְלִשְׂחֹתוֹ
עַד עוֹלָם וַיִּקְהַל דָּוִיד אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְהַעֲלוֹת
אֶת אַרְוֶן אֵל מִקְדָּשׁוֹ אֲשֶׁר הָבִין לוֹ וַיֹּאסֶף דָּוִיד אֶת בְּנֵי אַחֲרֹן וְאֶת
הַלְוִיִּם לִבְעֵי קָהָת אֲוִירָאֵל הַשָּׂר וְאַחִיו מֵאֵהָ וְעִשְׂרִים לִבְעֵי מְרָרִי עִשְׂיָה
הַשָּׂר וְאַחִיו מֵאֲתִיב וְעִשְׂרִים לִבְעֵי גִשְׁשֹׁם וְאַלְהִיָּה וְאַחִיו מֵאֵהָ
וְשִׁלְשִׁים לִבְעֵי אֱלִיעֶזֶר שִׁמְעִיָּה הַשָּׂר וְאַחִיו שִׁמְשׁוֹן לִבְעֵי חֲבֵרוֹן
אֱלִיאֵל הַשָּׂר וְאַחִיו שִׁמְשׁוֹן לִבְעֵי עִזִּיאֵל עֲמִינָדָב הַשָּׂר וְאַחִיו מֵאֵהָ
שְׁנַיִם עֶשְׂרִי וַיִּקְרָא דָּוִיד לַעֲדֻק וְלֹא אֲבִיתָר הַכֹּהֵנִים וְלֹא לְוִיִּם
וַיֹּאמֶר וַיִּטְלוּ שִׁמְעִיָּה וְאַלְהִיָּה וְעֲמִינָדָב וַיֹּאמְרוּ לֵהֶם אַתֶּם רֹאשֵׁי
שֵׁן אַתֶּם וְאַחֲרֵיכֶם וְהַעֲלִיתֶם אֶת אַרְוֶן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
שֹׁמֵר לֹא אַתֶּם מִדֶּץ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּנוֹ כִּי לֹא דֹרֵשׁ
בָּנוּ וְהַלְוִיִּם לְהַעֲלוֹת אֶת אֵל וַיְהִי אֱלֹהֵי
הָאֱלֹהִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה כִּדְבַר יְהוָה
וַיֹּאמֶר דָּוִיד לַלְוִיִּם הַלְוִיִּם לְהַעֲמִיד אֶת
אֶתֶּן כָּלִים וְכִלְיֹת וְכִלְיֹת מִשְׁחֵי הַלְוִיִּם

[illegible]

בני יעקב שלמות הראש: בנ חביון ירהו הראש אמרה השני יחידאל
השלושי ויקמעם הרביעי: בנ עזראל מכה הראש וישיה השני:
פנ מדרי מחלו ומושי בנ מחלי אלעזר וקיש וימת אלעזר ולא היו לו
בנים כי אם בנות וישאום בני קיש אחיהם: בנ מושי מחלו ועזר וידמות
שלשה אלה בנ חילבות אבותיהם ראשי האבות לפקודיהם במספר
שמות לגלותם עשה המלאכח לעבדת ביתיהוה מבן עשרים שנה
ומעלה: כי אמר דוד הדח יהוה אלהי ישראל לעמו וישכן במשולם עד
לעולם: וגם ללויים חיל לשאת אתם חמשכן ואת כל כלן לעבדתו מצדביו
לעזר האתמים חמש מספר בני לוי מבן עשרים שנה ולמעלה: כי מעמדם
לד בני אהרן לעבד בגיתיהוה על החצרות ועל הלשכות ועל טהרות
לכל קדש ומעשה עבדת בית האלהים וללחם המערכת ולסלת למנוח
ולד קוקי המעות למחבת ולמדבבת ולכל משורה ומדה: ולעמד במקד
בבקר להורות להלל לתה וכן לערב: ולכל העלות עלות ליהוה לשבתות
ולחרישים ולמעדים במספר כמשפט עליהם תמיד לפני יהוה: ושמרו
את משמרת אהל זבוער ואת משמרת הקדש ומשמרת בני אהרן
אחיהם לעבדת בית יהוה: ולבני אהרן מחלקותם בע אהרן
נרב ואביהוא אלעזר ואיתמר: וימת נרב ואביהוא לפני אביהם ובנים
לא היו להם ויבהט אלעזר ואיתמר: ויחלקם דוד וצדוק מזבנ אלעזר
ואחיהם מזבני איתמר לפקודתם בעבדתם: וימצאו בני אלעזר רבים
לראשי הגבירים מזבני איתמר ויחלקום לבני אהרן ראשים לבית אבות
עשה עשר ולבני איתמר לבית אבותם שנים: ויחלקום בגילות אלה
עם אלה כיהיו שתי קדש ושני האלהים: ויבנו בני איתמר
ויכתבם שמעיה בן נתנאל ויהויהוואל ויהויהוואל ויהויהוואל

[illegible]

יד ושם יפה ויעד כמשפטם והמשוררים: לפרסם ליון דז יחואלבלן דז.

וְקִירוֹתָיו וְדִלְמוֹתָיו
 קִרְיֵי הַקִּירִים אֲרָמִים
 כְּשִׂדִּים וְיִתְעָהוּ זֶהְרָם בְּכָל
 לְשָׁקִלִים חֲמִשִּׁים זֶהְרָם וְזֶה
 כְּרֻבִים שְׁנַיִם מֵעֵשֶׂה עֵצֵי עֵץ
 אֲמוֹת עֶשְׂרִים בְּכָף הָאֶחָד אֶחָד
 הָאֲחֵרֹת אֲמוֹת חֲמִשָּׁה
 אֲמוֹת חֲמִשָּׁה מִגִּבְעָה
 הַכְּרוֹב הָאֶחָד יָסֵד
 עַל רַגְלֵיהֶם וּפְנֵיהֶם
 זָכְרָמִיל וּבֹקֶץ וְיִתְעָה
 אֲמוֹת שְׁלֹשִׁים
 זֶעֱשֶׂה שְׂרָשֻׁר
 בְּשֵׁר שְׂרֹת וְיִתְעָה
 מֵהַשָּׁמַיִם אֶל הָאָרֶץ
 הַנְּחֹשֶׁת עֶשְׂדִּים
 זֶעֱשֶׂה אֶת הָאֶרֶץ

ימין דק גבי
 ימין דק גבי
 ימין דק גבי

לְקִיר הַבַּיִת
 כְּפִי הַכְּרוֹב
 מִשְׁכָּנָה
 שְׂרָשֻׁר
 תְּחִלַּת אֶחָד
 תְּחִלַּת אֶחָד
 אֲמוֹת
 שְׂרָשֻׁר
 אֶל מִיָּמִין
 אֶל מִיָּמִין
 תָּבוּ וְעֵשֶׂה אֶת
 גִּשְׁפֹּתוֹ אֶל שְׁפֹתוֹ
 אֶת בְּאֵמָה יִסֵּב אֶתוֹ סָבִיב
 סֹבְבִים אֶתוֹ עֵשֶׂה בְּאֵמָה מִקִּיפִים
 אֶת הַיָּם סָבִיב שְׁנַיִם כְּרוֹרִים הַבְּקִיר יִעֲקֹם בְּמִעֲקָתוֹ עֹמֵד עַל שְׁנַיִם
 עֵשֶׂה בְּקִיר שְׁלֹשָׁה פָּנִים עֲפֹנָה וְשְׁלֹשָׁה פָּנִים יָמָה וְשְׁלֹשָׁה פָּנִים עֲפֹנָה
 וְשְׁלֹשָׁה פָּנִים מִזְרָחָה וְהָיָה עֲלֵיהֶם מִלְּבָעֵלָה וְכָל אֲחֵרֵיהֶם בִּיתָה וְעֵבִין
 עֲפֹנָה וְשְׁפֹתוֹ כְּמִעֲשֵׂה שְׁפֹת נֹחַ פָּדָה שְׁוֹשְׁנָה מִיָּדִין בְּתִים שְׁלֹשָׁה

כנף האחד קד דק בחד האחר ישרי אחר גשאל ששכר עשור ודבד ש' כל מה שמאול בדק ופני
 שור ואחד מה שמאול ישרי ישרים בדק הדין ודמ הדין ש'

מסלול
לפנים בארץ יהודה ויהודה
השר שאלה מלכד אשר הבין
ועבדיה: ויהי משק
ש מאות וששים ושש ככדי זהב: ויהי משק
מביאים וכל מלכו ערב ופחות הארץ מביאים זה
המלך שלמה מאתים ענה זהב שש מאות
הענה האחת: ושלש מאות ענה זהב שחוט שלש
המגן האחת ויתנם המלך בבית עזר הלבנון:
שן גדול ויעפרו זהב טהור: ושש מעלות לכסא וכבש
מאחזים וירות מזה ומזה על מקום העבות ושנים אריות עת
הידות: ושנים עשר אריות עמדים שם על שש המעלות מזה
נעשה כן לכל מלכה: וכל כלי מטקה המלך שלמה זהב וכל כלי
יער הלבנון זהב סגור און כסף נחש כימי שלמה למאומה כי אנו
למלך הלכות תרשיש עם עבדי חורם אחת שלוש שנים תבואנה
אניות תרשיש עם עבדי חורם אחת שלוש שנים תבואנה אניות
תרשיש נשאנות זהב וכסף שנהבים וקנינים זהב טוב:
כל מה מלך הארץ לעשר וחכמה: וכי מלך הארץ מבין שנים אתפנו

שנים ויהי זהב ושלש שנים תרשיש
תבואות דרך הארץ ותרשיש ודק של

אֲבִיךָ וְיִסְדֵּךָ אֶתְּעִלֶנּוּ
עַלְמֵי עֵלְיָה מִמֶּנִּי אֲבִי וְעֵתָה אֲבִי
עַלְמֵי עֵלְיָה מִמֶּנִּי אֲבִי וְעֵתָה אֲבִי
בְּעַם וְכָל הָעָם אֶל הָעָם בְּיוֹם הַיּוֹם כְּאִשְׁרֵי דְבַר
חֲבוֹאֵל בְּיוֹם הַשְּׁלוֹשִׁים וְעֵנֶם הַמֶּלֶךְ קִשְׁוֹתָ וְעֵזֶב הַמֶּלֶךְ
עֵצֶת הַזִּקְנִים וְיִדְבַר אֱלֹהִים כְּעֵצֶת הַזִּקְנִים לֵאמֹר אֲכַבֹּד
אֶתְּעִלֶנּוּ עַלְמֵי אֲבִי יִסְדֵּךָ אֶתְּעִלֶנּוּ בְּעִקְרָבִים וְלֹא
חֲבוֹאֵל אֶל הָעָם כִּי הִיְתָה נִסְבָּה מִעַם הָאֱלֹהִים לְמַעַן הַקִּים יְהוָה אֶת
דְּאִסְדֵּךְ וְדִבַּר בְּיָד אֲחִיהוּ הַשִּׁילֹנִי אֶל יִרְבֵּעַם בֶּן נֶכֶט וְכָל יֹשְׁדֵי אֵל בִּלְלָה
בְּעֵת הַמֶּלֶךְ לָהֶם וַיָּשִׁיבוּ הָעָם אֶת הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר מִהֲלָנוּ חֶלֶק בְּדוֹד וְלֹא
נִחַלָה בְּבֹן יִשְׂרָאֵל אִישׁ לֹא אֶהְיֶה וְשִׂדְּאֵל עֵתָה רֵאשִׁית בְּיוֹם הַיּוֹם וְכָל יִשְׂרָאֵל
רֵאשִׁית לָהֶם וְבִנֵּי יִשְׂרָאֵל הַיּוֹשְׁבִים בְּעֵדֵי יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עֲלֵיהֶם דְּחָבֵעַם
וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ דְּחָבֵעַם אֶת הַדָּרִם אֲשֶׁר עַל הָרֶמֶס וַיִּרְגְּמוּ בּוֹ בְּעֵדֵי יִשְׂרָאֵל אֲבִי
וַיָּמָת וְהַמֶּלֶךְ דְּחָבֵעַם הִתְאַמֵּץ לַעֲלוֹת בְּמִדְבָּרָה לְנוֹס יְרוּשָׁלַם
וַיִּפְשְׁעוּ יֹשְׁדֵי אֵל בְּבֵית דּוֹד עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיָּבֹא דְחָבֵעַם יְרוּשָׁלַם וַיִּקְחֵל
אֶת בֵּית יְהוּדָה וּבְנֵימָן מֵאֵת נְשֵׁימוֹנִים אֵלָף בַּחֹר עֲשֵׂה מִלְחָמָה לְהַלְחֵם
עִם יִשְׂרָאֵל לְהַשִּׁיב אֶת הַמִּמְלָכָה לְדְחָבֵעַם וַיְהִי דְבַר יְהוָה אֶל
שְׂמַעְיָהוּ אִישׁ הָאֱלֹהִים לֵאמֹר אֲמֹר אֶל דְּחָבֵעַם בֶּן שְׁלֵמָה מֶלֶךְ יְהוּדָה
וְאֵל כָּל יִשְׂרָאֵל בִּיהוּדָה וּבְנֵימָן לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה לֵאמֹר וְלֹא תִלָּחֶמְנוּ
עִם אֲחֵיכֶם שׁוּבוּ אִישׁ לְבֵיתוֹ כִּימֵאֲתִי נִהְיֶה הַדְּבַר הַזֶּה וַיִּשְׁמָעוּ אֶת דְּבַר
יְהוָה וַיָּשֻׁבוּ מִלְּחָמָתָם אֶל יִרְבֵּעַם וַיָּשֻׁבוּ דְחָבֵעַם בִּירוּשָׁלַם וַיִּבְנוּ עֲדִים
לְמַעֲוֹר בִּיהוּדָה וַיִּבְנוּ אֶת בֵּית לֶחֶם וְאֶת עֵיטָם וְאֶת תְּקוּפָה וְאֶת בֵּית עֵיטָה
וְאֶת שְׁבוּרָה וְאֶת עֵדֶלֶם וְאֶת גֵּת וְאֶת מִרְשָׁה וְאֶת יִסְרָאֵל וְאֶת אֲדוּרִים וְאֶת לִשְׁתִּים

דְּעַם בְּאֵלֵהֶם בְּרֶךְ נְכוֹן נִסְבָּה

וְאֵת עֵינֶיךָ וְאֵת יָרֵעָה וְאֵת אֶרֶץ
מִעֲרֹת וַיִּחַיֵּךְ אֶת הַמַּעֲרֹת וַיִּתֵּן בָּהֶם
עֵד וְעֵד עֲנוּת וּרְמָאִים וַיִּחַיֵּךְ לְהַדְבִּיחַ מֵאֵד
וְהַלֹּאִים אֲשֶׁר בְּכָל יִשְׂרָאֵל הִתְעַבּוּ עָלָיו מִכָּל צִדָּה
מִגִּישֵׁיהֶם וְאֶחָדָתָם וַיִּלְכְּדוּ לַיהוּדָה וְלִירוּשָׁלַם כִּי הִזְנִיחַם יְהוָה
מִכֵּהוּ לַיהוָה וַיַּעֲמִדְהוּ כְּהִנָּה לְבָמוֹת וּלְשִׁעִירִים וּלְעִגְלִים אֲשֶׁר
וְאֶחָדָתָם מִכָּל שְׂבָטֵי יִשְׂרָאֵל הִנָּתְנָם אֶת לִבָּם לִבְקָשׁ אֶת־יְהוָה
יִשְׂרָאֵל בָּאוּ יְרוּשָׁלַם לִזְבוֹחַ לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיִּחַדְקוּ אֶת־כֹּחַ
יְהוּדָה וַיֹּאמְרוּ אֶת־רַחֲבֵעַם בֶּן־שַׁלּוּם לְשָׁנִים שְׁלוֹשׁ כִּי־לָכָה בְּדֶרֶךְ
וְשַׁלּוּם לְשָׁנִים שְׁלוֹשׁ וַיִּקָּח לוֹ רַחֲבֵעַם אִשָּׁה אֶת־מַחֲלַת בֶּן־יְרוּמִיּוֹת בֶּן־יְהוֹנָדָה
אֲבִיהָ יוֹל בַּת־אֱלֹיָא בֶּן־יִשְׁי וַתֵּלֶךְ לוֹ בָנִים אֶת־יַעוֹשׁ וְאֶת־שְׁמִידָה וְאֶת־זֶהֱרָה
וְאֶת־רִיָּה לָקַח אֶת־מַעֲכָה בַת־אֲבִישָׁלוֹם וַתֵּלֶךְ לוֹ אֶת־אֲבִיהָ וְאֶת־עַתִּי וְאֶת־
זִיָּא וְאֶת־שְׁלָמִית וַיֹּאחֲזֵב רַחֲבֵעַם אֶת־מַעֲכָה בַת־אֲבִישָׁלוֹם מִכָּל נָשָׁיו
וּפִלְגָשִׁיו כִּי־נָשִׁים שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה נָשָׂא וְכָל־גִּישִׁים שְׁשִׁים וַיִּוֹלֶךְ עֲשָׂרִים
וּשְׁמוֹנֶה בָנִים וְשִׁשִּׁים בָּנוֹת וַיַּעֲמִד לְרֹאשׁ רַחֲבֵעַם אֶת־אֲבִיהָ בֶּן־מַעֲכָה
לְגֹדֶר בְּאֶתְרוֹ כִּי־לֹאֲמַלּוּכּוֹ וַיִּבְנוּ וַיִּפְלְצוּ מִכָּל בָּנוֹן לְכָל־הָרְעוֹת יְהוּדָה וּבְנֵי־מִן
לְכָל־עַרְי הַמַּעֲרֹת וַיִּתֵּן לָהֶם הַמִּזְוֹן לְרֹב־וְיֵשׁ אֶל־הַמִּזְוֹן נָשִׁים וַיְהִי כִּהְכִין סֵם
מַלְכוּת רַחֲבֵעַם וְכַחֲזִיקָתוֹ עֲזִיב אֶת־תּוֹרַת יְהוָה וְכָל־יִשְׂרָאֵל עֲזָבוּ
וַיְהִי בִשְׁנֵה הַחֲמִישִׁית לְמֶלֶךְ רַחֲבֵעַם עָלָה שִׁישָׁן מֶלֶךְ מַעֲרִים עַל־יְרוּשָׁלַם
כִּי־בָעַל בִּיהוּת בְּאֶלְף וּמֵאָתָּים רֶכֶב וּבִשְׁשִׁים אֲלָף פָּרָשִׁים וְאֶחָד מִסָּפְרֵי לִיָּם
אֲשֶׁר בָּאוּ עִמּוֹ מִמַּעֲרֹת לֹבִים סָפְיִים וְבוֹשִׁים וַיִּלְכְּדוּ אֶת־עַרְי הַמַּעֲרֹת
אֲשֶׁר לַיהוּדָה וַיִּבְנוּ יְרוּשָׁלַם וַיִּשְׁמְעִיהָ הַנְּבִיא בְּאֵל רַחֲבֵעַם
וְשִׁדְי־יְהוּדָה אֲשֶׁר נֶאֱסָפוּ אֶל־יְרוּשָׁלַם מִפְּנֵי שִׁישָׁן וַיֹּאמְרוּ לָהֶם כִּי־אִמְרוּ

וְהָיָה כִּי־יִבְנוּ יְרוּשָׁלַם וַיִּשְׁמְעִיהָ הַנְּבִיא בְּאֵל רַחֲבֵעַם וַיִּשְׁמְעִיהָ הַנְּבִיא בְּאֵל רַחֲבֵעַם
וַיִּשְׁמְעִיהָ הַנְּבִיא בְּאֵל רַחֲבֵעַם וַיִּשְׁמְעִיהָ הַנְּבִיא בְּאֵל רַחֲבֵעַם

וְיִזְכְּרוּ אֶת יְהוָה כִּי נִבְלָעוּ הָיוֹה דְּבַר
כִּנְעָנוּ לֹא אֲשַׁחֲיוֹתֶם וְנָתַתִּי לָהֶם כִּמְעַט לְמִלֻּתָם
כִּי חֲדָיו לֹא לְעַבְדִּים וְיִזְכְּרוּ
בְּזֹרֹת מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ
יְרוּשָׁלַם וְיִקַּח אֶת אֲעֻרֹת בֵּית יְהוָה וְאֶת אֲעֻרֹת בֵּית
הַתְּהֵלָה לְקַח וְיִקַּח אֶת מֶגֶן הַיָּהָב אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁלֹמֹה וְיַעֲשֶׂה
רֶחֱבֻעַם תַּחְתֵּיהֶם מִגֵּן נֶחֱשֹׁת וְהַפְּקִיד עַל יְדֵי שְׂרֵי הָרָעִים
שְׂמָרִים פֶּתַח בֵּית הַמֶּלֶךְ וְיִהְיֶה מִדֵּי בֹא הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה בְּאֹהֲרֵי
וְנִשְׁאָו וְהַשְׁבֹּם אֶל תַּחֲרֵעִים וְכִי כִנְעָנוּ שֶׁבַח מִמֶּנּוּ אֵף יְהוָה וְלֹא
לֹא שְׁחִית לְכֻלָּהּ וְגַם בִּיהוּדָה הָיָה דְּבָרִים טוֹבִים וְיִתְחַזֵּק
הַמֶּלֶךְ רֶחֱבֻעַם בִּירוּשָׁלַם וְיִמְלֹךְ כִּי בֶן אֲדָבָעִים וְאַחַת שָׁנָה רֶחֱבֻעַם
בְּמִלְכוֹ וְשִׁבְעָה עֶשְׂרֵה שָׁנָה מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם הָעִיר אֲשֶׁר בָּחַר יְהוָה לְשֹׁם
אֶת שְׁמוֹ שֶׁם מִכָּל שִׁבְעֵי וְשִׁרְיָאֵל וְשֶׁם אִמּוֹ נְעֻמָּה הָעַמֹּנִית וְיַעֲשֶׂה הָרָע
כִּי לֹא הֵכִין לָבוֹ לְדָרוֹשׁ אֶת יְהוָה וְדְּבָרֵי רֶחֱבֻעַם הָרָא שְׁנֵים
וְהָאֲחֵרִים הָלָא הֵם כְּתוּבִים בְּרַבְרֵי שְׁמֵינָה הַנְּבִיא וְעִדּוֹ הַחֲזִיק לֵהָרָע
לְהַתִּיחֵשׁ וּמִלַּחֲמֹת רֶחֱבֻעַם וְיִרְבֻּעַם כָּל הַיָּמִים וְיִשְׁכַּב רֶחֱבֻעַם עִם
אֲבֹתָיו וְיִקְבֹּד בְּעִיר דָּוִד וְיִמְלֹךְ אָבִיָּה בְּנוֹ תַּחְתָּיו
בְּשֵׁם שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לְמֶלֶךְ יִרְבֻּעַם וְיִמְלֹךְ אָבִיָּה עַל יְהוּדָה שְׁלוֹשׁ
שָׁנִים מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֶׁם אִמּוֹ מִיכָיִהוּ בֵּית אֲוִרְיָאֵל מִן גְּבֻעָה וּמִלַּחֲמָה
הָיְתָה מִן אָבִיָּה וְכִי יִרְבֻּעַם וְיִזְכְּרוּ אֶת הַמֶּלֶךְ בְּחֵיל גְּבוּרָתוֹ
מִלַּחֲמָה אֲדָבָעִים מִתּוֹת אֵלֶּף אִישׁ בַּחֹר וְיִרְבֻּעַם עֶרֶךְ עִמּוֹ מִלַּחֲמָה
בְּשְׁמוֹנֶה מֵאוֹת אֵלֶּף אִישׁ בַּחֹר גְּבוּרָתוֹ וְיִקַּם אָבִיָּה מֵעַל

והטעם ודומה לך מלכ' ישראל דין חס יוד תא והתא בול לך קד נלמו כיד נלעז' בין אביה ובין ירמיה
דחטלו ומי גיר דחיי אבגור' ערך עמסיה חסבר'

להר עמדים אשר בהר אפרים
 הלא לכם לדעת כי יהוה אלהי ישראל
 לעולם לו ולבניו בדות מלה: ויקם ירבעם בן נבט
 וימרד על אדניו: ויזבחו עליו אנשים ריקים בני ישראל
 רחבעם בן שלמה ורחבעם היה נער ורך לבב ולא התחזק
 ועתה אתם אמרים להתחזק לפני ממלכת יהוה ביד בני דוד
 המון רב ועמכם עגלו זהב אשר עשה לכם ירבעם לאלהים:
 את כהני יהוה את בעי אהרן והלויים ותעשו לכם כהנים כעמי הארץ
 כל הבא למלא דין בפר בן בקר ואילם שבעה חיה כהן ללא אלהים:
 ואנחנו יהוה אלהינו ולא עובדים זכרנים משרתים ליהוה בני אהרן והלויים
 במלכות: ומקטרים ליהוה עלות בקר בבקר ובערב בערב וקטרת
 סמים ומערכת לחם על השלחן הטהור ומנורת הזהב ונרותיה לבער:
 בערב כי שמדים אנחנו את משמרת יהוה אלהינו ואתם עבדתם אתו:
 והנה עמנו בראש האלהים וכהניו וחזקתיהם התרועה להרע עליכם
 בני ישראל אל תלחמו עם יהוה אלהיכם: תעלוהו: וירבעם
 הסב את המאדב לבוא מאחריהם ויהיו לפני יהודה והמאדב מאחריהם:
 ויפנו יהודה והנה להם המלחמה פנים ואחור ויעקרו ליהוה וכהנים:
 מחזקרים בחזקתיהם וירעו איש יהודה ויהי בהריע איש יהודה:
 והאלהים נגף את ירבעם וכל ישראל לפני אביה ויהודה: וינאסו בני
 ישראל מפני יהודה ויתנם אלהים בידם: ויכו בהם אביה ועמו מכה
 רבה ויפלו חללים מישראל חמש מאות אלף איש בחור: ויבנעו בני
 ישראל בענתהיא ואמרו בני יהודה כי נשענו על יהוה אלהי אבותיהם:
 וירדף אביה אחרי ירבעם וילכד ממנו ערים את ביות אל ואת בטתיה

...יהיו גמלים וישיב ויחזקו אלהי:

הפרת יוקד וי

וּמֶלֶךְ הַיּוֹשֵׁפֶט כְּעוֹד חַתָּן וְעוֹד
עַם יִשְׂרָאֵל בְּאַרְצָם יְהוּדָה
עַם יִשְׂרָאֵל כִּי הִלֵּךְ בְּדֶרֶךְ יְהוָה
כִּי לֹא הָיוּ אֲבוֹן דָּרָשׁ וּבְמַעֲוֵתוֹ הִלֵּךְ וְלֹא
יָהוּ אֶת הַמֶּלֶךְ בְּיָדוֹ וַיִּתֵּן כָּל יְהוּדָה מִנְחָה לַיהוֹשֵׁפֶט
לְדָבָר הַזֶּה לְבֹן בְּדֶרֶךְ יְהוָה וְעוֹד הִסִּיר אֶת הַבְּמוֹת וְאֶת הָאֲשֵׁרִים
וּבְשָׁנָה שְׁלֹשׁ לַיָּלְדִן שָׁלַח לְשָׂרָיו לֵבֶן חֵיל לְעַבְדֵּיהֶם
וּלְנַתָּאֵל וּלְמַכְיָהוּ לְלַמֵּד בְּעַד יְהוּדָה וְעַמָּהֶם הַלּוּיִם שִׁמְעִיָּהוּ וּמִסֵּי
וּבְדִירָהוּ וְעִשָּׂהֶאֵל וְשִׁמְרֵי־גִמְזוֹת וְיִחוּזְנוֹן וְאֲדִנְיָה וְטוֹבִיָּהוּ וְטוֹבֵאֲרֵי
הַלּוּיִם וְעַמָּהֶם אֱלֹשֶׁמַע וְיְהוֹרָם הַכֹּהֲנִים וַיִּלְמְדוּ בִיהוּדָה וְעַמָּהֶם סֹפֵר
תּוֹרַת יְהוָה וְסִבּוֹ בְּכָל עֵדֵי יְהוּדָה וַיִּלְמְדוּ בָעָם נִיחִי פַחַד יְהוָה עַל כָּל מִמְּ
בְּחֹרֶת הָאָרֶץ עוֹת אֲשֶׁר סָבִיבוֹת יְהוּדָה וְלֹא מָלְחָמוּ עִם יְהוֹשֵׁפֶט וּמִן
פְּלִשְׁתִּים הַבִּיאִים לַיהוֹשֵׁפֶט מִנְחָה וְכֶסֶף מִיִּשְׂרָאֵל גַּם הָעַרְבִיאִים מִבִּיאִים
לִזְמַן הַזֶּה שִׁבְעַת אֲלָפִים וּשְׁבַע מֵאוֹת וְתִשְׁעִים שְׁבַע עֶשְׂרֵת אֲלָפִים וּשְׁבַע
וַיְהִי יְהוֹשֵׁפֶט הַלֵּךְ וְגָדֵל עַד לְמַעְלָה וַיִּבֶן בִּיהוּדָה בִּירְנוֹת
וּמִלְאָכָה רַבָּה הָיָה לוֹ בְּעֵדֵי יְהוּדָה וְאֶנְשֵׁי מִלְחָמָה גְּבוּרֵי חֵיל
שָׁלֹם וְאֵלֶּה הָיוּ לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם לַיהוּדָה שָׂרֵי אֲלָפִים עַד נָהָה הָעָר
וְעַל יָדוֹ יְהוּזָבָב הָעֶרְוָה וְעַל יָדוֹ יְהוֹחָנָן הָעֶרְוָה וְעַל יָדוֹ מִיָּהוּ
וְעַל יָדוֹ יְמִיסִיָּה בֶן זְכָרְיָה הַמִּתְגַּדֵּב לַיהוָה וְעַמָּם מֵאֲתִים אֶלָּה
גְּבוּרֵי חֵיל וּמִן בְּנֵימֹן גְּבוּרֵי חֵיל אֱלִיָּזָע וְעַמָּם נִשְׁקוּ קֶשֶׁת וּבִמָּן מֵאֲתִים
וְעַל יָדוֹ יְהוֹחָנָן וְעַמָּם מֵאֲהָרֹן וְשִׁמְעוֹנִים אֶלָּה חֲלוּעֵי עֶבֶא
וְעַל יָדוֹ יְהוֹחָנָן מִלְּבָד אֲשֶׁר נָתַן הַמֶּלֶךְ בְּעֵדֵי הַמִּבְעָר בְּכָל
וַיְהִי לַיהוֹשֵׁפֶט עֶשְׂרֵת וּבְכֹרֹתָיו וְיִתְחַתֵּן

וְיִתְחַתֵּן יְהוֹשֵׁפֶט בְּדֶרֶךְ יְהוָה וְיִתְחַתֵּן יְהוֹשֵׁפֶט וְיִתְחַתֵּן

ויהי כחלו יחזק בן נחמיה
ח' אל רמית גלעד ויאמר אחת נלך
ויהי כחלו יחזק בן נחמיה ויאמר
בך במלחמה ויאמר יהושפט אל מלך
ס את דבר יהוה ויקבץ מלך ישראל את הנביאים ארבע
ויהי כחלו יחזק בן נחמיה ויאמר אחת נלך
עלה ויתן האלהים ביד המלך ויאמר יהושפט האין פה נביא
עוד ונדרשה מאתו ויאמר מלך ישראל אל יהושפט עוד איש
יד לרוש אתהוה מאתו ואע שנתתהו כי איננו מתנבא עליו לטוב
כי כל ימיו לדעה הוא מיכיהו בן ימלא ויאמר יהושפט אל יאמר המלך
בן ויקרא מלך ישראל אל סדים אחד ויאמר מהד מיכיהו בן ימלא ויאמר
ישראל ויהושפט מלך יהודה ישבם איש על נסאו מלב שנים גברים
השבים בגרן פתח שער שמדיו וכל הנביאים מתנבאים לפני דם ויעש
לו עד קים בן כנענה קרע בגדו ויאמר כה אמר יהוה באלה תנגח את ארם
עד כלותם וכל הנביאים נמאים כן לאמר עלה רמית גלעד והעלה הים
יהוה ביד המלך והמלך אך אשר חלף לקרא למיכיהו דבר אליו לאמר
דברי הנביאים פה אחד טוב אל המלך ויהי נא דבר באחר מהם ויאמר
טוב ויאמר מיכיהו חי יהוה כי את אשר יאמר אלהי אונן אדכור ויהי
אל המלך ויאמר המלך אליו מיכה הנלך אל רמית גלעד למלחמה אם
אחלה ויאמר עלו והעליחו וינתנו בידכם ויאמר אליו המלך עד כמה
פעמים את משביעך אשר לא תדבר אל ריק אמת ויענה יהודה ויאמר
ראיתי את כל ישראל גפועים על ההרים כעאז אשר עשו ויהי כחלו יחזק
יהוה לאלה ישבו איש לביתו בשלום ויאמר מלך ישראל אל יהושפט

סביר

דבר יחזק בן נחמיה ויהי כחלו יחזק בן נחמיה ויאמר אחת נלך
עלה ויתן האלהים ביד המלך ויאמר יהושפט האין פה נביא
עוד ונדרשה מאתו ויאמר מלך ישראל אל יהושפט עוד איש
יד לרוש אתהוה מאתו ואע שנתתהו כי איננו מתנבא עליו לטוב
כי כל ימיו לדעה הוא מיכיהו בן ימלא ויאמר יהושפט אל יאמר המלך
בן ויקרא מלך ישראל אל סדים אחד ויאמר מהד מיכיהו בן ימלא ויאמר
ישראל ויהושפט מלך יהודה ישבם איש על נסאו מלב שנים גברים
השבים בגרן פתח שער שמדיו וכל הנביאים מתנבאים לפני דם ויעש
לו עד קים בן כנענה קרע בגדו ויאמר כה אמר יהוה באלה תנגח את ארם
עד כלותם וכל הנביאים נמאים כן לאמר עלה רמית גלעד והעלה הים
יהוה ביד המלך והמלך אך אשר חלף לקרא למיכיהו דבר אליו לאמר
דברי הנביאים פה אחד טוב אל המלך ויהי נא דבר באחר מהם ויאמר
טוב ויאמר מיכיהו חי יהוה כי את אשר יאמר אלהי אונן אדכור ויהי
אל המלך ויאמר המלך אליו מיכה הנלך אל רמית גלעד למלחמה אם
אחלה ויאמר עלו והעליחו וינתנו בידכם ויאמר אליו המלך עד כמה
פעמים את משביעך אשר לא תדבר אל ריק אמת ויענה יהודה ויאמר
ראיתי את כל ישראל גפועים על ההרים כעאז אשר עשו ויהי כחלו יחזק
יהוה לאלה ישבו איש לביתו בשלום ויאמר מלך ישראל אל יהושפט

וְיֹאמֶר אֵלֶיךָ לֹא יִתְּנֶנּוּ לְךָ
 וְיֹאמֶר אֵלֶיךָ רֵאיוֹתִי אֶת יְהוָה
 וְיֹאמֶר אֵלֶיךָ וְיֹאמֶר יְהוָה מִן יִפְתֶּה אֶת
 גְּלַעַד וְיֹאמֶר יְהוָה אֲמַר בְּכָה וְיֹאמֶר
 וְיֹאמֶר אֵלֶיךָ אֶפְתָּנוּ יֹאמֶר יְהוָה אֵלֶיךָ בְּמָה וְיֹאמֶר
 וְיֹאמֶר שָׁקֶר בְּכָל נְבִיאֶיךָ אֲמַר תִּפְתָּה וְגַם תִּכַּל עֵצָא וְעֵשֶׂה
 נָתַן יְהוָה רוּחַ שָׁקֶר בְּכָל נְבִיאֶיךָ אֵלֶיךָ וְיֹאמֶר דְּבַר עֲלֶיךָ רַעָה
 עֲרִקִיהוּ בֶן כְּנַעֲנָה וְיֹאמֶר אֵת מִיכָיִהוּ עַל הָלְחִי וְיֹאמֶר אֵלֶיךָ הִדְרִיךְ עַל
 יְהוָה מֵאֵת לְרִבְרֵי אֶתְךָ וְיֹאמֶר מִיכָיִהוּ הִנֵּךְ רֵאיוֹת בְּיוֹם הַהוּא אֲשֶׁר תִּהְיֶה
 חֹדֶר בַּחֲדָר לַהֲחַבֵּא וְיֹאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל קָחוּ אֶת מִיכָיִהוּ וְהִשְׁבִּיחוּ אֵל
 אֱמוּנָתוֹ שֶׁר הָעִיר וְאֵל יוֹאֵשׁ בֶּן הַמֶּלֶךְ וְיֹאמֶרְתֶּם כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ שִׁימוּ יְהוָה
 בֵּית הַכֹּלֵא וְהִאֲכִלְהוּ לֶחֶם לַחֵץ וּמִיֵּם לַחֵץ עַד שׁוּבוּ בְּשָׁלוֹם וְיֹאמֶר מִיכָיִהוּ
 אִם שׁוּב תֵּשׁוּב בְּשָׁלוֹם לֹא דְבַר יְהוָה כִּי יֹאמֶר שָׁמְעוּ עַמִּים כָּלֵם
 וְיַעַל מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְיִהְיֶה שָׁפֹט מֶלֶךְ יְהוּדָה אֵל רִמְתָּ גֹלְעַד וְיֹאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂ
 רָאֵל אֵל יְהוָה שָׁפֹט הוֹתַחפֵּשׁ וְבוֹא בַּמִּלְחָמָה וְאֹתָהּ לְבִשׁ בְּגָדֶיךָ וְיִתַּחֲפֵשׁ
 מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְיִבְאוּ בַּמִּלְחָמָה וּמֶלֶךְ אֲדָם עֹוָה אֶת שְׂרֵי הָרֶכֶב אֲשֶׁר לוֹ
 אֲמַר לֹא תִלַּחֲמוּ אֶת הַקָּטָן אֶת הַגָּדוֹל כִּי אִם אֶת מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְבָדוּ
 וְיִהְיֶה בְּרִאיוֹת שְׂרֵי הָרֶכֶב אֶת יְהוֹשָׁפָט וְהָמָה אֲמָרוּ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הוּא יִשְׁבֹּר
 עַל לֶחֶם לֶחֶם וְיִזְעַק יְהוֹשָׁפָט וְיֹאמֶר עֲזְרוּ וְיִסִּיתֶם אֱלֹהִים מִמֶּנּוּ וְיִהְיֶה כִּדְאוֹת
 שְׂרֵי הָרֶכֶב כִּי לֹא הָיָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְיִשְׁעוּבוּ מֵאֲחֵרִין וְיֹאשׁ מִשָּׁךְ בָּקָשָׁת
 וְיִקְרָא וְיֹאמֶר אֶת מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בֵּין הָרֶכֶב וְיִשְׁלִיחַ וְיֹאמֶר לְרֶכֶב הַפֶּךְ
 הִדְרִיךְ הוֹעֲמֵת מִן הַמַּחֲטָה כִּי הִחֲלִיתִי וְיַעַל הַמִּלְחָמָה בְּיוֹם הַהוּא וּמֶלֶךְ
 יִשְׂרָאֵל הָיָה מַעֲמִיד בַּמֶּרְכָּבָה כֹּכַח אֲדָם שֶׁר הָעֶרֶב וְיִכָּתֵל לַעֲתָבוֹת

וְיֹאמֶר אֵלֶיךָ לֹא יִתְּנֶנּוּ לְךָ וְיֹאמֶר אֵלֶיךָ רֵאיוֹתִי אֶת יְהוָה וְיֹאמֶר אֵלֶיךָ וְיֹאמֶר יְהוָה מִן יִפְתֶּה אֶת
 גְּלַעַד וְיֹאמֶר יְהוָה אֲמַר בְּכָה וְיֹאמֶר וְיֹאמֶר אֵלֶיךָ אֶפְתָּנוּ יֹאמֶר יְהוָה אֵלֶיךָ בְּמָה וְיֹאמֶר

בני עמון מואב והר שער גבאים
 ולאב על ישיבי הר שער להחרים
 שער עזרו איש ברעהו למשחית ויהודה
 ויפלו אל ההמון והנם פגרים נפלים ארעה ואין
 וחושפט ועמו לב את שללם ומעאו בהם לרב ורכוש
 ויחמדות וינצלו להם לאיו משא ויהיו ימים שלשה בודים
 כי רב הוא ובוים הרבועי נקהלו לעמק ברבה כי שם ברכו
 ויה על כן קראו את שם המקום ההוא עמק ברבה עד היום
 שם כל איש יהודה וידושלם ויהושפט בראשם לשוב אל ירושלים
 בשמחה כי שמחם יהוה מאויביהם ויבאו ירושלים בנכלים ובכנרות
 ובחצצרות אל בית יהוה ויהי פחד אלהים על כל ממלכות הארעות
 בשמיעם כי נלחם יהוה עם אויבי ישראל ותשקט מלכות יהושפט
 וינח לו אלהיו מסבוב וימלך יהושפט על יהודה בן שלשים
 וחמש שנה במלכו ועשרים וחמש שנה מלך בירושלים ושם אמו
 עזובה בת שלחי וילך בדרך אביו אסא ולא סר ממנה לעשות הישר
 בעיני יהוה אך הבמות לא סרו ועוד העם לא הכינו לבבם לאלהיו
 אבותיהם ויתר דברי יהושפט הראשנים והאחרים הנם כתובים
 בדברי יהוה בן חנני אשר העלה על ספר מלכי ישראל ואחריו בן
 אתחבד יהושפט מלך יהודה עם אחזיה מלך ישראל הוא הרשע
 לעשות ויחברו עמו לעשות אניות ללכת תרשיש ויעשו אניות
 בעציון גביר ויתנבא אליעזר בן דדוהו ממד שיה על יהושפט לאמר
 כהתחברך עם אחזיהו פרץ יהוה את מעשיך וישברו אניות ולא
 עזרו ללכת אל תרשיש וישכב יהושפט עם אביתו ויקבר עם אבתו

שם ברכו את יי דין קריא את שם המקום ההוא דין גבאים ועוד העם יין דין הבמות ועוד העם
 ב דין בכינו משחיתים מעדות ב דין ואת הגרון ויהי לבם

בשם המלך יהושע בן נון
ויהוה אל יסור ויעזרוהו ומיכאל
יהוה אל יתן להם אביהם מתנות רבות
מציאות יהודה ואת הממלכה נתן לוהורש
ויהם יהורם על ממלכת אביו ויתחזק ויהרג את כל
משדיו ישראל בן שלשים ושתים שנה יהורם במלכו
מלך בירושלם וילך בדרך מלכיו שאל כאשר עשו בית אחא
בת אחאב היתה לו אשה ויעש הרע בעיניהוהוה ולא אבה יהוה
להשתות את בית דוד למען הכריות אשר ברית לדוד וכאשר
לתת לו נזיר ולבניו כל הימים: בזמן פשע יהורם מוחות יד יהודה ויב
וימליכו עליוהם מלך: ויעבד יהורם עם שדיו וכל הרעב עמו ויהי קם
לילה ויך את יהורם הסובב אליו ואת שדיו הרעב יופשע יהורם מוחות
יד יהודה עד היום היה אז תפשע לבנה בעת ההיא מתחת ידו ביעוב
את יהוה אלהי אבותיו: גם הוא עשה כמות בהרי יהודה ויון את ישוב
ירושלם ויפח את יהודה ויבא אליו מכתב מאליהו
הנביא לאמר כה אמר יהוה אלהי דוד אביך תחת אשר לא הלכת
בדרכי יהושפט אביך וכדרכי אסא מלך יהודה ותלך בדרך מלכו
ישראל ונתנה את יהודה ואת ישוב ירושלם כהינות בית אחאב
וגם את אחיך בית אביך הטובים ממך הרגת הנה יהוה נגף מגפה
גדולה בעמך ובכנעך ובנשיך ובכל רכושך: ואתה בחליוס רבים
במחלה מעיד עד יעאו מעיד מן החלו ימים על ימים: ויער יהוה על
יהורם את רוח הפלשתים והערבים אשר על יד בושום: ויעלו ביהודה
ויבקעו וישבו את כל הרכוש הנמצא לבית המלך וגם בניו ועשיו ולא

מחנות ויהוה יסור ויעזרוהו ומיכאל יהוה אל יתן להם אביהם מתנות רבות

אחת נגמל יהוה בְּיָדוֹ
עַתָּה הִקֵּץ לַיָּמִים שְׁנִים יָצְאוּ מֵעֵין
כָּל אֲשֶׁר לוֹ עִמּוֹ שְׂרָפָה כְּשֶׁרָפָת אֲכֹרֶת:
כָּל כּוֹשְׁמוֹתָ שְׁנִים מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וַיֵּלֶךְ בָּלָא
וּבְעִיר וַיִּזְדָּלֵא בְּקִבְרוֹת הַמַּלְכִּים: וַיִּמְלִיכוּ וַיִּשְׁבִּי יְהוֹשָׁלָם
עַל הַקֶּזֶז תַּחְתָּיו כִּי כָל הָרָא שְׁנִים הִרְגָה הַגִּדּוֹר הַבָּא בְּעֶרְבוֹת
מֶלֶךְ אַחֲרֵיהֶם בֶּן יְהוֹרָם מֶלֶךְ יְהוּדָה:
בָּנִים וְשׁוֹרִים שָׁנָה אַחֲרֵיהֶם בְּמִלְכּוֹ וְשָׁנָה אַחֶת מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וְשָׁם
שָׁתְלִיָּה בֵּית עַמְדוֹ: גַּם הוּא הָלַךְ בְּדַרְכֵי בֵּית אַחֲאָב כִּי אִמּוֹ הִיָּתָה וַיַּעֲצֵמוּ
הַשִּׁיעַ: וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּבֵית אַחֲאָב כִּי הִמָּה הָיָה לוֹ וַיַּעֲצִים אַחֲרֵיהֶם
מוֹת אֲבִיו לַמִּשְׁחָוֹת לֵאמֹר: גַּם בְּעֵצְתָם הָלַךְ וַיֵּלֶךְ אֶת יְהוֹרָם בֶּן אַחֲאָב מֶלֶךְ -
יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה עַל חִזְאֵל מֶלֶךְ אֲרָם בְּרִמּוֹת גִּלְעָד וַיָּבֹאוּ הָרָמִים אֶת יוֹרָם:
וַיִּשָּׁב לַהֲתַרְפֹּא בְּיֹד עֲאֵל מִן הַמָּמִים אֲשֶׁר הִכּוּ בְּרָמָה בְּהִלָּחֲמוֹ אֶת חִזְאֵל
מֶלֶךְ אֲרָם וַעֲזַרְיָהוּ בֶּן יְהוֹרָם מֶלֶךְ יְהוּדָה יָרָד לִרְאוֹת אֶת יְהוֹרָם בֶּן אַחֲאָב
בְּיֹד עֲאֵל כִּי חָלָה הוּא: וּמַאֲלֵהִים הָיְתָה תְּבוּסַת אַחֲרֵיהֶם לָבוֹא אֵל יוֹרָם
וּבְבֹאוֹ יַעֲצֵא עִם יְהוֹרָם אֵל יְהוָה בֶּן נִמְשִׁיו אֲשֶׁר מִשְׁחוֹ יְהוָה לַהֲכָרוֹת אֶת
בֵּית אַחֲאָב: וַיְהִי כִּשְׁפָט יְהוָה עִם בֵּית אַחֲאָב וַיִּמְעַץ אֶת שָׂרֵי יְהוּדָה
וּבְנֵי אַחֲרֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם מִשְׁרָתִים לְאַחֲרֵיהֶם וַיִּהְרָגֻם: וַיִּבְקֹשׁ אֶת אַחֲרֵיהֶם -
וַיִּלְכְּדוּ וְהוּא מִתְחַבֵּא בְּשִׂמְדוֹ וַיִּבְאֵהוּ אֵל יְהוָה וַיִּמְיֹתֵהוּ וַיִּקְבְּלוּהוּ
כִּי אִמָּד בֶּן יְהוֹשָׁפָט הוּא עָשָׂר דָּרָשׁ אֶת יְהוָה בְּכָל לַבְּכוֹ וְאִין לְבֵית
אַחֲרֵיהֶם לַעֲזֹר כֹּחַ לַמִּלְחָמָה:
כִּי מוֹת בָּקָה וַתִּקַּם וַתִּדְבַּר אֶת כָּל דָּרַע הַמִּלְחָמָה לְבֵית יְהוּדָה: וַתִּקַּח -
וַתִּשְׁבַּעַת בֵּית הַמֶּלֶךְ אֶת יוֹאָשׁ בֶּן אַחֲרֵיהֶם וַתִּגְנֹב אֶתוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי הַמֶּלֶךְ

לִיָּן מִדְּפֹא כְּבִלָּף וַיִּתֵּן יָמֵי הַיָּד בְּסִיף אַחֲרֵיהֶם אִמְעִיָּה וַיִּתְּנוּ כְּתֹבֶת שֶׁכַּח עֲתִידָה שֶׁלֹּא
וְשִׁיבָה מִתּוֹךְ יָדָיו

וְהָיָה מִלְכָּתָעַל הָאָדָם:

וּבְשִׁנָּה קִשְׁבִּי עִיֹת הַתְּחִלָּה וְהוֹדִיעַ אוֹקֶחַ אֶת שְׂדֵי הַמֵּתוֹת
יָדָהֶם וְלִישְׁמֵעָאֵל בֶּן יְהוֹנָנִי וְלַעֲזַרְיָהוּ בֶן עֲבֹדָה וְאֶת מִשְׁפָּחָתָם
וְאֶת אֱלֹשֶׁפֶט בֶּן זַכְרִי עַמּוֹ בְּבָרִית וַיָּסֹבּוּ בִיהוּדָה וַיִּקְבְּעוּ אֶת
כָּל עָרֵי יְהוּדָה וְרָאשֵׁי הָאֲבוֹת לְיִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל יְהוֹשָׁפָאֵם
הַמֶּלֶךְ בְּרִית בְּכוֹת הָאֱלֹהִים עִם הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶד לָהֶם הִנֵּה בֶן הַמֶּלֶךְ יִמְנִי
וְיִסֵּד דָּבָר יְהוָה עָלָיו וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ הַשְּׁלוֹשִׁים
בְּאֵי הַשָּׁבָת לַכֹּהֲנִים לָלוּם לְשַׁעֲרֵי הַסָּפִים וְהַשְּׁלוֹשִׁים בְּכוֹת הַמֶּלֶךְ
וְהַשְּׁלִישִׁית בְּשַׁעַר הַיְּסוּד וְכָל הָעָם בַּחֲצֹנוֹת בִּימְעוּחָהּ וְאֵל יָבֹא בֵּית אֱלֹהֵינוּ
כִּי אִם הַכֹּהֲנִים וְהַמְשִׁרְתִּים לָלוּם הֵמָּה יָבֹאוּ כִּי קִרְשׁ הֵמָּה וְכָל הָעָם יִשְׁמְרוּ
מִשְׁמֵדֵת יְהוָה וְהִקְיֹפוּ הָלוּם אֶת הַמֶּלֶךְ סָבִיב אִישׁ וְכָלִין בִּירוֹ וְהִבֵּא אֶל
הַבֵּית יִמְנִי וְהָיוּ אֶת הַמֶּלֶךְ בָּבֹאוּ וְבַעֲצָתוֹ יַעֲשׂוּ הָלוּם וְכָל יְהוּדָה כָּל
אֲשֶׁר עָוָה יְהוֹדִיעַ הִכְהֹן וַיִּקְחוּ אִישׁ אֶת אֲנָשָׁיו בְּאֵי הַשָּׁבָת עִם יוֹעָאֵל
וְיִסֵּד כִּי לֹא פִטֵּר יְהוֹדִיעַ הִכְהֹן אֶת הַמַּחֲלָקוֹת וַיִּתֵּן יְהוֹדִיעַ דִּבְחָן לְשֵׁרֵי
וְאֶת אֶת הַחֲנִיתִים וְאֶת הַמִּגְעָה וְאֶת הַשְּׁלֹשִׁים אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ דָּוִיד
אֲשֶׁר בֵּית הָאֱלֹהִים וַיַּעֲמֵד אֶת כָּל הָעָם וְאִישׁ שִׁלְחוֹ בִירוֹ מִכְתֹּף הַבֵּית
הַיְמָנִית עַד כַּתֵּף הַבֵּית הַשְּׂמָאלִית לְמִזְבֵּחַ הַבֵּית עַל הַמֶּלֶךְ סָבִיב
וַיָּבֹאוּ אֶת בֶּן הַמֶּלֶךְ וַיִּתְּנוּ עָלָיו אֶת הַנֶּזֶר וְאֶת הָעֲדוּת וַיִּמְלִיכוּ אֹתוֹ
וּמִשְׁחָהוּ יְהוֹדִיעַ וּבָכְרוּ וַיֹּאמְדוּ יְהִי הַמֶּלֶךְ
וְיִסֵּד מִעַתָּה לִיהוָה אֶת קוֹל הָעָם הָרָעִים יְהִי הַמֶּלֶךְ וְיִסֵּד אֶת

דן וכו' של וימים חתה. דין ודומה דין וחס:

העם בתי הוה: ותרא והנה המלך עומד על עמודי סבבא והלויים
יהלל ערות על המלך וכל עם הארץ שמח ותקע בהעדרות והלויים
בלי השיר ומוזיקים להלל ותקדע עתלוהו את בגדיו ותאמר קול
ויענה יהוידע הכהן את שרי המאות מקווי החול ויאמר אל
הוציאוהו אל מבית השדרות והבא אהררה יומת בחרב כי אמר ה' ויהי
לא תגליתיה בות יהוה: ושימו לה ידים ותבוא אל מבוא שער הסוס
בית המלך וימותה שם: ויכרת יהוידע ברית בין ובין כל העם ובין
המלך להיות לעם ליהוה: ויבאו כל העם בית הבעל ויתעוהו ואת מחבתיו
והזבחות ואת מתן כהן הבעל הדגול פנה המזבחות וישם יהוידע
לכהנים הלויים אש חילק דויד על בתי הוה להעור
בכתוב בתורת ה' בה שמחה ובשיר על ידו דויד: ויעמד
שווערים על שערי בות הוה ולא יבוא טענה לכל דבר: וקח את שרי
האות ואת האדירים ואת המושלים בעם ואת כל עם הארץ ויחד את
המלך מבית יהוה ויבאו בתוך שער העליון בות המלך וישב את המלך
בסא הממלכה וישמחו כל עם הארץ והנזיר שקטה ואת עתליו
ובחרב: ובע שנים יאש במלכו וארבעים שנה מלך בידו יאש
ועצמו עבדה מבארי שבע: ויעש ואש הישר בעוני יהוה כל ימי ידוע
ישאלו הנדע נשים שנים וילד בנים וצנות: והיא זרה
עם כל יאש ה' את בתי הוה ויקבץ את הכהנים והלויים
לחם בלחם יהודה וקבעו מכל ישראל כסף לחוק את
בית ה' ויבאו הכהנים והלויים וכל ישראל ויבאו
לחם בלחם יהודה וקבעו מכל ישראל כסף לחוק את
בית ה' ויבאו הכהנים והלויים וכל ישראל ויבאו

אמר ימים עד שער המות
תכל הכלים המעצבים בבית
תבית המלך ואת בע התעריבות וישב שמרון
ויהי אמעיהו בן יואש מלך יהודה אחרי מות יואש
מלך ישראל חמש עשרה שנה ויתר דברו אמעיהו הישראלי
גיס הלא הנם כתובים על ספר מלכי יהודה וישראל ומעט
סר אמעיהו מאחרי יהוה ויך שרו עליו קשר בירושלם ויגס
שה וישראל מאחרי לבישה וימותהו שם וישאהו על הסוסים
קברו אתו עם אבותיו בעיר יהודה ויקחו כל עם יהודה את עזיהו
והוא בן שש עשרה שנה וימליכו אותו תחת אביו אמעיהו והוא בנה
את אילות וישיבה ליהודה אחרי שכב המלך עם אבותיו
בן שש עשרה שנה עזיהו במלכו וחמשים ושתים שנה מלך בירושלם
ושם אביו יכיליה מן ירושלם ויעש הישר בעיני יהוה ככל
אשר עשה אמעיהו אביו ויהי לדרש אלהים בימי זכר יהוה המצבי
בראת האלהים ובימי דרשו את יהוה העליחו האלהים ויעצו וילחם
בפלשתים ויפליץ את חומות גת ואת חומות יבנה ואת חומות אשדוד
ויבנה ערים באשדוד ובפלשתים ויעזרהו האלהים על פלשתים
ועל הערביים היושבים בגור בעל והממונים ויתנו העמונים מנחה
לעזיהו וילך שמו עד לבוא מערים כי החזיק עז למעלה ויבן עזיהו
מגדלים בירושלם על שער הפנה ועל שער הצא ועל המקצוע ויחזקת
ויבן מגדלים במדבר ויחצב בירות רבים כי מקנה רב היה לו וכישפלה
ותמשיך אבנים וכדמים בהרים ובגדמל כי אהב אדמה היה
ויהי לעזיהו חיל עשה מלחמה ויעצו עבדו לגדור במספר פקדנת ביד

יכיליה

יבנים

עזיהו בן עזיהו אדם יחסי ויחסי אחר חזקה בגו על מיתק כמנה ופול
בגדל רובי גלית על יושא

וְעַתָּה עֲשִׂיהוּ הַיּוֹמָד עַל הַיָּד
 בְּהַיָּד לְגִבּוֹרֵי חֵיל אֲלֵפִים וְשֶׁשׁ
 אֲלֵפִים וְשֶׁשׁ אֲלֵפִים וְחֲמִשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים
 מֵלֶכְךָ עַל הָאָרֶץ וְיִבְנֶה לָהֶם עֲמִידוֹת לְכָל הָעָבָא מִגִּנֹּם וְחִמָּה
 אֲרִיזוֹת וְקִשְׁתוֹת וְלֹא בָנֵי קָלְעִים וְיַעֲשֶׂה בּוֹי וְשָׁלֵם חֲשִׁבְנוֹת
 וְיִשָּׁב לַהֲיוֹת עַל הַגִּבּוֹרִים וְעַל הַפְּעוֹת לִירוֹא בְּחָעִים וּבְאֲגָעִים
 עַד שְׁמוֹ עַד לְמִדְּהָרָה בְּהַפְּלִיא לְהַעֲזֹר עַד בְּנֵי הָאָרֶץ וּבְחֻדְוָה
 בְּנֵי לְהַשְׁחִית וְיַמְעַל בְּיָהּ אֱלֹהֵינוּ וְיִבְאֵהוּ אֵל חֵסֶד לְהַקְטִיר
 מִזִּבְחֵי הַקְטָרֹת וְיִבְאֵהוּ אַחֲרָיו עַל יְהוָה הַכֹּהֵן וְעָמּוֹ כְּהֵנָּה לַיהוָה שְׂמִינֹת
 בְּנֵי חֵיל וְיַעֲמִיד עַל עֲמִידוֹ הַמֶּלֶךְ וְיִאֲמִיחוּ לוֹ לֹא לָךְ עֲמִידוֹ לְהַקְטִיר
 לַיהוָה בְּנֵי דְכֹהֲנִים בְּנֵי אֲהָרֹן הַמִּקְדָּשִׁים לְהַקְטִיר צִנֹּא מִן הַמִּקְדָּשׁ כִּי
 מַעֲלֵת וְלֹא לָךְ לִכְבוֹד מִיְהוָה אֱלֹהִים וְיִתְּנָךְ עֲמִידוֹ וּבְנֵי מִקְטָרֹת לְהַקְטִיר
 וּבִזְעָפוֹ עִם הַכֹּהֲנִים וְהַעֲרֵעַת יְדֵיהֶם בְּמַעֲחֹן לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים בְּבֵית יְהוָה
 מַעֲלֵה לְמִזְבֵּחַ הַקְטָרֹת וְיִפְּן אֶלּוֹן עֲמִידוֹ כִּי הָאֵשׁ וְכָל הַכֹּהֲנִים וְהַנָּחַ
 אוֹהַ מַעֲרֵעַ בְּמַעֲחֹן וְיִבְהִלּוּהוּ מִשֵּׁם וְגַם הוּא נִדְחָף לַעֲמֹת בִּי נִעְנֶה יְהוָה
 וְיִהְיֶה עֲמִידוֹ הַמֶּלֶךְ מַעֲרֵעַ עַד יוֹם מוֹתוֹ וְיִשָּׁב בְּבֵית הַחֲפָשׁוֹת מַעֲרֵעַ כִּי
 בִּיד מִבֵּית יְהוָה וְיוֹתֵם בְּטֹעַ עַל בֵּית הַמֶּלֶךְ שׁוֹפֵט אֶת עַם הָאָרֶץ
 וְיִתֵּר דְּבָרֵי עֲמִידוֹ הָרִאשִׁינִים זֶה אַחֲרָיוֹת כִּי יִשְׁעִיהוּ בֶן אֲמוֹן
 הַנָּבִיא וְיִשָּׁב עֲמִידוֹ עִם אֲבֹתָיו וְיִקְרְבוּ אֶתוֹ עִם אֲבֹתָיו בְּשִׁדְּהָ
 הַקְּבוּרָה אֲשֶׁר לְמַלְכֵּם כִּי אֲמִירוֹ מַעֲרֵעַ הוּא וְיִמְלֹךְ יוֹתֵם בְּכֹחַ
 הַחֲתָיו בֶּן עֶשְׂרִים וְחֲמִשׁ שָׁנָה יוֹתֵם בְּמִלְכּוֹ וְיִשָּׁב
 עֲשִׂדָה שְׁנֵה נֶלֶךְ בִּירוֹשָׁלַם וְשֵׁם אֲמוֹ יְדֻשָּׁה בֵּת צְדוֹק וְיַעֲשֶׂה אֲשֶׁר
 בְּיָד יְהוָה כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה עֲמִידוֹ אֲבִיר רֶקֶת לֹא בְּנֵי אֵל חֵסֶד וְיִתֵּן

עוֹסֵם גִּבּוֹרֵי יְדֵי וְיִשָּׁב עֲמִידוֹ עִם אֲבֹתָיו וְיִקְרְבוּ אֶתוֹ עִם אֲבֹתָיו בְּשִׁדְּהָ
 הַקְּבוּרָה אֲשֶׁר לְמַלְכֵּם כִּי אֲמִירוֹ מַעֲרֵעַ הוּא וְיִמְלֹךְ יוֹתֵם בְּכֹחַ

וער בית אחד ה' יתן
ה' ובחרי' עמים בנה ביתו
מזן ויחזק עליהם ויתנו להם
ועשרת אלפים כרים יזכירם
השיבולו בני עמון ובשנה השנית
סע
לשית ויתחזק יותם ביהבין דרכיו לפני יהוה אלהיו ויתר
יותם וכל מלחמותיו ודרכיו הנם כחמץ של ספר מלכו ישראל
היה בן ששנים וחמש שנה היה במלכותו שש עשרה שנה מלך
בירושלם וישכב יותם עם אבותיו ויקברו אותו בעיר דוד וימק
אחיו בנו תחתיו
בן עשרים שנה אחז במלכו ושש עשרה שנה מלך בירושלם ולא
עשה השם בעוני יהוה כדיוך אביו וילך בדרכיו מלכ ישראל וגם
מסכות עשה לבעלים והוא הקטיר בגיא בן הנם ויבער את בנו
באש כתועבות הגוים אשר הריש יהוה מפני בני ישראל ויזכר
ויקטר בכמות ועל הגבעות ותחת כל עץ רענן ויתנהו יהוה אלהיו
כיד מלך אדם ויכו בו וישבו ממנו שביה גדולה ויביאו דממשק
וגם ביד מלך ישראל נתון ויך בו מכה גדולה
ויארגפקח בן דמיהו מאה ועשרים אלף ביום אחד הכל בעתל
בעיבם את יהוה אלהי אבותם ויהרגיכריגכור אפרים
את מעשיהו בן המלך ואת עירוקם נגיד הכית ואת אלקנה
המלך וישכו בני ישראל מאחיהם מאה אלף נשים
בנות וגם שלל רב ביום מהם ויביאו את השלל לשכר וימכרו
יהוה עיר סמון ויעא למסד המלכה וימכרו וימכרו

סמון בילך וימכר יעא למסד המלכה וימכרו וימכרו
סמון בילך וימכר יעא למסד המלכה וימכרו וימכרו

וְיָשׁוּבוּ אֲלֵהֶם אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵכֶם
שָׁמַיִם הִגְעֵה וְעַתָּה בֵּן
שְׁלֵכִים וְלִשְׁכָּחוֹת לָכֶם הָלַךְ

וְעַתָּה שְׁמַעוּ וְיָשׁוּבוּ הָשָׁמַיִם

וְיָקָמוּ אֲנָשִׁים מִרָא - וְיָקָמוּ
וְיִהְיוּ בְּדַבְּרוֹ בֶּן מִשְׁלָמוֹת וְיִחְזְקִיָּהוּ בֶּן שְׁלוֹם וְעַמְּשָׂא בֶּן
הַכֹּהֲנִים מִן הָעֲבָדִים וְיָלֶכְתְּ לֵאמֹר אֵת הַשְׁבִּיָּה הֵנִי כִּי
עָלִינוּ אֹתָם אֲנִי - הַסִּיף עַל חַטֹּאתֵינוּ וְעַל אֲשֻׁמֹּתֵינוּ כִּי
שָׁמָּה לָנוּ וְהָאֵל וְשָׁמָּה אֵלֵינוּ וְיָנִיב הַחֲלוּץ אֵת הַשְׁבִּיָּה וְאֵת
הַרְוֵה לַפֶּעַל הַשָּׁמַיִם וְכָל הַקָּהָל וְיָקָמוּ הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר נָקְבוּ בְּשֵׁמוֹת וְיִחְזְקִין
וְיִשְׁכְּחוּ מִן הַלְבוּשׁ מִן הַשְׁלָלָה לְבָשׁוֹם וְיַעֲלֹם וְיִאֲכָלוּ
וְיִשְׁכְּחוּ וְיִנְהָלוּ בְּחַמְדֵּם לְכָל כּוֹשֵׁל וְיִבְיֹאוּ יָדָיו עַד הַתְּמִידִים
וְיִשְׁכְּחוּ וְיָשׁוּבוּ שְׁמֵרוֹ

בְּעַתָּה - שְׁלַח הַמֶּלֶךְ אֶחָד עַל מַלְכֵי אֲשׁוּר לַעְזוֹר לוֹ קָעַד אֲדוֹמִים
בְּאֹרֶן וְיִכּוּ בִיהוּדָה וְיִשְׁבּוּ שָׁבִי וּפְלִשְׁתִּים פָּשְׁטוּ בְּעִירָה שְׁהִלָּה וְהִנֵּג
לִיהוּדָה וְלִכְדּוֹ אֶת בֵּית שֶׁמֶשׁ וְאֶת אֵילָן וְאֶת הַגְּדֵרוֹת יֵאָת שׁוֹבוֹ וּבְעַתָּה
וְאֵת תַּמְנָה וּבְנֹתֶיהָ וְאֵת נָמִיד וְאֵת בְּנֹתֶיהָ וְיָשׁוּבוּ שָׁם כִּי הִכְנִיעַ יְהוָה
אֶת יְהוּדָה בְּעִירָה - אֶת מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל כִּי הִפְרִיעַ בִּיהוּדָה וּמַעֲוֹל מַעַל בִּיהוָה
וְעָלָיו תִּלְגַּת פִּלְטָסֶר מֶלֶךְ אֲשׁוּר וְיַעַר לוֹ וְלֹא חִזְקוֹ כִּי חָלַק אֶחָד אֶת
יָדָה וְאֵת בֵּית רַמְלָךְ וְהַשְׁרִים וְיָתֵן לְמֶלֶךְ אֲשׁוּר וְלֹא לַעְזוֹרָה לוֹ וּבְעַתָּה
וְיָקָם לְמַעַל בִּיהוּדָה הַמֶּלֶךְ אֶחָד וְיִזְבַּח לְאֱלֹהֵי דָרְמֶשֶׁק תַּמְנָה
וְיִשְׁכְּחוּ מִלְּכֵי הַשָּׁמַיִם וְיָשׁוּבוּ אֲתָם לָרֶם אֵיבָה וְעִזְרוֹתֵי
וְיִשְׁכְּחוּ מִלְּכֵי הַשָּׁמַיִם וְיָשׁוּבוּ אֲתָם לָרֶם אֵיבָה וְעִזְרוֹתֵי

וְיָשׁוּבוּ אֲלֵהֶם אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵכֶם
שָׁמַיִם הִגְעֵה וְעַתָּה בֵּן
שְׁלֵכִים וְלִשְׁכָּחוֹת לָכֶם הָלַךְ

ויעשו לו מבחנות
 ויהיה בנחלת לקטור לאלה
 וכל דבריו וכל דרכיו הראשנים והאחרים
 יהיה וישראל וישלכ אחר עם אבתיו ויק
 הביא אחר לקברו מלכי ישראל וימלך יחזקיהו בן
 יחזקיהו מלך בן עשרים וחמש שנה ועשרים ותשע
 מלך ירושלים ושם אמו אביה בת זכריה ויעש הישר בעיניו
 ככל אשר עשה דוד אביו הנא בשם ה' אלהיו לכלו כחזה
 ויהי אשור פתח את דלתות בית יהוה ויחזקם ויסתתרו חכמים ואנשי
 הלנים ויאספם לרחוב המזרח ויאמר להם שמעתי ה' אלהים עתה התקבשו
 וקראו את בית יהוה אלהי אבותיכם והוציאו את קדשכם מן הבית
 מעלו אבתיו ועשו הרע בעיני יהוה אלהיו ויעיבו ויסבסבו ויהיו
 כמשכנו יהוה ויתנו ערך גם סגרו דלתות האולם ויכבו את הנרות וקראו
 לא הקטירו ועלה לאה עלו בקדש לאלהי ישראל ויהי קצת יהוה על
 יהודה וירושלם ויתנם לדורעה לשמיה ולשדקה כאשר אתם ראים
 בעיניכם והנה נפלו אבותינו בחרב ובנינו ובנותינו ונשינו בשבי על
 יאת עתה עם לבבי לברית ברית ליהוה אלהי ישראל וישב מלכו חרוץ
 אפו בע עתה אל תשלו כי בכס בחר יהוה לעמד לפניו לשרתו ולהיות
 לו משרתים וצדקמים ויחזקו לויים מחתבו עמשי ויהי
 בן עזריהו בן בע הקהתי ומן בן סמיה ויעזריהו בן חנניה
 ויחזקיהו בן יואח בן זמיה ועזריהו בן חנניה ויחזקיהו בן חנניה
 ויעזריהו בן אסף וכרי יהוה ולחזקיהו בן חנניה ויחזקיהו בן חנניה
 ויהיו כעידותיו שמעיה ויביא לו חזקיהו בן חנניה ויחזקיהו בן חנניה

